

Universitätsbibliothek Wuppertal

Xenophontis, Philosophi Et Imperatoris Clarissimi, Qvae Exstant Opera

Xenophon

Francofurti, 1596

Liber quartus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-331](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-331)

καὶ αὐτοὶ ἐμάχοντο, καὶ τοῖς ἄλλοις παρεκε-
 λώνοντο. ὡς δὲ ἔγνω ὁ Κύρος τὸ γιγνώσκον,
 δεισάσας μὴ εἶ καὶ βιάσαιντο εἶσω, ὀλίγοι ὄντες
 ὑπὸ πολλῶν σφαλεῖν τι, παρηγήνησεν ὅτι
 πόδα δὴ ἀνάγειν ἔξω βέλων, καὶ πείθεσθαι. ἔν-
 θα δὴ ἔγνω ἡς δὴ τὸς ὁμοτίμοις καὶ πεπαι-
 δωμένους ὡς δεῖ. Ἐσχὺ μὲν γὰρ αὐτοὶ ἐπέειπον-
 το, Ἐσχὺ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις παρήγγελλον. ὡς δὲ
 ἔξω βέλων ἐγίνοντο, ἔστησαν καὶ χάρακον τὸν πολ-
 λῶν μάλλον χροσθῶ, ἀκριβοῶς εἰδότες ὅπου ἔδδ
 τὸ ἔκαστον γυμνάξ.

A partim ipsi pugnabant, partim excitabant
 alios cohortando. Cyrus, ubi quid agere-
 tur, animaduertit; veritus, ne si etiam intro-
 vi perumperet, pauci tamen a multis de-
 trimenti aliquid caperent: extra telorum
 ictus pedem referrent, & dicto audientes
 essent, edici iussit. Ibi tum adgnouisset ali-
 quis æquales Persicos etiam ita institutos,
 ut oporteret. Nam & ipsi celeriter obædie-
 bant, & aliis idem celeriter denuntiabant.
 Quumque iam extra telorum ictus essent,
 suo quisq; loco constituerunt aptius, quam
 B quisquam musicorum chorus; quod ac-
 curate locus unicuique suus notus esset.

Cyrus a
 castrorum
 oppugnati-
 one suo
 reuocat.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΚΥΡΟΥ ΠΑΙ-
 ΔΕΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ, ΒΙΒΛΙΟΝ
 ΤΕΤΑΡΤΟΝ.
 XENOPHONTIS HISTORIA-
 RVM DE INSTITVTIONE
 CYRI, LIBER QVARTVS.

ΜΕΙΝΑΣ ὁ Κύρος μέγιστον
 χρόνον αὐτῷ σὺν τῷ στρα-
 τώματι, καὶ δηλώσας ὅτι ἐ-
 ποίμοι εἰσι μάχεσθαι, εἰ τις
 ἐξέρχεται, τὸς ἔδδεις ἐξήκ,
 ἀπὸ τῆς ἀπὸ ὅσον ἐδδὲ καὶ καὶ
 ἔχον, καὶ καλεσάσας πεδύσας το φυλακὰς τε κα-
 τασπασίμῳ, καὶ σκοπῶν παρὰ πέντε, τὰς εἰς τὸ
 μέσον στυγεράλεσε τὸς ἑαυτῶν στρατιώτας, καὶ ἔ-
 λεξε τοῖς ἀδελφοῖς. Ἄνδρες παῖδες, παρὸν μὲν τὸς
 θεὸς ἐγὼ τε ἐπαίνομαι ὅσον διώματι, καὶ ὑμῶν
 πόδες, οἱ μὲν νίκης τε γὰρ τετυχηκάμενοι καὶ θο-
 τηρίας, τὸ τῶν μὲν οὐκ ἔχοντες ἡμετέρας, ὡς αὐ-
 τῶν ἐγὼ μὲν, τοῖς θεοῖς ἀποτελεῖν ἐγὼ τὸ συμπόνησας
 καὶ ὑμῶν ἢ δὴ ἐπαίνομαι. (ὅ γὰρ γε γνηθιμὸν ἔρ-
 γον συμπάσιν ὑμῖν καλὸν ἀποτελεσάται) ὡς δὲ
 ἔκαστος ἀξίος, ἐπέδδὲ παρὰ ὡν παροσκήκ πύθω-
 ματι, τότε τὸ ἀξίαν ἐκείνῳ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ πε-
 ράσσομα ἀποδιδόναι. τὸ δὲ ἐμὲ ἐγύτατα πα-
 ξίαρχον Χρυσάντην ὁσδὲν παρὰ δῆμων δέομα
 πωτάνεσθαι, ἀλλ' αὐτὸς οἶδα οἶος εἶναι. τὰ
 μὲν γὰρ ἄλλα, ὅσα παρὰ οἱ μὲν καὶ ὑμῶν πόδε-
 ς, ἐποῖς ἐπεὶ δὲ ἐγὼ παρηγήνησα ἐπὸ μά-
 χης, καλέσας ὀνομαστὶ αὐτὸν, ἀναλεταμῶρος
 ὁσδὲν τὴν μάχην ὡς παῖδων πολέμων,

ΥRVS, quum paulli-
 sper istic exercitum cō-
 tinuisset, ac suos paratos
 esse declarasset ad pu-
 gnandum, si quis egre-
 di castris vellet: excun-
 te nemine, tāto suos in-
 teruallo, quantum ex re fore putabat, ab-
 duxit: castraque metatus, & locatis excu-
 biis, atque præmissis etiam exploratoribus,
 ipse in medio consistens, ad militem con-
 uocatum huiusmodi orationē habuit: Pri-
 mum equidem, Persæ, Deos laudibus pro-
 sequor, atq; idem vos facere arbitror: quod
 victoriam salui & incolumes adepti simus.
 Et ob hæc quidem Diis gratias, quibuscū-
 que rebus possumus, persoluerere nos oportet.
 Vos autem non possum non equidem
 omnes collaudare. Nam quod gestum est
 rei, cum magno vestrum omnium decore
 patratū est. Verum ubi ab iis, a quibus par-
 est, sciscitatus fuero, quænam quisq; pro-
 meritus sit: tunc ex dignitate cuiusque co-
 nabor & verbis & ipsa re præmia vobis tri-
 buere. De Chrysanta quidē, cohortis præ-
 fecto mihi proximo, sciscitari alios nō ne-
 cesse habeo: quum ipse norim, qualem se
 fecerit. Nam & alia, quæcunque vos etiam
 fecisse arbitror, præstitit: & quū ego pedem
 referre iussi, cōpellato nominatim ipso, tā-
 et si gladium sustulerat, ut percussurus ho-

ὡς δὴ οὐ-
 δεις

Cyrus eva-
 ga Deos
 & homi-
 nes grati-
 se declarat.

laudat Plut. et Romanorum. similem disci-
 plinam militarem fuisse confirmat
 ex Atomis maioris ep. ad Filium. qst. Rom. pl. 488. et in Marcello. p. 578.

stem; statim tamen mihi paruit, eoq; omif-
 » so quod facturum erat; id fecit, quod impe-
 » rabatur. Nam & ipse suos abduxit, & aliis.
 » idem faciendum magna diligentia signifi-
 » cavit. Adeoque prius extra tela cohortem
 » abduxit, quam hostes animaduerteret, nos
 » pedem referre; quamq; arcus tenderet, &
 » tragulas in nos eiacularentur. Vnde fit vt
 » & seipsum, & milites suos per obœdientiã
 » incolumes seruet. Equidem alios quosdam
 » vulneratos video, de quibus, vbi confide-
 » rauero, quo tempore vulnera acceperint,
 » tum deinde sententiam meam aperiam.
 » Hunc vero Chryfantam, vt bellicis in re-
 » bus strenuum, & prudentem, & ad paren-
 » dum, & imperandum idoneum, in presen-
 » tia quidem honore tribunatus adificio; &
 » quũ Deus aliquid aliud boni largietur, ne
 » tunc quidem eius obliuiscar. Quin vos eti-
 » am vniuersos, ait, admonitos volo. Nã quæ
 » modo in hac pugna vidistis, ea vobis apud
 » animos vestros nunquam non cogitanda
 » sunt; vt vobiscũ ipsi statuatis, vtrũ virtute
 » vita conseruetur, an fuga: vtrum cũ iis, qui
 » pugnare volũt, melius agatur, an cum illis,
 » qui pugnare nolunt: cuiusmodi voluptatẽ
 » adferat victoria. Nã de his optime iam sta-
 » tuetis, quum & periculum feceritis, & res
 » ipsa recens gesta sit. Atq; hæc si cogitabitis,
 » nimirũ meliores euasuri estis. Nunc vt ac-
 » cepti Deo, & fortes, & moderati viri cœnã
 » instruite, Diis libate, præana præcinite, si-
 » mul vt fiat id, quod imperatũ est, provide-
 » te. Hæc quũ dixisset, equo conscenso aue-
 » ctus est, & ad Cyaxarem venit. Cum hoc
 » vbi cõmunem ex gratulatione mutua, ceu
 » par erat, voluptatem cepisset; quæq; gere-
 » rentur ibi, vidisset; ac nũ aliqua ipsi re opus
 » esset rogasset; suum ad exercitum reuectus
 » est. Milites eius, posteaquã cœnati essent,
 » & excubias locassent, vti cõueniebat, qui-
 » eti se dederũt. Assyrij vero, quorũ & prin-
 » cept, & cum hoc fere fortissimus quisque
 » occubuerat, vniuersi magno erant in mœ-
 » rore: multi etiam fuga noctu e castris dila-
 » bebantur. Quæ quum Cræsus, & reliqui
 » focij viderent, animis angebantur. nam
 » erant omnia dira. præsertim vero maxi-
 » mũ mœrorem vniuersis adferebat, quod
 » ea natio, cuius in exercitu principatus ef-
 » fet, nec animis nec consiliis amplius si-
 » bi constare videretur. Itaque nocturna fu-
 » ga castra deserunt. Quum vero illuxisset,
 » & solitudo in castris hostium cerneretur:
 » mox Cyrus Persas primos eo traduxit. Re-
 » liquerant autem hostes permultas oues,

Regem i-
 plum in-
 telligit, vt
 infra.

Assyrij, &
 ipsorum
 focij fugi-
 unt noctu.

ὕπνευσε τὸ μέγεθος, καὶ ἀφείδεν ὅτι ἐμίγη ποιεῖν, πειμῶν
 ὁ κελδύμνον ἔσπεραπεν. αὐτὸς ἰε γὰρ ἐπιδμή-
 γαλε, καὶ τοῖς δῆλοις μάλα ὅτι σπερζῶς παρηγ-
 γύα. ὡς ἴ ἐφθασεν ἕξω βήων τὴν τάξιν ποιήσας,
 ὡρὶν τὰς πολέμιας κατὰ μοῦσας τε ὅτι ἀναζω-
 ρῆσθαι, καὶ τὸ ξα σὺ λείνα αἴ, καὶ τὰ παλὰ ἔπαφθ-
 ναί. ὡς ἰε αὐτὸς ἰε τὸ ἀβλαβὴς, καὶ τὰς εἰαυτὸν ἀ-
 δρας ἀβλαβὴς εἶχε ὁ πείθεα ἡ παρέχε. δῆλοις
 εἰ, ἐφθασεν ὁρᾶν τὸ βωμῶν, ὡς ἰε ἔγω σκεψά-
 μνος, ἐν ὁποῖα χροῖα ἐβῶθη, τότε τὴν γῶμην
 B ὡς ἰε ἔρ-
 γάτην τὴν πολέμιαν, καὶ φροῖμοι, καὶ ἀρχαῖα
 ἰχθῶν καὶ ἀρχῆν, χιλιαρχία μὲν ἡ δὴ ἡμῶν ὁ τὸ μω,
 ὅ καὶ δῆλοι πᾶσα ἡ δὴ ὁ θεὸς δῶ, ἔτε τὸ τε ὅτι πᾶσι
 μεῖ αὐτῶν, καὶ πᾶσι τῶν ὅμας βέλομεν, ἐφθασεν, ὅ-
 πομῆσαι. ἂ γὰρ ἰε εἰδὲ ἐν τῇ μάχῃ τῇδε,
 ταῦτα εἰδυμῶν μὲν μὴ ποτε παύσασθε, ἵνα
 παρὸν μὲν αὐτοῖς αἰεὶ κρίνητε, πότερον ἢ ζρετῆ
 μῶν ἢ ἡ φυγῆ σὺ τῶν τῶν φυχῶν, καὶ πότερον οἱ
 μάχας ἢ ἡ λῶντες ῥᾶον ἀπὸ δὴ ἀποιοῖν, ἢ οἱ οὐκ
 ἐτε λῶντες, καὶ ποῖαν πῖνᾶ ἡ δὴ ἡν δὴ νικᾶν παρέχε.
 ταῦτα γὰρ ἰε ἀρίστα κρίνατ' αἰ, πᾶσι τῶν αὐτῶν
 ἔχοντες, καὶ ἀρτὶ γε γλυμῶν τῶν παρὰ γαλατος, καὶ
 ταῦτα μὲν, ἐφθασεν. [αἰεὶ ὁ δὴ νοῦ μὲν βή πῖνᾶς αἰ
 εἰ ἡ ἰε ἰε, ὡς καὶ θεοφιλες καὶ ἀγαθοὶ καὶ σάφρο-
 νες ἄνδρες, δὴ πνοποιήσασθε, καὶ σπονδὰς τοῖς θεοῖς
 ποιήσασθε, καὶ παμᾶνα ἔξ ἀρχῆς, καὶ ἅμα ὁ τῶν ἀ-
 γῶ μὲν πνοποιήσασθε. εἰπὼν ταῦτα, αἰαβὰς ἐ-
 πᾶ τὴν ἵππον ἡλασε, καὶ πρὸς Κυαξάρην ἐλθὼν, καὶ
 στυπαθεῖς ἐκείνῳ κρητῶν εἰχῶν, καὶ ἰδὼν τῶν
 καὶ ἐρῶν εἰπὶ δέοιτο, ἀπὸ ἡλασεν εἰς ὁ αὐτῶν ἐπᾶ-
 λευμα. καὶ οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ Κρόνον δὴ πνοποιήσασ-
 ῶν, καὶ φυλακῶν καὶ ἀσπαστῶν ὡς ἔδδ, ἐ-
 κρημῆθη. οἱ δὴ ἀσπαστῶν, ἄτε καὶ ἰε δὴ κῆτος τῶν
 ἀρῶντες, καὶ σχεδὸν σὺν αὐτῶν τῶν βή πῖνᾶν, ἡ δὴ μὲν
 μὲν πάντες, πολλοὶ δὴ καὶ ἀπεδίδρασαν αὐτῶν τῶν
 νυκτὸς ἐκ τῶν ἐπᾶ πεδῶν. ὁρᾶντες δὴ ταῦτα ὁ τε
 Κρησῶν καὶ οἱ δῆλοι σύμμαχοι αὐτῶν ὅτι πάντες ἡ-
 δὴ μὲν. πᾶσι μὲν γὰρ ἰε γαλεπά. ἀθυμῶν δὴ
 πᾶσι πλείστην παρῆχεν, ὅτι ὁ ἡ δὴ μὲν φθῶν
 E τῶν γαλατος τῶν διεφθάρθαι ἐδόκει τῶν γῶμης. ἔπειτα διεφθάρθαι
 δὴ ἐκλείπασθαι τῶν ἐπᾶ πεδῶν, καὶ ἀπῶρον ἰε
 κῆτος. ὡς δὴ ἡμέρα ἐγῆρετο, καὶ ἔρημον ἀνδρῶν ἐ-
 φαίνετο τῶν πολέμιαν ἐπᾶ πεδῶν, εὐθὺς ἔλαβι-
 βάζε ὁ Κύρος τὰς πρῶτας πρῶτας. καὶ ἰε ἐλθ-
 πῶν ὅτι τῶν πολέμιαν πολλὰ μὲν πρῶτατα,
 πολλοὶ

ὡς ἰε ἔρ-
 γάτην τῶν
 ὅτι πᾶσι

ταὶ γῶ-
 μας.

πολλοὶ δὲ βόες, πολλὰ δ' ἄμαξαι πολλὰν ἀ-
 γαθὰν μετὰ. Ἐκ δ' αὐτοῦ διέβαινον ἦδη καὶ
 οἱ ἀμφὶ Κυαζάρην μῆδοι πύργους, καὶ ἤρα-
 σοποιῶντο ἐν αὐτῇ. ἐπεὶ δὲ ἤειπσαν, σιω-
 πῶς ἐλάσει ὁ Κύρος τὰς εἰς αὐτὸν ἰσχυροὺς, καὶ
 ἐλέξει τοιαῦτα· Οἶά μοι δοκῶν μὲν καὶ ὅσα ἀ-
 γαθὰ, ὡς ἀδελφοί, ἀφίγαί, θεῶν ἡμῖν αὐτὰ δι-
 δόντων, νῦν γὰρ ὅτι μὲν οἱ πολέμοιοι φοβού-
 μοιοι ἡμᾶς ἀποδεδράκασιν, αὐτοὶ ὁρᾶτε οἵτι-
 νες δ' ἐν ἐρύματι ὄντες, ἐκλιπόντες τὸ φοβέ-
 ρισι, πῶς τοῖσι οἴεται ἂν τις μείναι ἰδίως
 ἡμᾶς ἐν τῷ ἰσοπέδῳ; οἵτινες δὲ ἀπειροὶ ἡμῶν
 ὄντες οὐχ ὑπέμειναν, πῶς νῦν γ' ἂν ὑπομεί-
 νοιεν, ἐπεὶ ἠπλώθησαν, καὶ πολλὰ κακὰ ὑφ' ἡμῶν
 πεποιθῆσιν; ὧν δὲ οἱ βέλτεροι ἀπολώλασι,
 πῶς οἱ φαυλότεροι ἐκείνων μάχεσθαι ἂν
 ἡμῖν ἐθέλοισιν; καὶ τις εἶπε· τί οὖν εἰ διώκω μὲν
 ὡς τάχιστα, καὶ ἀδήλων γε οὕτω τῶν ἀγαθῶν
 οἴτων; καὶ ὅς εἶπεν, ὅτι ἰππέων τῶν δεδόμεθα. οἱ
 μὲν γὰρ κράτιστοι τῶν πολέμων, οἱς μάχιστα κα-
 ρὲς ἢ ἢ λαβῆν ἢ ἀποκίψαι, οὗτοι ἐφ' ἰππέων
 τῶν νεοτάτων οἱς ἡμῶς βέβηκα μὲν σὺν θεοῖς ἰκα-
 νοί, διώκοντες δ' αἰρῆν ἔχοντες ἰχθυοί. τί οὖν, ἔφαθ',
 ὅσα ἐλθὼν Κυαζάρην αὐτὰ λέγει; καὶ ὅς εἶπε
 σιωπέσθε βίβω μοι πύργους, ὡς εἶδη ὅτι πᾶ-
 σιν ὑμῖν αὐτὰ δοκῶν. Ἐκ δ' αὐτοῦ εἰπόντο τε πύρ-
 γους, καὶ ἐλεον, οἷα ὅπτι τῆδε εἰδοκῶν εἶ), ἔφαθ'
 ὧν ἐδέοντο. καὶ ὁ Κυαζάρης ἄμα μὲν, ὅτι ἐκείνοι
 ἤρχοντο τῶν λαῶν, ὡς ἄρ' ὑπεφρόνθη ἄμα δ' ἴσως
 καλῶς ἐδόκῃ ἔχον αὐτῶν μὴ πάλιν κινδυνεύειν,
 (καὶ γὰρ αὐτὸς ἰερωδὲς βίβω μίαν ἐτύχησεν ὧν, καὶ
 τῶν ἄλλων μῆδων ἕως πολλὰς τῶν αὐτῶν τῶν
 ποιῆσαι) εἶπε δ' οὖν ὧδε· ἄλλ', ὦ Κύρε, ὅτι
 μὲν μάχιστα ἀνθρώπων μὴ γὰρ ὑμῶς οἱ πέρ-
 σαι τῶν μὴδεμίων ἠδὲ τῶν ἀπλήστων ἀρετῶν
 αὐτῶν, καὶ ὁρᾶν καὶ ἀκέρων οἶδα· ἐμοὶ δ' ἐδοκῆν ἡ
 μέγιστος ἠδὲ ἡδονὴ πολὺ μάλλον συμφέρειν ἐκ τῆ
 εἶ), μείζων δ' ἠδονὴ τί παρέχῃ ἀνθρώποις δι-
 τυχίας, ἢ νῦν ἡμῖν τῶν ἀρετῶν; ἢ μὲν οἴων,
 ἐπεὶ διτυχεύω, σὺ φρονίως ἀρετῶν ἀπλήστων
 αὐτῶν, ἴσως διωκόμεν ἂν ἀκινδύνως βίβω μα-
 γνίτες γρηῶν εἰ δ' ἀπλήστων χρωμάτων αὐτῶν,
 ἀπλήστων καὶ ἀπλήστων πειρασόμην διωκόμεν, ὁρᾶτε μὴ
 παθῶμεν, ἄρ' ἔστι πολλὰ μὲν λέγεισιν ἐπιθλάτ-
 τη πεποιθῆσιν, ἀλλ' ὅτι διτυχεῖν ὅσα ἐθέλον-
 τας παύεσθαι τῶν πλεόντων ἕως ἂν ἀπώλωνται.

A & boues multos, & multa multis bonis re-
 ferta plaustra. Deinde Medi etiam, qui e-
 rant cum Cyaxare, omnes transierunt, &
 hostium in castris prandium pararunt. Quo
 peracto, Cyrus conuocatis suis cohortium
 praefectis, in hunc modum loquutus est:
 Qualia, milites, quantaque bona, diuinitus
 nobis oblata, dimittere videmur? Nam vi-
 detis ipsi, metu nostri perculsos hostes fu-
 ga sibi consuluisse. Qui autem munitioni-
 bus, in quibus erant, desertis aufugiunt; hos
 quonam modo possit existimare quisquam
 substituros, vbi nos in planicie viderint?
 Qui nos item minime sustinuerunt, quum
 necdum experti nos essent; quo pacto nunc
 sustinebunt, quum & victi sunt, & multis a
 nobis incommodis adfecti? Quorum forti-
 issimi quique ceciderunt, quomodo vilif-
 simi pugnare nobiscum velint? Heic qui-
 dam: Cur igitur non quam celerrime, inquit,
 eos persequimur, quam tanta nobis bona ma-
 nifeste offerantur? Et Cyrus: Equis ad hoc
 nobis opus esset, ait. Hostium vero qui pra-
 stantissimi sunt, & quos esset iam opportunum
 maxime vel capere, vel occidere, domum
 equites redeunt. Eos deorum ope nos in fu-
 gam quidem vertere potuimus, at idonei non
 sumus ad capiendum eos persequendo. Cur igitur,
 inquit, non Cyaxarem accedis, atque
 haec ipsi exponis? Vos vero, ait, omnes vna
 me sequimini, ut omnibus nobis haec pla-
 cere videat. Itaque vniuersi cum Cyro seque-
 bantur, & quae viderentur ad rem, quam po-
 stulabant, accommodata, dicebant. Cyaxa-
 res partim, quia ipsi primi de hoc retulissent,
 quasi subinuidebat: partim, quod recte se
 fortasse facturum existimaret, si rursus peri-
 culo se non exponeret, (nam & ipse hilari-
 tati tunc indulgebat, & complures Medos
 idem facere videbat) in hunc modum re-
 spondit: Inter homines ceteros Cyre, vos
 Persas maxime hoc operam dare, ut im-
 modice nulli voluptati addicti sitis, equi-
 dem & oculis & auribus cognoui. Mihi
 vero multo magis expedire videtur, ut in
 maxima voluptate continentiam aliquis
 suam declaret. Quid vero voluptatem ho-
 minibus maiorem conciliauerit, quam fortuna
 prospera? quae quidem hoc tempore nobis ob-
 tigit. Si ergo quum res nobis secundae sint,
 prudenter hanc conseruemus; fortassis in
 vita beata sine periculis senescere possi-
 mus. Sin eius nulla nos capiet satietas, sed
 alia ex alia persequi conabimur: videte, ne
 idem nobis accidat, quod accidisse multis in
 mari dicitur, ut elati fortuna prospera fi-
 nem nauigandi facere nollent, donec inter-

πυρρότα-
 φαυλό-
 παπι re-
 Ηε.
 ἴσονται
 ὅτι μὲν τῶν
 ἄλλων
 αἰσρ.
 πλεόντας
 ἀπώλωνται.

Cyri de
 persequen-
 dis hosti-
 bus consi-
 lium.

Cyaxares
 negat per-
 sequendos.

irēt: itidemque multis, qui victoriam ad-
 pri, dum alteram expeterent, priorem quo-
 que amiserunt. Nam si hostes, qui sunt in
 fuga, pauciores nobis essent, fortasse tutū
 esset pauciores persequi. Nunc vero confi-
 deres velim, cum quantula ipsorum parte
 nos omnes praelio congressi, vicerimus.
 Ceteri pugna abstinuerunt, quos si ad pu-
 gnandum non cogemus, & nostrum & sui
 ipsorum ignari, propter imperitiam, & ani-
 mi molliciem, discedent. Sin animaduer-
 tent, nihilo se minus in periculo fore, si ab-
 eant, quam si resistant: vide, ne cogamus e-
 os, ut praeter animi sententiam fortiter se-
 gerant. Nam scire debes, non tam illorum
 vires ac liberos capiundi te cupidum ef-
 se, quam illi servandi sint cupidi. Etiam su-
 te cogita, posteaquam conspecti sunt, cum
 subole sua fugere, tamen si multae numero
 sint. At si quis subolem venetur, non iam
 amplius, ne si vna quidem sit, fugit sed eū,
 qui capere conatur, inuadit. Nunc quidem
 intra munitionem occlusi, potestatem no-
 bis fecere velut e penu quodam promen-
 di, & pugnandi cum tanto ipsorum nume-
 ro quando nobis visum esset. At si lata in
 planicie cum ipsis congrediemur, diui-
 sisque copiis discent partim nobis a fronte,
 quemadmodum modo accidit, obsistere;
 partim ab latere vno, partim ab altero, par-
 tim denique a tergo: vide, ne cuique no-
 strum multis & oculis & manibus futurum
 sit opus. Praeterea nolim, inquit, Me dos e-
 quidem, quos nunc hilaritati indulgere
 video, surgere iussos ad periculosum iter
 cogere. Cuius sermonem Cyrus excipien-
 s: Neminem vero coegeris, ait: sed illos
 mihi tantum concedito, qui lubentes se-
 quentur. Fortassis etiam ita redibimus, ut
 & tibi, & amicis hisce tuis singulis adferam-
 mus ea, quae grata omnibus futura sint. Nos
 enim totas hostium copias non persequemur,
 nam quo pacto possimus eas adsequi?
 verum si quid vel auulsum ab exercitu nati-
 cti erimus, vel a tergo relictū; id ad te red-
 euntē adducemus. Enimvero tu quoque
 cogita, nos rogatu tuo venisse longo itinere,
 ut tibi rem gratam faceremus. Itaque te
 vicissim nobis gratificari aequum est, ut & E
 ipsi aliquo cum emolumento domum red-
 eamus, & omnes ad thesaurum tuum non
 respiciamus. Haec Cyaxares: Si quis, in-
 quit, sponte sua te sequatur, equidem tibi
 gratiam quoque habiturus sim. Mitte igitur
 mecum quemdam de tuis hisce fide dig-
 nis, ut quae tu iusseris, exponat. Age vero,

Callidum
 Cyri con-
 siliū sal-
 tendo Cy-
 axari.

πολλοὺς ὃν νίκης τυχεύουσι, ἑτέρας ἐφιεμένους,
 καὶ τὴν παρ' αὐτῶν ἀποδοῦναι, καὶ γὰρ εἰ μὴ οἱ πο-
 λέμιοι ἦσαν ὅτις ἡμῶν ἐφύλαξαν, ἴσως αὐτῶν
 διωκόντων ἦτοίς ἀσφαλῶς εἶχε νῦν ὃ κατὰ
 νόσον ποσὶ αὐτῶν μέγας πόδες μαχρασάμε-
 νοι νεπέκῃ καὶ οἱ ὃ ἄλλοι ἀμαχοὶ εἰσιν, οἷς εἰ
 μὴ, μὴ αἰατῆσιν μὲν μάχασθαι, ἀγνοοῦντες
 καὶ ἡμῶν καὶ ἑαυτῶν, δι' ἀμαθίαν καὶ μαλα-
 κίαν ἀπασιν· εἰ ὃ γνώσκοντες ὅτι καὶ ἀπίοντες
 Β ὅσῳ ἢ πῶν κινδυνώσασιν ἢ ἡδύοις, ὅπως μὴ
 αἰατῆσιν μὲν αὐτοῖς, καὶ εἰ μὴ βελόνται, ἀγα-
 θοῖς ἡμεῶν. ἰαθὶ γὰρ, ὅτι ἔστυ μᾶλλον ταῖς ἐκεί-
 νων γυναικῶν καὶ παιδῶν ὅτι θυμῶν λαβῆν, ἢ
 ἐκείνοι σώσασιν. ἐννοεῖ δὲ ὅτι καὶ αἱ σύες ἐπὶ δόλῳ
 ὀφθαλμοῖς, φθῆσιν καὶ πολλὰ ἔσονται σὺ τοῖς τέ-
 κνοῖς ἐπὶ δόλῳ δέ τις αὐτῶν ἡμεῶν τὴν τέκνων,
 ἔκείνη φθῆσιν ἕως ἡμῶν τῆς τύχης ὅσα δὲ ἴται
 ὅτι τὴν λαμβάνειν πρῶτον καὶ μὴ μὲν ὅτι
 καὶ ἀκλείσασιν ἑαυτῶν εἰς ἔρυμα, παρ' ἑσθὴν
 Γ ἡμῶν λαμβάνειν, ὡς εἰ ὁ πόσις ἐβελόνται αὐ-
 τῶν μάχασθαι εἰ δὲ ἐν δρυχεῖα παρ' ἑσθὴν
 αὐτοῖς, καὶ τὴν μαθησὶν ἡμεῶν ἡμεῶν, οἱ μὲν μαχρῶν
 καὶ παρ' ἑσθὴν ἡμῶν, ὡς παρ' ἡμῶν, εἰατῆσιν, καὶ
 εἰ δὲ ἐκ πλαγίως, καὶ ἄλλοι ἐκ τῆς ἐπιπέδου ἡμῶν
 γίου, οἱ ὃ καὶ ὅτι αὐτῶν, ὅσα μὴ πολλὰν ἐκείνῳ
 ἡμῶν καὶ ὀφθαλμοῖς καὶ χερσὶν δεύσει. παρ' ἑσθὴν
 ἔτι, ἔφη, ἔβελόνται αὐτῶν ἔγωγε νῦν ὄραν μὴ
 δοῦναι δὲ θυμῶν μὲν, ἔβελόνται αὐτῶν ἔγωγε
 κινδυνώσασιν ἡμῶν, καὶ ὁ Κόρυς, ἔβελόνται
 Δ ὅταν εἴπῃ· ἀλλὰ μὴ δὲ αὐτῶν αἰατῆσιν, ἀγ-
 ρὰ τῶν ἐθέλοντας μοι ἐπεσθαι δός· καὶ ἴσως
 αὐτοῖς καὶ τῶν σὺ φιλῶν τούτων ἐκείνῳ· καὶ
 μὲν ἀγνοῦντες ἐφ' οἷς πόδες δὲ θυμῶν αὐτῶν.
 ὅ μὴ γὰρ πλῆθος ἡμεῖς γε τῶν πολεμίων τούτων ἐβελόνται
 διωξόμεθα (πῶς γὰρ αὐτῶν καὶ ἀβελόνται)
 ἡμῶν δὲ πῶς ἀπεχόμενοι τῶν ἐραθῶν ματος λα-
 βῶν, ἢ τῶν ἀπολέσασιν, ἢ τῶν παρ' ἑσθὴν σε
 ἀγνοῦντες. ἐννοεῖ δὲ, ἔφη, ὅτι καὶ ἡμεῖς, ὅτι ὃ
 ἐδέξασιν, ἢ ἡμῶν, σὺ γὰρ ἐβελόνται, μαχρῶν ὄδον
 Ε καὶ σὺ οὖν ἡμῶν δικαίως εἰ ἀπὸ τῶν ἐβελόνται, ἵνα
 καὶ ἔχοντες πῶς ἀφικόμεθα, καὶ μὴ εἰς
 τὸν σὺν ἡμεῶν πόδες ὄραν μὲν. εἰ ταῦτα δὲ ἢ
 ἔλεξεν ὁ Κυαξάρης, ἀλλ' εἶχε μὲν τοῖς ἐθέλων
 ἡμῶν ἔποιτο, καὶ χάριν ἔγωγε σοι εἰδεῖν αὐτῶν. σὺ μὲν
 πεμφθὼν τῶν μοι τῶν ἀξιοπίστων τούτων πῶς
 νῦν, ὅς ἐρεῖ αὐτῶν ὅτι τῶν ἐβελόνται. ἀβελόνται δὲ ἴθι,
 ἔφη.

ἔφη, ὅτι πᾶσι θελήσει βούτων, ἐνθα δὴ ἐτύχθη οὐκ
 φήσας ποτὲ συλῆναι αὐτὸν εἶναι, καὶ φιληθεῖς
 παρ' αὐτοῦ. Ἐπαρών. Ὁ δὲ οὖν ὁ Κρόνος εἶπεν· ἀρκεῖ, ἔφη,
 ἔμοιγε ὑποσχεθῆναι τούτων, ἔφη, σοὶ ἐπέσθω, καὶ
 λέγεις σὺ * ἔφη, τὸν θέλοντα ἰεῖαι μὲν Κρόνον.
 οὕτω δὲ λαβὼν τὸν αἰδρα εἰσελάσας, ἐπεὶ δὲ ἐξήλ-
 θεν, ὁ δὲ οὖν ὁ Κρόνος εἶπε· νῦν δὲ σὺ δηλώσεις,
 εἰ ἀληθῆ ἔλεγες, ἵνα ἴσῃς ἡδεσθαι με θεώ-
 ρημος. οὐκ ἔγωγε ἀπολείψωμαί σου, ἔφη ὁ μῆδος,
 εἰ τὸ τοιοῦτον λέγεις. καὶ ὁ Κρόνος εἶπεν, ὁμοῦ τ' ἐπι-
 ἀλλοῖς παροθύμους λέξῃς, καὶ κήνος ἐπομόσας, ἔ-
 νη τὸν δὲ, ἔφη, * ἐς τε γὰρ αὐτοῖσι καὶ σὲ ἡδέως
 ἐμεθεσθαι. τότε δὲ ἐκπεμφθεῖς ὑπὸ τῷ
 Κυαζάρως τὰτε ἄλλα παροθύμους ἀπήν-
 γελλε τοῖς μῆδοις, καὶ παροσέτιθ' ὅτι αὐτὸς γε
 οὐκ ἀπολείψοιτο ἀνδρὸς Ἰρίσου καὶ καλλί-
 σου, καὶ ὁ μέγιστον ἀποθεῶν γελοῖος. παρὰ τ-
 οῖτος δὲ ταῦτα τῷ Κρόνον, θείως πως ἀφι-
 κνουῦνται ἀπὸ ὑρχαίων ἀγγελοῖ. οἱ δὲ ὑρχαῖοι
 ὁμοῦ μὲν τῶν ἀσσυρίων εἰσὶν, ἔθνος δὲ ἕξ πο-
 λὺν εἶναι καὶ ὑπὸ ἡγετοῖ τῶν ἀσσυρίων ἦν. ἔφη π-
 ποι δὲ καὶ τότε ἐδόχου ἔξ, καὶ νῦν ἐπὶ δοχου-
 σι. εἶθ' ἐξ ἔχραντο αὐτοῖς οἱ ἀσσυριοὶ ὡς παρ' ἑ-
 οἱ λακεδαίμονιοι τοῖς σικεῖταις, ὁσθέν φηδὸ-
 ροῖ αὐτῶν οὐτ' ἐν πόνοις, οὐτ' ἐν κινδύοις.
 καὶ δὴ καὶ τότε ὅπια σφυλακεῖν αὐτοῖς ἐκέ-
 λθει ὡς χαλκὸς ὄντας ἰππίας, ἵνα εἴπῃ ὅπια δὲν
 φηδὸν εἶναι, ἵνα φηδὸν εἶναι, ἵνα φηδὸν εἶναι. οἱ
 δὲ ὑρχαῖοι, ἅτε μέλλοντες ὑστατοὶ πορθέσθαι,
 καὶ τὰς ἀμάξας τὰς αὐτῶν καὶ τὰς οἰκέτας
 ὑστατοὶ εἶχον. στραθύνονται γὰρ [δὴ * οἱ χ' π] πῶ
 ἄσσαν ἔχοντες οἱ πολλοὶ μὲν ὡς παρ' ἑ καὶ οἰκέδοι.
 καὶ τότε δὴ ἐστραθύνοντο οἱ ὑρχαῖοι οὕτως.
 ἐνοηθέντες δὲ οἱ ἅτε παροσέτιθ' ὑπὸ τῶν ἀσ-
 συρίων, καὶ ὅτι νῦν τεθνήσκουσι ὁ δὲ ἔχων αὐ-
 τῶν, ἠπὴ μῆδοι δὲ εἶεν, ἵνα φηδὸν εἶναι, ἵνα φη-
 δὸν εἶναι, ἵνα φηδὸν εἶναι, ἵνα φηδὸν εἶναι. οἱ
 τὰ στραθύνονται, οἱ τε σύμμαχοι αὐτῶν ὡς ἀ-
 γύμους ἔχοντες καὶ ἀπολείποιεν ταῦτα ἐν θύμου-
 ροῖς ἐδόξεν αὐτοῖς νῦν καλὸν εἶναι ἀποσπῆναι,
 εἰ θέλοιεν οἱ ἀμφὶ Κρόνον σιωπεπιδεῖσθαι, καὶ πέμ-
 ποῖεν ἀγγέλους πρὸς Κρόνον. ἀπὸ γὰρ τῆς μάχης
 τῷ τούτου ὄνομα μέγιστον ἦν ἐξέλο. οἱ δὲ πεμφθέντες
 λέξασιν Κρόνον ὅτι μισοῖεν τὰς ἀσσυρίους δικαί-
 ως, ἵνα τε εἰ βέλονται ἵνα ἐπ' αὐτοῖς, καὶ σφί-
 σι σύμμαχοι ὑπάρξουσιν, καὶ ἠγήσαντο. ἀμὰ δὲ
 παρὸς τούτοις διηγῆντο τὰ τῶν πολεμίων ὡς ἔχου,

A inquit, quemcumque horum volueris, ac-
 cipe. Forte Medus ille aderat, qui aliquan-
 do cognatum se Cyri dixerat, & osculum
 ab eo tulerat. Itaq; mox Cyrus: Sufficit, a-
 it, hic mihi. Licet ergo, inquit, te sequatur.
 Tuque adeo dicito, ait, ut ear cum Cyro,
 qui volet. Ita recepto Cyrus ad se homine,
 quum exisset, statim dixit: Iam sane decla-
 rabis, verum ne loquutus sis, quum te di-
 ceres voluptatem ex adpectu mei capere.
 Equidem te non deseram, inquit Medus
 ille, si quidem hoc dicis. Et Cyrus: Ergone
 B ceteris itidem, ait, hac studiose expones?
 Ille Iouē testatus: Profecto, inquit, donec
 efficiam, ut etiam tu me libenter adspicias.
 Missus igitur a Cyaxare, quum alia Me-
 dis animo prompto denuntiavit: tum et-
 iam addidit, se a viro praestantissimo &
 pulcherrimo, atque etiam, quod maxi-
 mum esset, a Diis oriundo, abesse nolle.
 Dum haec a Cyro geruntur, diuinitus
 quodammodo accidit, ut ab Hyrcaniis
 C nuntij veniret. Sunt autem Assyriis Hyrc-
 canij finitimi, natio non illa quidem ma-
 gna, qua etiam de causa imperio Assy-
 riorum subiecti erant; sed equestris ta-
 men & tunc fuit habita, & adhuc habe-
 tur. Idcirco vtebatur opera ipsorum Assy-
 rij, quemadmodum Lacedaemonij Sciri-
 tarum: nec in laboribus, nec in periculis ei-
 sis parcebant. Atque hoc ipso tempore ius-
 ferant, ut agmen ipsi extremum tuerentur,
 qui erant equites circiter mille numero: ut
 si quod a tergo periculum immineret, id an-
 te se subirent. Et Hyrcanij, quod vltimo lo-
 co iter facturi erant, etiam curtus suos, &
 D domesticos, vltimos habebant. Nam ple-
 raq; nationes Asiaticae in expeditionibus
 eos, quos habent in familia, secum ducunt:
 quem morem Hyrcanij hac etiam in ex-
 peditione seruabat. Quumque ad animos
 eis accidisset, cuiusmodi quaedam ab Assy-
 riis perpeterentur, & horum principem e-
 viuis excessisse, victos ipsos esse, magno
 exercitum metu teneri, socios deiectis esse
 animis, ac deficere: hac quum secum ipsi
 cogitarent, visum est opportune, hoc tem-
 pore defectionem fieri posse, si secum Cyri
 exercitus hostes adoriri vellet. Itaque nun-
 E tios ad Cyrum mittunt, cuius nomini a
 praelio maxima celebritas accesserat. Qui
 missi erant, exponunt Cyro, iure se Assy-
 rios odisse: ac si quidem eos hoc tem-
 pore adgredi vellet, se quoque socios ac
 duces itineris futuros: simulque commemo-
 rabant, quo loco res hostium essent,

Cyrus Me-
di opera,
de quo li-
bro primo
vultur.

Hyrcanio-
rum ad
Cyrum lo-
cuto.

† ὁ δὲ οὖν
πρὸς ἐξά-
ξας
* ὡς αἰ
γε

† δὲ φηδὸν εἶναι

φῶτος δὲ
ἐνείη παρ'
φρατ.

οἱ βέλονται
ἵνα ἐπ'
αὐ. καὶ
σφίσι συμ-
μαχοῖν ὑπ-
άρξουσιν
† ἠγή-
σαντες

quod eum excitari maxime ad expeditionem hanc suscipiendam cuperent. Et Cyrus eos interrogas: An existimatis, inquit, nos adhuc eos adsequituros prius, quam intra munitiones se recipiant? Nam hoc ipsum nos magnæ cladis loco ducimus, quod clâ nobis aufugerint. Ea vero dicebat, quod illis fiducia sui maxime confirmari vellet. At illi responderunt, etiam postridie fieri posse, si statim a diluculo expediti pergerent, ut eos adsequerentur. Nam præ turba, & plaustris eos tarde iter facere; ac præterea, quod nocte superiore vigilassent, idcirco iam paululum progressos castra fecisse. Ergo ne fidei pignus aliquod habetis, quo planum nobis fiat, vos in eis, quæ dicitis, veraces esse? Obsides, inquit, ætutum hinc profecti, hac nocte vobis adducere volumus. Tu modo Diis testibus fidem nobis dato, dextraque iungito, ut quæ abs te acceperimus, ad alios etiam adferamus. Secundum hæc fidem eis dedit, si præstent ea quæ polliceantur, ita se illos omnino & amicorum & fidorum hominû loco habiturus, ut deteriori apud se conditione non essent, quâ vel Persæ vel Medi. Atque hac etiâ tempestate videre est, & fidem Hyrcanis haberi, & eosdē nihilo sequius ad magistratus gerendos admitti, quam qui de natione Persarum & Medorum iisdem digni videntur esse. Cyrus posteaquam cœnati essent, copias eduxit, quum adhuc luceret, iussitque Hyrcanios opperiri, ut vna proficiscentur. Ac Persæ quidem vniuersi ceu par erat statim castris egrediebantur, itidemque Tigranes suis cum copiis. Medorum autē alij prodire, quod pueri cum Cyro puero amicitiam contraxerant; alij, quod eius consuetudine in venationibus vsi mores ipsius admirati fuissent; alij, quod gratiam ipsi haberēt, qui metum eis ingentem depulisse videretur; alij, spe concepta, quod Cyrum virtute præstare pareret, etiam valde felicem & magnum aliquādo futurum; alij, quod vicissim gratâ ei re facere vellent pro collatis in se beneficiis, dum apud Medos educaretur. Et multis sane multa comoda, quæ humanitas eius erat, apud auū confecerat. Multi etiam, quū & Hyrcanios cernerēt, & rumor esset diditus, hos ad optimam prædam eis duces futuros, illa ipsa de causâ proficiscebatur, ut aliquid cōsequerentur. Ita factū, ut & Medi prope vniuersi prodirent, extra eos, quicumque Cyaxaris forte in cōtubernio erāt. Nam hi, cum subiectis imperio suo, manebāt. Ceteri omnes lætus & alacribus animis illinc mouere,

Cyricum
Hyrcanios
fidus.

Medorum
diuersis de
causis er-
ga Cyrum
studia.

οἳ αὖθις ἐπαίρην βεβλόμην ὡς μάλιστα ἐπείθετο
 εἰς αὐτόν. καὶ ὁ Κίβρις ἐπήρετο αὐτοῖς καὶ δοκίμασε
 αὐτὸν, ἔφη, ἡμᾶς ἐπὶ κατὰ λαβὴν αὐτοῖς ἵππων
 τοῖς ἐρύμασιν εἶ; ἡμῶς μὲν γὰρ, ἔφη, μάλα
 συμφέρει τὸ ἡγούμενα εἶ, ὅτι ἔλαθον ἡμᾶς
 ἀποδράντες. ταῦτα δ' ἔλεγε, βουλόμην αὐτοῖς
 ὡς μέγιστον φρονεῖν ὅτι σφίσι. οἳ δ' ἀπεκρίναντο
 ὅτι καὶ αὐτοῖς, ἔωθεν εἰ δίζωνοι πορβόινοτο,
 κατὰ λήφοινοῖσι τὰ γὰρ τ' ὄχλους καὶ τ' ἀμειξάν
 γοῦ πορβόεσθαι αὐτοῖς καὶ ἄμειξαι, ἄτε τ'
 Β παρθεραμαὶ νύκτωρ ἀγρυπνήσαντες, νῦν μικρὸν
 πορευθέντες, ἐπείθετο πεδύκασιν. καὶ ὁ Κίβρις ἔφη
 ἔχετε οὖν ἂν λέγετε πιστὸν πῆμας διδάσκον,
 ὡς δὴ θεοὶ εἶσι μῆρας γ' ἔφαθ' ἔθελε μὲν ἔλα-
 σαντες αὐτίκα τ' νυκτὸς ἀγαγεῖν. μόνον καὶ σὺ ἡ-
 μῖν θεῶν τε πιστὰ ποιήσον, καὶ δόξαι δός, ἵνα φέ-
 ρωμεν καὶ τοῖς ἀλλοῖς ταῦτα, ἄτερ αὖ αὐτοῖς λα-
 βόμεν τὰ ἴα σου. ἐκ τούτου τὰ πιστὰ δίδωσιν
 αὐτοῖς, ἢ μὲν, εἰ μὴ ἐμπειδῶσιν ἂν λέγασιν, ὡς
 φίλοις καὶ πιστοῖς τ' ἐχρήσασθαι αὐτοῖς, ὡς μήτε
 C τῶσιν μήτε μῆδων μῆδων ἐχθρὸν παρ' αὐτὰ καὶ
 νῦν δ' ἐπὶ ἰδεῖν ὅτι νύκτωρ καὶ πρῶτος καὶ μετὰ
 καὶ τῶσιν ἐχθρὸς, ὡς τῶσιν καὶ μετὰ
 οἳ αὖ δοκῶσιν ἄλλοι εἶ. ὅτι δ' ἐδέκνησαν,
 ἔζηγε δ' ἐπὶ φῶτος ὀπίσθεν, καὶ τὸς ὑρ-
 χασίας ἐπεμύθη ἐκέλευσεν, ἵνα ἄμειξοιεν. οἳ
 μὲν δὲ τῶσιν πύρρας, ὡς τῶσιν εἰσὶν, δὴ τις ἐξω-
 ῆσαν, καὶ Τηραῖος ἔχων δ' ἑαυτὸν ἐπὶ τῶσιν
 δ' ἡμῶν ἔζησαν οἳ μὲν, ἀλλὰ δ' ἀπὸ Κύρου
 οἳ τὰ πᾶσιν ὄντες φίλοι γινέσθαι. οἳ δ' ἀλλὰ δ'
 D ἐπὶ τῶσιν συλλήγομενοι ἀγαθῶν αὐτῶν τὸν
 ἔργον, οἳ δ' ἀλλὰ δ' ἔχον εἰδέναι ὅτι μὲν
 αὐτοῖς φόβον ἀπεληλαχέναι ἔδοξε, οἳ δὲ καὶ
 ἐλπιδας ἔχοντες, ἀλλὰ δ' ἀνδρα φάμεσθαι ἀ-
 γαθὸν, καὶ ἀτυχῆ καὶ μὲν ἐπὶ ἰσχυρῶς ἐσε-
 σθαι αὐτόν. τοῖς δὲ, ὅτε ἐρέφεται ὅτι μῆδισι, οἳ δ' ὅτι
 τ' εἴ τινα ἀγαθὸν σωέμεσθαι, ἀντιφρονέσθαι τ' εἴ τινα
 ἐβούλοντο, (πολλοῖς δὲ πολλὰ ἀλλὰ φιλα-
 θεσπία τῶσιν τὸ πάππου ἀγαθὰ διεπέ-
 ρεσθαι) πολλοὶ δ' ἐπει τὸς ὑρχασίας εἶδον,
 E καὶ λόγους τ' διέδοθη, ὡς ἡγήσονται ὅτι πολλὰ
 ἀγαθὰ, ἔζησαν καὶ τὸ λαβὴν τι ἔνεκα. οὕτω
 δὲ καὶ μῆδοι σχεδὸν ἀπόλλυται ἔζησαν, πλείω ὅ-
 σοι σὺ Κυαξάρη ἔτυχον σκλωοῦντες. ἔτοι δ'
 κατέμειναν, καὶ οἳ τούτων ὑπηκοοὶ. οἳ δ' ἄλλοι
 πύρρας φάμεσθαι καὶ τῶσιν μὲν ἔξω μὲν ἴτο,
 ἄτε

ἄτε οὐκ ἀνάγκη, ἀλλ' ἐτελεύσοι καὶ χάριτος ἄνεκα δέξιοιτες. ὅππῃ δ' ἐξωήσαν, πρῶτον μὲν πρὸς τοὺς μῆδους ἐξελθὼν ἐπήνεσέ τε αὐτοὺς, καὶ ἐπὶνύξατο, μάλιστα μὲν τοὺς αὐτοὺς ἰλεως οὐκ ἠγεῖσθαι καὶ σφίσι, ἔπειτα δὲ καὶ αὐτὸς διωκηθῆναι χάριν αὐτοῖς ταύτης τῆς πρῆξι- μίας ἀποδοῦναι. τέλος δ' οὖν εἶπεν ὅτι ἠγή- σονται μὲν αὐτοῖς οἱ περὶ, ἐκείνοις δὲ ἔπεισθαι σὺ τοῖς ἰπποῖς ἐκέλευσε καὶ ὅπου ἀν' ἡ αἰα-

πύωνται ἢ ὅτι γινώσκῃς τὴν πορείαν, τὴν τεταύχαστο αὐτοῖς πρὸς ἑαυτὸν παρελαύνειν πῖνας, ἵνα εἰ-

δῶσι δ' αἰεὶ χάριον. ἐκ τούτου ἠγεῖσθαι ἐκέ-

λυσε τὸς ὑρχαίους, καὶ οἱ ἠρώτων, τί δὲ οὐκ αἰαμύνης, ἔφασαν, τοὺς ὁμήρου, ἕως αὐτῶν ἀγά-

γων μὲν, ἵνα καὶ οὐ ἔχον τὰ πῖνα παρ' ἡμῶν πο-

ρθῆναι, καὶ τὸν ἀποκρίνασθαι λέγει, ἐννοῶ γὰρ,

φαίμαι, ὅτι ἐχόντων πῖνας τὰ πῖνα τὴν τῆς ἡ-

μετέρας ψυχῆς καὶ τῆς ἡμετέρας χερσίν. οὐ-

τω γὰρ δοχῶν μὲν παρεσκέδασθαι, ὡς εἰάν μὲν ἀληθὴς ἦεν, ἵκασι εἶ) ὑμᾶς δὲ ποιῆν ἑαὶ δ' ἐξ-

ἀπατᾶτε, οὕτω νομίζοντες ἔχον, ὡς μὴ ἡμᾶς ἐφ' ὑμῖν ἡμέας, ἀλλὰ μάλλον, εἰάν οἱ θεοὶ βέ-

λωνται, ὑμᾶς ἐφ' ἡμῖν ἡγήσασθαι, καὶ μὲντοι,

ἔφη, ὡ ὑρχαῖοι, ἐπεὶ δὴ ἄρ' φατέ ὑσάτοις τὴν πο-

ρθῆναι τὸς ὑμετέροις, ἐπειδὴ ἰδὴ ἡ αὐτοῖς,

σημαίνετε ἡμῖν ὅππῃ οἱ ὑμέτεροι εἰσιν, ἵνα φη-

δῶμεθα αὐτῶν ἀκέραιους ταῦτα οἱ ὑρχαῖοι, ἵ-

μὲν ὁδὸν ἠγούμεν, ὡς ἄρ' ἐκέλευσε, τὴν ῥά μιν

τὴν ψυχῆς ἐθαύμαζον, τὴν καὶ ἔχον τὸς ἀστυεῖας,

ὅσδε τὸς λυδοῖς, ὅσδε τὸς συμμάχοις, ἑαυ-

τῶν ἐπὶ ἐφοβούμεν, ἀλλὰ μὴ πῶν τὰ πασι ὁ

Κύρος μικρὰν πῖνα ἑαυτῶν οἶοιτο ῥοπῶν εἶ),

καὶ τὴν παρόντων καὶ ἀπόντων, παρδουμένων δὲ,

ἐπειὶ οὐκ ἐγύρετο, λέγεταί φασί, Κύρος καὶ τὰ

στρατῶματι ἐκ τῶν ἕσθαι πρῶτον ἡμέ-

ραται, ὡς ἡ πᾶσι φεῖκῶ μὲν πρὸς τὸ θεῖον εἶ-

γίγνασθαι, θάρσος δὲ πρὸς τοὺς πολεμίοις,

ὡς δὲ δίζωνοί τε καὶ τὰ χυ ἐπαρθόντο, εἰχθ-

τως πολλῶν τε ὁδὸν διώουσαν, καὶ ἄμα κρέ-

φαὶ πλησίον γίγνονται τῶν τῶν ὑρχαῖων στρα-

τῶματος. ὡς δ' ἐγνώσαν οἱ ἀγγελοὶ, λέγου-

σι τὰς Κύρος ὅτι ἔτοι εἰσιν οἱ σφέτεροι. τὰς τε

γὰρ ὑσάτοις εἶ) γινώσκον ἔφασαν, καὶ τὰς

πλήθης τῶν πυρᾶν. ἐκ τούτου πέμπει τὸν ἑτε-

ρον αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς, πρῶτον λέγειν, εἰ φίλοι εἰσιν, ὡς τὰ χυ ἑσθαι τῶν τῶν δόξιας

διατείναντας. συμπέμπει δὲ πῖνας καὶ τῶν σὺν ἑαυτῶν, καὶ λέγειν ἐκέλευσε τοῖς ὑρχαῖοις,

A veluti qui non coacti, sed sponte sua, grati- ficandique studio prodirent. Quum vero iam egressi essent, primum Medos adit, nis- que collaudatis precatus est; maxime qui- dem, vt Dij propitij, & ipsis, & sibi duces ef- sent: deinde, vt & ipse gratiam eis pro hoc studio referre possit. Tādem pedites pra- ituros dixit, vtq; cum equis ipsi sequerentur, iussit. Ac sicubi vel quiescerent, vel in itinere subsisterent; mādauit, ad se qui- dam equis adueheretur, vt quid pro tem- pore fieri oporteret, cognoscerent. Secun- dum haec iussit vt duces itineris Hyrcanij praerent. Illi vero interrogantes: Cur non expectas, inquirunt, donec obliides addu- eamus, vt & tu fide prius a nobis accepta, progrediaris. Respondisse tum Cyrus fer- tur: Equidē cogito, habere nos omnes fi- dei pignus in animis & manibus nostris. Sic enim instructi nobis videmur, vt abū- de nobis suppetat facultas adficiendi vos beneficiis, si veraces inueniamini: sin vti fraude velitis, ita nos cōparatos existima- mus, vt minime nos in potestate vestra, sed vos potius in nostra, Diis volentibus, futu- ritis. Et vero, Hyrcanij, quia postremo loco vestros proficisci dicitis; vbi eos vi- deritis, significate nobis, illos esse vestros, vt eis parcamus. His auditis Hyrcanij, & praebant vt duces itineris, quemadmo- dū Cyrus mandarāt, & animi robur admi- rabantur. neque iam Assyrios, neq; Lydos, neque socios horum amplius metuebant; sed vnum hoc, ne Cyrus vllō modo pa- rum in ipsis esse momenti situm existima- ret, siue secum eos haberet, siue non habe- ret. Quum autem progredierentur, & nox adpetisset, proditū est, Cyro & exercitui lucem clarissimam caelitus oblatam fuisse: quo factum vt in animis omnium quidam horror erga numen diuinum, & in hostes confidentia existeret. Et quia expediti ce- leriterq; pergerent, par est credi, magnum ab ipsis iter confectum esse. adeoque cum ipso crepusculo prope ab Hyrcaniorū co- piis aberāt. Id quum nuntij animaduertif- sent, referunt Cyro, hos esse suos. Nā hoc & inde se intelligere, quod essent vltimi, & de ignium copia. Tū ille, missō ad ipsos al- tero, iubet, eis dicat: si quidem essent ami- ci, statim elatis in sublimē dextris occur- rerent. Quosdam etiam suorum adiun- git, quibus mandat, Hyrcaniis dicerent;

Magnanī- ma Cyril oratio.

ἐκέλευ- σεν

πῖ δὲ, ἔχον αἰαμύνης

ἐν δὲ ἡ δεινὴ ὄν τῆς

ἐπὶ δὲ

ὅππῃ τῆς

* αὐτῶν

πρῶτον

D

E

futurū, vt in ipsos ita se sui gererent, quem-
 admodum eos in se ferri viderent. Ita
 nuntius alter apud Cyrum remanet, alter
 ad Hyrcanios prouehitur. Interea vero,
 dum quid Hyrcanij facturi essent, cōfide-
 rabat Cyrus, exercitum subsistere iussit.
 Tum aduecti ad eum principes Medo-
 rum, ac Tigranes, quid faciendum esset,
 interrogabant. Quibus ille: Agmen hoc
 proximum, inquit, Hyrcaniorum est, ad
 quos nuntiorum alter abiit, cumque hoc
 de nostris aliqui, significaturi eis, vt si qui-
 dem amici sint, elatis in altum dextris om-
 nes occurrant. Quapropter si hoc pacto
 accesserint; dextris eos suo quisque loco
 excipite, simulque animum ipsis addite:
 sin arma expedierint, aut fugæ consilium
 ceperint, date operam, ne quis ex hostium
 primis hisce superfit. Huiusmodi Cyrus
 præcipiebat. Interea nuntiis auditis, Hyrcanij
 gaudio efferri, equisque celeriter
 conscensis, adesse; dextras, vti denuntia-
 tum fuerat, protendere. Medi ac Persæ vi-
 cissim porrectis dextris eos excipere, atque
 etiam animos eorum confirmare. Deinde
 Cyrus: Nos quidem, inquit, vobis iam fi-
 dem habemus, Hyrcanij, ac vos itidem er-
 ga nos adfici conuenit. Sed hoc primum
 nobis dicite, quantum distet hinc is locus,
 vbi hostium magistratus, & totæ copiæ
 sunt? Responderunt illi, paullo maius in-
 teruallum esse parasanga. Heic Cyrus: A-
 gite ergo, inquit, vos Persæ, Medi, Hyrcanij,
 (nam vos etiam modo tamquam auxi-
 liares & socios adpello) plane sciendum
 nobis est, eo res nostras esse loco, vt si mol-
 liter & remisse agamus, grauissima queque
 mala nobis euentura sint. non enim igno-
 rant hostes, quarum rerum caussa huc ad-
 uenerimus. sin totis viribus irruentes,
 fortiter animoseque hostem aggredie-
 mur: illico videbitis eos, feruorum fugiti-
 uorum more, qui reperiuntur, alios ritu
 supplicum vti, alios aufugere, alios ne ad-
 hæc quidem posse animos intendere. Nam
 victi nos adspicient, ac nihil minus existi-
 mabunt, quam nos aduentare: non in or-
 dines dispositi, non ad pugnam parati de-
 prehendentur. Quamobrem si suauiter
 & cœnare, & noctem hanc exigere, & vi-
 uere deinceps volumus: nec spatium eis
 consultandi concesserimus, nec parandi,
 quod ipsis ex vsu sit, adeoque ne anim-
 aduertendi quidem, quod homines simus:

Hyrcanij
 ad castra
 Cyri transf-
 erunt.

ὅτι ὡς αὐτὸν ὁραοῦν αὐτοῖς παρὰ φερόμενοι, οὐ-
 τὼ καὶ αὐτοὶ ποιήσουσιν. οὕτω δὲ ὁ μὲν μὲν
 τῶν ἀγγέλων παρὰ Κύρου, ὁ δὲ παρὰ ἐλαύνει
 τῶν ἐρχομένων. ἐν ᾧ δὲ ἐσχύπει τὸς παρὰ τὸς
 ὑρχομένους ὁ Κέρως, ὅ, τι ποιήσουσιν, ἐπέστησε ὁ
 φράτδμα καὶ παρελαύνουσι παρὰ αὐτὸν οἱ
 τῶν μῆδων παρὰ ἐπικύβητες καὶ ὁ Τίγρης, καὶ
 ἐρωτᾷσι, τί δειπώσιν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· τὸ
 ὅτι ὁ πλησίον ὑρχομένων φράτδμα, καὶ οἱ
 χεται ὅ, ἕτερος τῶν ἀγγέλων παρὰ αὐτοῖς, καὶ
 τῶν ἡμετέρων ἕνεις σὺν αὐτῶν, ἐρωτᾷτες, εἰ
 φίλοι εἰσίν, ἢ παρὰ τὰς δόξιας ἀνατρέψαν-
 τας πύλας. εἰ μὲν οὖν οὕτως ἴωσι, δόξιας
 δε αὐτοῖς καθ' ὃν ἂν ἢ ἕκαστος, καὶ ἄμα θάρ-
 ρυνέτε· εἰ δὲ ὄπλα ἀφρονταί, ἢ φθῶν ἔπι-
 χρασί, τούτων, ἔφη, παρὰ τῶν πειρᾶ-
 δε μηδένα λείπειν. ὁ μὲν τοιαῦτα παρὰ ἡγ-
 λεν. οἱ δὲ ὑρχομένοι ἀκούσαντες τῶν ἀγγέ-
 λων, ἠδυσάντε, καὶ ἀναπυθίσαντες ὅτι τὸς
 ἵππους παρὰ ἡσσαι, τὰς δόξιας, ὡς παρὰ εἰρητο,
 παρὰ εἰνοντες. οἱ δὲ μῆδοι καὶ οἱ παρὰ αὐτῶν
 δόξιας τὸ τε αὐτοῖς καὶ ἐθάρρυνον. ἐκ τούτου
 δὲ λέγει ὁ Κέρως ἡμεῖς μὲν δὲ, ὡς ὑρχομένοι, ἠ-
 δη ὑμῖν πικρὸν ὄμνη, καὶ ὑμᾶς δὲ χεῖρ παρὰ ἡ-
 μαῖς οὕτως ἔχον. τὸτο δὲ, ἔφη, ἡμῖν παρὰ τῶν
 εἰπάτε, ὅποσον ἀπέχεται ἔτι δὲ εἶτα αἱ ἀρχαί
 εἰσι τῶν πολεμίων, καὶ ὁ ἀδρόν αὐτῶν. οἱ δὲ
 ἀπεκρίναντο ὅτι ὀλίγω πλέον ἢ παρὰ ἀγγέ-
 λων. ἐν ταῦτα δὲ λέγει ὁ Κέρως· ἀγγεῖε δὲ,
 ἔφη, ὡς ἄνδρες πέρσαι, καὶ μῆδοι, καὶ ὑμεῖς ὡς
 ὑρχομένοι, (ἠδὲ γὰρ καὶ παρὰ ὑμᾶς ὡς συμ-
 μάχοις καὶ κρινωτοῖς ἀφ' ἀγγέλου) ὅτι χεῖρ εἰ-
 δέναι νῦν, ὅτι ἐν τούτῳ ἐσμέν, εἶτα μαλακί-
 σάμενοι μὲν, πύλων αὐτῶν χαλεπωτάτων
 τύχη μὲν (ἴσασι γὰρ οἱ πολεμιοὶ ἐφ' ἃ ἠχο-
 μῆ) ἡ δὲ καὶ τὸ καρτερόν ἐμβαλέμενοι ἴω-
 μῆν ῥώμη καὶ θυμῶν ὅτι τὸς πολεμίας, αὐ-
 τήκα μάλα ὄψασθε ὡς παρὰ δούλων ἀποδιδρα-
 σκόντων καὶ ὄρη μῆδων, τὸς μὲν ἰκετὸν ὄντας
 αὐτῶν, τὸς δὲ φθῶντας, τὸς δὲ ὄσθε ταῦ-
 τα φερόντων διωαμένους. ἠτήρημοὶ τὲ γὰρ ὄφον-
 ται ἡμᾶς, καὶ οὔτε οἰόμενοι ἤξον, οὔτε σιωλε-
 τὰ γέμενοι, οὔτε μάχεσθαι παρεσκεδάσμενοι,
 τὰ κατὰ ἡμῶν ἐσόν). εἰ οὖν ἡδέως βελοῖμε-
 θ εἰλημ-
 μένοι

ἡ καὶ δὲ πησῶν καὶ νικηθῶσιν καὶ βιοῖ δὲ τὰ παρὰ τῶνδε, μὴ δὲ μῆδων αὐτοῖς χολιὸν μῆτε βελοῖσιν.
 ἀμῆτε παρὰ σκεδάσασα μὴ δὲ ἀγαθὸν ἑαυτοῖς, μὴ δὲ γινῶσθαι πᾶμπῶς ὅτι ἀνθρώποι ἐσμέν.
 διὰ

περὶ πλάσσειν

ἐπιπύων
ἐάν π δέ-
ωμαι, ὡς
χρῶμαι

* ἀποκτῆ
ύοντων.

ἐπι πύων
ἐάν π δέ-
ωμαι, ὡς
χρῶμαι

ἀλλὰ γέροντα καὶ κοπίδας καὶ σαγάρους ἀπόμυξα
 καὶ πληγὰς ἠκνένομιζόντων. καὶ ὑμεῖς μὲν,
 ἔφη, ὠρχασθε, ὑμᾶς αὖτις ἑταίρους ἀποπέλασαν-
 τες ἡμῶν περὶ πορθέετε ἔμωσαν, ὅπως
 τῶν ὑμετέρων ὀπλων ὀρωμῶν λαυτάνωμιν
 ὀπιπύων χρῶνον. ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ παρὲς τὰ
 φραδίματι ἠρώμα τῶν πολεμίων, παρ' ἐμοὶ
 μὲν καὶ ἀλείπειτε ἕκαστοι τὰς ἱππέων, ὡς,
 εἰ πὶ δέη, χρῶμαι μὲν τῶν φρατόπε-
 δον ὑμῶν ὅτι μὲν δεχόμενοι καὶ οἱ παροῦτες
 ἐν τῶν ἐλαυνέει ἀδελφοὶ εἰσωφρονεῖτε, ἡ ἀμῆ
 ποιεῖ ἀδελφῶν πνὶ ἐντυχόμενοι ἀποδίασθητε τοῖς
 δὲ νεώτεροις ἐφ' ἑὶ δὲ δώκειν. ἔτοιγ' * κακοῖ των.
 τῶτο γὰρ ἀσφάδρατον κινῶ ὡς ἐλαχίστοις τῶν
 πολεμίων λείπειν. ἡ δὲ πολλοῖς δὴ συμβε-
 βηκὸς κρατῶσι, πλὴν τὸν ἀνὰ βέλαι γίνηται,
 φυλάξασθαι δὲ ὅ ἐφ' ἀρπαγῆν φα-
 πέσθαι ὡς ὁ τῶτο ποιῶν ἐκείτη αἰηρ' ὅστιν, ἀλ-
 λά σκόλοφορος, καὶ ἔστι τὰ βουλομῶν ἡ δὴ
 χρῆσθαι τῶτα ὡς ἀνδραπόδων ἐκείνη ὅτι χρῆσθαι
 ναί, ὅτι οὐδὲν ὅστι κερδαλέωτερον ἢ νικᾶν. ὁ γὰρ
 κρατῶν ἅμα πύρτα σιμῆρτακε, καὶ τὸς ἀν-
 δρας, καὶ τὰς γυναικας, καὶ τὰ χεῖματᾶ, καὶ πᾶ-
 σαι ἅμα πλὴν χώραν. παρὲς ταῦτα τῶτο μόνον
 ὀρεῖτε ὅπως πλὴν νίκῃν ἀφ' ὁσώσασθαι. ἐν γὰρ
 ταῦτη καὶ αὐτὸς ὁ ἀρπαγῶν ἐχέται, καὶ τῶτο ἅμα
 διώκοντες μέμνησθε, ἠκνένομιζόντων ὡς ἐμὲ ἐπι-
 φωτὸς ὄντος ὡς σκόλοισι ἠρομῶν ὁσώσασθαι ἐπι-
 παρὲς δὲ ὀμῶν ταῦτα εἰπὼν ἀπέπεμπεν εἰς
 τὰς τὰς ἐκείνοις, καὶ ἐκέλευσεν ἅμα πο-
 ρθολομοῖς τοῖς αὐτῶν ἕκαστον δεκαδάρχει ταῦ-
 τα σημαίνην. ἐν μετῶπα γὰρ οἱ δεκαδάρχει
 ἦσαν, ὡς ἡ ἀκροῦν τὸς δὲ δεκαδάρχει τῆ δὲ
 καὶ ἐκείνοις κελύβην τῶν ἀγγέλων. ἐκ τού-
 του παρῆρται μὲν οἱ ὠρχασθε, αὐτὸς δὲ ὁ
 μέσον ἔχων σὺν τοῖς πέρασσι ἐπορθέετο. τὸς ὅ
 ἱππέας ἐκατέρωθεν, ὡς παρ' εἰκὸς, παρέταξε.
 τῶν δὲ πολεμίων, ἑταίρους ἀποπέλασαν, οἱ μὲν,
 ἐταίρους ἀποπέλασαν ἑταίρους ἀποπέλασαν, οἱ δὲ ἐγίνωσκον ἡ δὴ,
 οἱ δὲ ἠέλλον, οἱ δὲ ἐβόων, οἱ δὲ ἔλυον ἱππέας,
 οἱ δὲ σιωποῦντες ἔπιπύων, οἱ δὲ ἐρρίπτοιον τὰ ὀ-
 πλα ἀπὸ τῶν ἑταίρων, οἱ δὲ ὠπλίζοντο,
 οἱ δὲ ἀνέπηδον ἐπὶ τὸς ἱππέας, οἱ δὲ ἐχαλί-
 νουον, οἱ δὲ τὰς γυναικας ἀνέβιβαζον ἐπὶ τὰ
 ὀχήματᾶ, οἱ δὲ τὰ πλείους ἀξια ἐλάμβανον,
 ὡς ἀφ' ὁσώσασθαι, οἱ δὲ κατὰ ἑταίρους τὰ τοιαῦτα ἠλίσκοντο, οἱ δὲ πλείους εἰς φυγῆν ἠρμόνη

sed non nisi crates, & copidas, & secures, &
 & ictus ac vulnera venisse putent. Et vos
 quidem Hyrcanij ait, vosmet nobis præ-
 tendendo anteriore loco pergite, quo ve-
 stris armis conspectis quam longissimo
 tempore hostes fallere possimus. Verum
 ubi ad hostium ego copias pervenero, co-
 hortem equitum apud me singuli relin-
 quite, quibus ipse apud exercitum manens
 utar, sicubi opus fuerit. Vos autem, qui
 principes estis, & aetate prouectiores, or-
 dimibus seruatim cateruatim procedite, si
 capitibus; ne in confertas hostium copias de-
 lati, per vim repellamini: iunioribus perfe-
 quendi potestatem facite, qui hostes ob-
 truncant. Nam id tutissimum hoc tempo-
 re fuerit, ut ex hostibus quam paucissimos
 superstites relinquamus. Quod si accidat
 id, quod multis vsuuenit, qui rerum poti-
 untur, ut euertamus ipsorum fortunam;
 cauendum erit, ne ad prædam nos confe-
 ramus. Nam qui hoc facit, non miles & vir
 est, sed sarcinarius calo: quem uti manci-
 pium tractare cuius licet. Illud autem scia-
 mus oportet, victoria nihil esse quaestuo-
 sium. Nam qui victor est, is simul omnia
 corripit, viros, mulieres, opes, regionem
 vniuersam. Ad hæc vnicum illud viden-
 dum, ut victoriam conferuamus: quippe
 qua etiam raptor ipse continetur. Deui-
 que memineritis inter perseguendum, ut
 ad me, dum adhuc lucebit, redeatis. Post-
 quam enim tenebræ accesserint, neminem
 admissurum sumus. Hæc loquutus vnum
 quemque suos ad ordines dimisit, simul-
 que iussit, ut quum ad suos venissent, qui-
 libet decurionibus suis hæc significaret.
 Nā quia in fronte decuriones erant, audi-
 re poterant. Decurionum vero quemque
 iuberent eadem decurix suæ denuntiare.
 Secundum hæc antecedeabant Hyrcanij,
 & Cyrus cum Persis medium agmen te-
 nens iter faciebat. Equites ex utroque la-
 tere, ceu par erat, disposuit. Quum autem
 illuxisset, hostium alij ad ea, quæ cerne-
 bantur, obstupescabant: alij iam quid age-
 retur, animaduertebant: alij nuntiabant:
 vociferabantur alij: alij soluebant equos:
 alij vasa colligebant: alij de iumentis arma
 deiciebant: alij ea inducebant: alij in equos
 infilibant: alij fræna eis iniiciebant: alij
 vehiculis vxores imponebant: alij res ma-
 ximi pretij sumebant, tamquā eas cōserua-
 turi: deprehendebantur alij, qui huiusmodi
 defodiebant: maxima vero pars fugā inibat.

Altera vi-
ctoria Cy-
ri follerua
parta.

Etiā alia multa variaque fecisse tunc eos existimare licet, extra illud vnum, quod nemo pugnabat, sed sine praelio peribant. Cræsus Lydorū rex mulieres, quod æstas esset, noctu carpentis præmiserat, vt in frigore facilius iter facerent: ipse cum equitatu subsequebatur. Eadem fecisse perhibent etiam Phrygē illum, qui sitæ ad Hellespontum Phrygiæ imperabat. Verum vbi fugere quosdam, & ad se iā peruenire senserunt; cōperto quid fieret, etiam ipsi summa virium contentione fugerunt. Cappadocum regem, & Arabū, qui prope adhuc erant, & absque lorice resistebant, Hyrcanij trucidāt. Itidem qui interficiebātur, maxima ex parte Assyrij & Arabes erant. Nam quod suam in regionem venissent, perquam lente progrediebantur. Dū Medi & Hyrcanij patrarent huiusmodi quædam inter persequendum, qualia consentaneum est victores facere: Cyrus equitibus apud se relictis mandat, vt circū castra obequitarent, ac si quos armatos exire viderent, eos occiderent: remanentibus per præconem edicebat, vt quicumq; milites hostium vel equites essent vel cetrati, vel sagittarij; arma colligata adferrent, equis ad tabernacula relictis. Hęc quicumq; non faceret, mox capite plecteretur & cū copidibus strictis in ordine circumstabant. Itaq; ij, quibus erant arma, vnum in locum illa delata abiiciebant, vbi Cyrus iusserat: quę deinde cōcremabant illi, quibus hoc negotij dederat. Quum vero in mentem Cyro venisset, neque se abesculentis, neque a potulentis instructos accessisse, sine quibus nec vlla suscipi expeditio, nec fieri quicquam aliud queat; consideraret autem quo pacto & celerrime copiam horum, & rectissime parare posset: animaduertit, omnibus militantibus opus esse quodam, qui & tabernaculi, & rerum necessariorum, vt ex paratæ militi aduentanti essent, curam gereret. Itaque intelligens, esse vero consentaneum, maxime tunc illos in castris deprensos ac repertos esse, colligendis videlicet vasīs intētos: per præcones edixit, vt procuratores Castrēses omnes adessent, & sicubi procurator nonnullus esset, maximus natus e tabernaculo veniret: grauiissima quęq; interminatus iis, qui nō paruissent. Illi quum etiā dominos obtemperare cernerent, statim paruerunt.

Craus s. 8.

Cyrus de procura-
tione com-
matus cō-
siliū ca-
pit.

Τας τὸς ὅτι ἔσπευσε εἰ δὲ που μὴ εἴη ὅτι ἔσπευσε, τὸν παρεσβύτατον ἀπὸ σκίωης. τὰ δ' ἀπειθου-
νι πύργα τὰ χαλεπὰ αἰσπεν. οἱ δὲ ὀραήτες καὶ τὸς δεσπότης πειθολόγους, τὰ χυρὸν ἐπέειπον.
ἐπεὶ δ'

οἰεῖσθαι δὲ καὶ ἄλλα πολλά τε καὶ πύργα-
δαπὰ ποιεῖν αὐτοῖς· πλὴν ἐμάχετο ὁδοῖς,
ἀλλ' ἀμαχητὴ ἀπώλοντο. Κρείστος δὲ ὁ λυ-
δῶν βασιλεὺς, ὡς ἦεν ἰὺ, τὰς τε γυναικῶν
ἐν ταῖς δέμα μάχαις παρεσβέμετο τῆς
νυκτὸς, ὡς αὐτῶν πορβύοντο καὶ ὁ ψύχος,
καὶ αὐτὸς ἔχων τὸς ἰππέας ἐπηκολούθη. καὶ
τὸν τ' Φρύγα ταῦτά φασι ποιῆσαι, τὸν τῆς παρ
ἐλλήσποντον δέχονται Φρυγίας, ὡς δὲ παρή-
αδοντο τῶν φερόντων καὶ κατὰ λαμβανόν-
των ἐαυτοῖς, πυθόμηνιοι δὲ γιγνόμενον, ἐφθ-
ρον δὲ καὶ αὐτοῖς τ' καὶ κρείστος, τὸν δὲ τῶν κατ-
παδοκῶν βασιλεῖα καὶ τ' ἀραβίων ἐπὶ ἐπίεσ ὄν-
τας καὶ ἑσπέρων ἀθωρακίους τ' κατὰ κατ-
νοισιν οἰὺρχομῖοι. ὁ δὲ πλῆσιν ἰὺ τῶν ἀπο-
θανόντων ἀσυρίων καὶ ἀραβίων. ἐν γὰρ τῇ
ἐαυτῶν οἴτες χώρα, τ' ἀσυρόνοτα τὰ παρὸς
τὴν πορείαν εἶχον. οἱ μὲν δὲ μῆδοι καὶ ὑρ-
χομῖοι, οἷα δὲ εἰκὸς, κατελύοντες, ταῦτα
ἐποίουν διώκοντες. ὁ δὲ Κρότος τὸς παρ' ἐ-
αυτῶν ἰππέας κατὰ λήφθησας παρελαύνον ἐ-
κέλευσε ὁ στρατόπεδον, καὶ εἰπνας σὺν ὁ-
πλοῖς ἀξιόνοτα ἰδοῖεν, τ' κατὰ κατὰ τῶν τοῖς δὲ
ἑσπέρων ἐκέρυξεν, ὅποσοι τῶν πολε-
μίων φραγίω τῶν ἡσπέρων, ἢ πελτασταί, ἢ
βότοται, ἀποφέρων τὰ ὅπλα σκεδεδεδυμένα,
τὸς δὲ ἰπποῦς ὅτι ταῖς σκίωης κατὰ λιπεῖν.
ὅστις δὲ μὴ ταῦτα ποιῆσῃ, αὐτίκα τῆς κεφα-
λῆς φερθήσεσθαι. τὰς
δὲ χροπιδας παρεχόμενος ἔχοντες, ἐν τῇ πε-
πρω ἀποφύροντες εἰς ἐν χροπιδον ὅσοι ἐκέ-
λευσε καὶ ταῦτα μὲν οἷς ἐπέταξεν ἔχοντο. ὁ
δὲ Κρότος ἐνεόησεν, ὅτι ἦλλον μὲν οὔτε σῖτα
οὔτε ποτὰ ἔχοντες, αὐτὸ δὲ τούτων οὔτε φρα-
τῶσθαι διωκτῶν, οὔτε ἄλλο ὁδοῖεν ποῖσιν.
σχεπτῶν δὲ ὡς αὐτῶν τὰ χροπιδας καὶ κάλλιδα
ἤρνοιτο, ἐνθυμῆται ὅτι ἀνάγκη πᾶσι τοῖς φρα-
γίωμοις ὅστις εἴη πῖνα, ὅτω καὶ σκίωης με-
λήσῃ, καὶ ὅπως τὰ ὅπλα τῆς παρὰ σκεδασμέ-
να τοῖς φραγίωταις εἰσιῖσιν ἔσαι, καὶ τὸ πῖνω ἔστω, τὰ
ὅτι τούτους εἰκὸς μάστιγα πύργων ἐν ταῖς φρα-
γίωσιν καὶ κἀλήφθησθαι αὐτῶν, ἀλλὰ ὁ ἀμφὶ
συσκεδασίαν ἔχων. ἐκέρυξεν δὲ παρῆται πύρ-
γους

φρύγα παρ
αὐτὰ
ταῦτα

αὐτὰ κρεί-
στος
τὰ τ' ἡσ-
πέρων
τὰ πο-
κτείνου

συνπνώ-
τα εἰς
συνπρω-
τα

ἀποκτε-
νῶν

τὰ τῶν
γούς

ἐπεὶ δὲ παρεγγύοντο, πρῶτον μὲν ἐκέλευσε
καθίστασθαι αὐτῶν οἷς ἔστι πλέον ἢ δυοῖν μη-
ναν ἐν τῇ σκηνῇ τὰ ὀπιθῆδεα. ἐπεὶ δὲ τῆς
εἶδεν, αὐτὸς ἐκέλευσε τοὺς μὲν οὖν ἐν τῇ
πρῶτῃ χερσὶν συμπόριον ἐκαθίστητο. ἐπεὶ δὲ τῶ-
ντα ἴματιν, εἶπεν ὡς αὐτοῖς ἀγετε τοῖσι, ἐ-
φη, ὦ ἄνδρες, οἷτι. ἐς ὑμῶν τὰ κακὰ μισθ-
τε. ἀγαθὸν δὲ πῖος παρ' ἡμῶν βέλτε ἀντιγ-
χρῆν, ὅτι μελήθητε πρῶτον, ὅπως δι-
πλάσια ἐν τῇ σκηνῇ ἢ ἐκάστη σίτια καὶ ποτὰ παρ-
εσθλασμένα ἢ τοῖς δεσποταῖς καὶ τοῖς οἰκέταις,
ἢ ἄκαθ' ἡμέραν ἐποιήτε. καὶ τὰλλα δὲ πόρτα, ὅ-
πόσα καλῶ δαῖτα παρέξτε, ἐτοιμα ποιήτε ὡς
αὐτῶν μάλιστ' ἀποδοτέον. ὅπότεροι ἀντιγ-
χρῆν, καὶ τὰ ἀξιώσωσιν ἐκ πλεονέχων πόρτα τὰ
ὀπιθῆδεα. ἴτε δὲ ὅτι συμφέρει αὐτοῖς ἀμέμ-
πως δέχεσθαι τῆς ἀνδρας. οἱ μὲν δὲ τῶντα ἀ-
κρίβαντες, πολλῇ ἀσπουδῇ τὰ παρηγελημένα ἐ-
παρατήον. ὁ δὲ αὐτοῖς καλέσας τῆς ταξιαρχοῦ,
ἐλάξε τοὺς ἀνδρας φίλοι, γινώσκοντες ὅτι οὐκ
ἔστιν, ὑμῶν πρῶτον τῶν ἀπόντων συμμάχων
δρίσου τυχεῖν, καὶ τοῖς μάλιστ' ἀσπουδασιμένοις
σίτιας καὶ ποτῶν χρῆσθαι, ἀλλ' ἔμοι δοκεῖ τῶν
αὐτῶν δὲ πλεονέχων ὠφελῆσαι ἡμᾶς, ἢ τῶν
συμμάχων ὀπιθῆδεα φαίνωμαι, τῶν δὲ αὐτῶν
ἢ διαχίλιαι χροστέρως πρῶτον ποιῆσαι, ὅσον
εἰ δυναίμεθα τῆς συμμάχου προθύμως ποιῆ-
σθαι. εἰ δὲ τῶν κινδυνώδων καὶ κατακλιόντων
τῆς ἡμετέρας πολέμιας, καὶ μαχομένων εἰς
ἐπιπέδον, τῶν δόξοντων ἕτως ἀμελῆς, ὡς εἶ
καὶ ἄρ' εἶδεναι, ὅτι παράτησαν ἡρισκότες φαί-
νεσθαι, ὅπως μὴ ἀγροῦν μὲν φαίνωμαι, ἀδειῖς
δὲ ἐσοῦντα, συμμάχων ἀπορροῦτες. ὁ δὲ τῶν
πονοῦντων καὶ κινδυνώδων ὀπιθῆδεα ἐξέσιν, αὐ-
τῶν αὐτῶν ἢ τοῖς πλείω ὑφραίνεσθαι, ὡς ἐγώ
φημι, ἢ τῶν ἀγαθῶν τῆ γαστρὶ χροστῶ-
σθαι. ἐπιπέδον δὲ, ἐφη, ὡς εἰ μηδὲ ἐκείνοις
ἀγροῦντες οὐδὲ ὡς ἡμῶν πρῶτον οὐτε
πλησμονῆς ποτε, οὐτε μέθης. ἔγρηπὼ δὲ
πέπρωκε ἡμῶν ἀβελόμια, ἀλλ' αὐτὰ πόρτα
νῦν ἀκμάζει ὀπιθῆδεα δέοντα. ἔχοντες γὰρ
ἐν τῶν γαστρῶν πόρτα πολυπλάσιος
ἡμῶν αὐτῶν, καὶ τῆς λελυμείας, οὐς καὶ φυ-
λάτῃσιν ἴσως ἐπιπρῶτον, καὶ φυλάτῃσιν
ἕτως ὡς καὶ οἱ ποιήσοιτες ἡμῶν τὰ ὀπιθῆδεα.

Quum adessent, primum federe iussit il-
los, quibus esset plus in tabernaculo com-
meatus, quam pro duobus mensibus. Hos
quum adspexisset, rursus imperat, ut sede-
rent, quibus esset vnus mensis commea-
tus. Ibi tum fere omnes adsederunt. Quum-
que hæc comperisset, his eos verbis adlo-
cutus est: Agite vero, inquit, o viri, qui-
cunque vestrum mala exoli estis, & boni
quidpiam a nobis consequi cupitis, prom-
tis animis procurete, ut quolibet in taber-
naculo cibi ac potus plus duplo paratu sit
& dominis & famulis, quam cottidie para-
re consueuistis. Quin & alia parata sint om-
nia facite, quæcūq; dapes effectura sunt
bonas. Quippe mox aderunt, utricumq; vi-
cerint, æquumq; putabunt esse, ut res ne-
cessarias omnes adfatim habeant. Itaq; scire
vos volo, ere vestra futurum, si eos sine que-
rela exceperitis. Hæc illi quum audissent,
magno studio imperata faciebant. Cyrus
autem conuocatis cohortium præfectis, hu-
iusmodi quædã ad eos protulit. Non igno-
ramus, amici, licere iam vobis, ut priores
prædeatis ante commilitones illos nostros,
qui absunt, adeoq; paratis exquisite cibis
ac potu fruamini. Verum arbitror equidem,
plus ex hoc prandio nos utilitatis minime
percepturos; quam si pareat, de sociis nos
esse sollicitos: neq; tantum virium nos ad-
diturum esse hoc conuiuium, quantum si
perficere possimus, ut horum commilito-
num nostrorum studia nobis constet. Quod
sicos, qui iam persequuntur, & interficiunt
hostes nostros, & cum resistentibus prælio
decertant, usq; adeo negligere videbimur,
ut etiam prius quam cognouerimus quid
rerum agant, prædeamus: vereor, ne turpitu-
dinis manifestæ macula nosmet adsperga-
mus, & in penuria sociorum vires nostræ de-
bilitetur. At vero curam eorum gerere, qui
& labores perferunt, & periculis semet expo-
nunt, ut aduentantes scilicet res habeant
necessarias: hoc vero epulum multo nos
magis exhilarauerit, de mea quidem sen-
tentia, quam si statim ea, quæ gulæ grata
sunt, faciamus. Etiam hoc cogitatis velim, ut
ipso maxime reuereri non debeamus; nihi-
lo tamē minus alienam a nobis & fatieta-
tem nimiam, & temulentiã esse debere. Nec
dum enim confecimus ea, quæ volumus;
sed constituta nunc in acie discriminis om-
nia studium diligentia requirunt. Nam
in castris hostes habemus numero longe
plures nobis ipsis, eosq; solutos; a quibus ad
huc cauere nos conuenit, & eosdē custodi-
re, ut sint, qui nobis res necessarias parent.

Cyrus ad
temperan-
tiam con-
tinuam
que suos
hortatur.

ὅτι πρὸς
τὰς αἰ-
σῶσιν
συμφέροι

ἢ δὲ αὐτῶν
ἀγροῦντες
ἰσχυροτέ-
ρας πρῶ-
τον ποιῆ-
σαι

» Absunt præterea nobis equites, qui quidē A
 » sollicitudinē nobis adferunt, vbi nam sint;
 » ac si redeāt, mansuri ne sint nobiscū. Qua-
 » propter, mea quidem sentētia, eibus eius-
 » modi hoc tēpore potusq; nobis est sumen-
 » dus, cuiusmodi quis existimet ad hoc ido-
 » neum maxime, vt nec somno nec demētia
 » repleamur. Scio itidem magnā in hisce ca-
 » stris pecuniæ copiā esse, de qua nō ignoro
 » fieri posse vt nos auertamus, quantā volue-
 » rimus; vt ut illa nobis sit cū iis, qui nobiscū
 » eam cepere, communis. Verū non tam no-
 » bis futurū ego fructuosum arbitror, si has
 » ipsi sumamus, quā si iustos illis nos decla-
 » remus; atq; hoc ipso id cōparemus, vt nos
 » maiori, quā modo, beneuolētia cōplectan-
 » tur. Etiam ipsarum pecuniarū diuisionem
 » Medis, & Hyrcaniis, & Tigrani postquam
 » aduenerint, permittendā arbitror: ac si mi-
 » nus quoq; nobis tribuerint, id ipsum in lu-
 » cro ponendum esse. Nam ob hæc lucra lu-
 » bentius nobiscum manebūt. Nos quidem
 » hoc tempore commodi proprij rationē ha-
 » bere, parum duraturas opes nobis cōcilia-
 » rit. Verū his neglectis illa parare, vnde di-
 » uitia nascūtur: hoc nimirum meo iudicio
 » nobis ac nostris omnib. opes suppeditare
 » magis perēnes possit. Arbitror autem pro-
 » pterea domi quoq; nos adsuos factos ad fra-
 » nandam libidinē gula pariter, & intempe-
 » stiuū questus: vt vtroq; quum ita res exigit,
 » commode possimus vti. Quibus autem in
 » rebus potioribus, quam presentibus, edere
 » queamus, disciplinæ specimē; equidē non
 » video. Hæc Cyri fuit oratio, quā Hystaspas
 » Persa, vnus ex æqualiū numero, huiusmo-
 » di verbis comprobauit. Absurdum nempe
 » fuerit, Cyre, nos in venatione quidē sape-
 » numero ciborū ab vsu tolerāter abstinere,
 » quadam vt fera potiamur, eaq; non admo-
 » tum magni pretij: at in conatu venādī soli-
 » dam felicitatem & opulentiam, si nobis ea
 » patiamur esse impedimēto, quæ prauis illa
 » quidē hominibus imperiose dominantur,
 » sed bonis ac fortibus cedunt, nō existimari
 » debere, fieri quiddā a nobis, quod minime
 » deceat. Hoc modo Cyri sentētiā Hysta-
 » spas adprobauit, omnibus etiā aliis adsen-
 » tiētibus. Et Cyrus: Agite vero; inquit, quā-
 » do de his eadem est omnium nostrum sen-
 » tentia; mittite de suo quisq; manipulo viros
 » quinq; in primis serios qui per castra circū-
 » eunt, collaudēt eos, quoscuq; res neces-
 » sarias parare viderint: in negligētes autem
 » nihilo parcitius, quam si essent ipsorum domini, animaduertant. Et hæc quidem illi facie-
 » bant. Medorum vero quidam, quum partim plaustra rebus exercitui necessariis referta,
 » quæ dudum e castris hostium excefferāt, adsequendo reuerti coegissent, aduehebantur.

ἐπὶ δὲ οἱ ἰππεῖς ἡμῖν ἀπέσι, φροντίδα παρέχον-
 τες ὅπως εἶσι, καὶ ἐλθῶσιν, εἰ τὸ βραχὺ ἔσται. ὡς ἴε,
 ὡς ἀνδρες, καὶ μοι δοκεῖ τοῖς τὸν οἶνον πρὸς φέρε-
 ᾶς δὲ ἡμᾶς, καὶ τοῖς τὸν ποτὸν, τὸ ποῖον τις οἶεται ὁ πῖον ἀ-
 μάριστα σύμφορον εἶναι, τὸς δὲ μήτε ὑπὲρ μή ^{π συμφο-}
 ἡ ἀφροσύνης ἐμπύμπλαστος, ἐπὶ τὸ καὶ χεῖρμαλα ^{ρατανο}
 ἐγὼ οἶδα ὅτι πελλὰ ἐν ὧν στρατοπέδῳ ἐστίν, τὸν ὧν ^{ἠησας}
 ἐκ ἀγνοῦσιν ὅτι δυνάτον ἡμῖν, κρινῶν αὐτὸν ὄντων ^{ὅτι}
 τοῖς συλκασίαι φρόσι, νοσφίσατος ὅποια αὐτὸν βε-
 λώματα. ἀλλ' ἔμοι δοκεῖ τὸ λαβὴν κερδὸν ἡρώτε-
 ρον εἶναι τῶν δικαίων φαινομένων ἐκείνοις, τὰς τὰ
 τὰς ἀφροσύνης ἐμπύμπλαστος, ἐπὶ τὸ καὶ χεῖρμαλα ^{ρατανο}
 μαζ, δοκεῖ δέ μοι, ἔφη, καὶ τὸ ἴσμεν τὰ χεῖρμαλα,
 ἐπεὶ δὲ ἐλθῶσι, μήδοις καὶ ὑρχαμίσις καὶ πηχαιη
 ἔπι βέλαι καὶ τι μισθὸν ἡμῖν δάσων, κέρδος ἡ-
 γίστατος, εἴη γὰρ τὰ κέρδη ἡδίων ἡμῖν τὸ βραμ-
 εῖσι. ὁ μὲν γὰρ ἡμῖν πλεοικλήσασιν, ὁλιγοχρόνιον
 αὐτὸν ἡμῖν τὸ πλεῖον τὸ βραχὺ τὸ τὸ αὐτὰ πορο-
 μένους ἐκείνα κλήσασιν, ὅθεν ὁ πλεῖστος φύεται,
 τὸς ὡς ἐγὼ δοκῶ, ἀεναότερον ἡμῖν δύναμι αὐ-
 τὸ πλεῖον, καὶ πᾶσι τοῖς ἡμετέροις παρέχον. οἶ-
 μαι δὲ, ἔφη, καὶ οἴχοι ἡμᾶς τὰς τὰς εἰκεν ἀσκήν καὶ
 τὰς τὸς κρείττους εἶναι, καὶ ἀχάρων κερδῶν, ἵν' ὅποτε
 δεῖσι, δύναμι αὐτὸς συμφόρος χεῖρμαζ. τὸ πῦ ^{ὅτι δὲ}
 δὲ αὐτὸν μείζον τὸ νῦν παρόντων ἔπι δὲ εἰς αὐτὰ ^{ὅτι μὲν}
 τὸ παιδείαν, ἐγὼ μὲν ἔχω ὄρω. ὁ μὲν ἔτιως εἶπε.
 συστήτε δὲ αὐτὸν ὑδάσασ, ἀνὴρ τῶστος τὸ ὁμοί-
 μων, ὡς δὲ δὲ γὰρ τὸ αὐτὸν εἶναι, ὡς κῦρε εἰ ἐν τῆ-
 ρα μὲν πολλάκις ἀσπιοι κερδέρων, ὅπως ἡ-
 ρίον τι ὑποχέριον ποιησάμεθα καὶ μάλα μικρῶ
 δίσως ἀξίον ὄλβον τὸ ὄλον πέρων μὲν οἱ ἡμῖν, εἰ
 ἐμποδῶν τι ποιησάμεθα ἡμέας ἡμῖν, ἀτὸ μὲν
 κακῶν ἀνθρώπων ἀρχή. τοῖς δὲ ἀγαθοῖς πείθειε
 ἐκ αὐτὸν τὸ ἐπὶ τὸν ἡμῖν δοκῶν μὲν ποιῶν. ὁ μὲν ὑ- ^{μὴ τῶν}
 σάσας δὲ ἔτιω συστήτεν οἱ δὲ δῆλοι πέρων λαυ ^{πὸν}
 λα συστήτεν. ὁ δὲ κῦρος εἶπεν, ἀγέτε δὲ ἔφη, ἐπε-
 δὲ ὁμοιοῦμεν αὐτὰ, πέμψατε δὲ πὸ λόχους πέν-
 τε ἀνδρας ἕκαστος τὸν ἀσπιοτῶν. ἔπειτα τὸ τῶν
 ἰόντες ἔς μὲν αὐτὸν ὄρωσι προσωπίδας, τὰ ἐπιτή-
 δασ, ἐπαμύνων ἔς δὲ ἀμύνων, καὶ λαζόντων
 Ε ἀφ' ἡμέτερον, ἢ ὡς δεσπόται. ἔπειτα μὲν δὲ ταῦ-
 τα ἐποίησαν. τὸ δὲ μήδων τινὲς ἡδὲ οἱ μὲν ἀμαξίας
 πορωρμημῶν καὶ λαμβάνοντες καὶ ἀπετρέ-
 ψαντες ποροήλων μετὰς ὧν ἐδῆτο ἡ στρατιά, ^{δὲ τῶν}

οὐδ' ἔτι ἀρμαμάζας Ἰουνακῶν τ' βηθίτων, τ' μὲν Ἀ
 Ἰουσιῶν, τ' ἔτι καὶ περὶ ἀκίδων δ' ἔτι δ' κδήσος συμ-
 ποσιαλομένων, καὶ ταύτας εὐληφότες ποροσηρῶν.
 πάντες γὰρ ἐπὶ καὶ ἰὺν οἱ καὶ τ' ἀσίαν τραλιεύομενοι
 ἔχοντες τὰ πλείους ἄξια τραλιεύονται, λέγοντες
 ὅτι μολῶν μάχονται ἀν', εἰ τὰ φίλτατα παρήη.
 τέτοις γὰρ φασὶν ἀνάγκη εἶναι ποροθύμους ἀλε-
 ξῆν. ἴσως μὲν ἔν τ' ἔτος ἔχει. ἴσως ἔτι καὶ ποιῶσιν αὐ-
 τὰ τῆ ἠδονῆ χαρίζομενοι. ὁ δ' κῦρος, ὁρῶν τὰ τ'
 μῆδων ἔργα καὶ ὑρχαμένων, ὡς κερεὶ καλεμέμεφίλο
 αὐτὸν καὶ τὸς σὺν αὐτῷ, τ' ὅτι οἱ ἀλλοὶ ἀν' ἔχον τ'
 χρονοὶ ἀκμάζοντες μολῶν ἑαυτ' ἔδοκον. καὶ πορος
 κτασάται, αὐτὸ δ' ἐν ἀρχολέρας χώρα ὑποκα-
 ταμένον. καὶ γὰρ δὴ οἱ ἀπάροντες, ἀποδελκύντες
 κύρω ἀήρῶν, πάλιν ἀπήλαυον μετὰ διώκοντες
 τὸς ἀλλοίους. ταῦτα γὰρ ἔφαθ' ὅσφι ποροτελάχθαι
 ποιῶν ὑπὸ τ' ἀρχολέων. δακνόμενος δὲ ὁ Κῦρος
 ὅτι τέτοις, ταῦτα μὲν ὄμους καλεχάριζε σιωπῶ-
 κάλιθ' ἔτι πάλιν τὸς ταξίαρχους, καὶ τὰς ὄπας ἔ-
 μελλεν ἀν' ἔξακείαξία λεγόμενα, εἶπε ἰάδε
 ὅτι μὲν, ὡ ἀνδρες φίλοι, εἰκατάχομεν τὰ νῦν
 ποροφαιόμενα, μετὰ ἀλλὰ μὲν ἀν' ἀπασι κέρσας
 ἀγαθὰ γυροίλο, μέγιστα δὲ ἀν' εἰς τὸς ἡμῶν δι' ὧν
 ποροσέ), πάντες, οἷμα, γινώσκοντες. ὅπως δὲ
 ἀν' αὐτ' ἡμῶν κύριοι γυροίμεθα, μὴ ἀν' ἀρκεῖς
 ὄντες κτήσασθαι αὐτὰ, εἰ μὴ ἔσαι οἰκόν ἰπποκόν
 κέρσας τὸ πορὸ ἐκέτι ἐγὼ ὄρω. εἰνοστέ γὰρ δὴ, ἔ-
 φη, ἔχομεν ἡμῶν οἱ κέρσας ὄπλα οἷς, δοκῶμεν
 τὸς πολεμίας βρέπεαξ ὁμοστέ ἰόντας καὶ δὴ βε-
 πόμενοι, ποίους ἢ ἰπποείας, ἢ τοξότας, ἢ πηχτας, ἢ
 ἢ ἀκοντιστας, ἀνεῦ ἰππων ὄντες δυναίμεθα ἀν' φεύ-
 ρησας ἢ λαβῆν, ἢ τ' κελιασμένον; τίνες δὲ ἀν' φο-
 βοίλο ἡμῶν ποροσίοιτες * κακκρῶν ἢ τοξότας, ἢ
 ἀκοντιστας, ἢ ἰπποείας, ὧ εἰδότες ὅτι εἰδὲς ἀλλοίς
 κίνδυνος ὑφ' ἡμῶν κακόν τι παθῆν μολῶν ἢ ὑπὸ
 τ' πεφυκότων δένδρων; εἰ ἴαυτα ἔτος ἔχει, ἔκ
 εὐδ' ἡλον, ἔφη, ὅτι οἱ νῦν παρόντες ἡμῶν ἰπποείας τ' νο-
 μίμοσι ταῦτα πάντα ὑποχείρια γυροίμεθα ἔχ-
 ἢ τ' ἡμῶν ἑαυτ' εἶναι, ἢ ἡμέτεροι ἴσως ἔτι δὴ καὶ μολ-
 λων. νῦν μὲν ἔν τ' ἔτος ταῦτα ἔχει κατ' ἀνάγκη. εἰ
 ἔτι ἡμῶν ἰπποκόν κησάμεθα μὴ χέρον τέτων, τ' ἔ
 πορολάπασιν ὑμῶν κατὰ φανές ὅτι τὸς τ' ἀν' πο-
 λεμίας δυναίμεθα ἀνεῦ ἰππων ποιῶν, ἀπὸ καὶ ἰὺν
 σὺν τέτοις, ἔτ' ἔτος τὸ ἔχομεν ἀν' τότε μετὰ ἰώτε-
 Sic ergo res iam necessario comparatae sunt. At vero si nos equitatum paremus, nihi-
 lo deteriore horum equitatu, an nō clarissime paret omnibus, futurum, ut aduersus ho-
 stē ea sine his geramus, quae cum his modo gerimus, & ut hos ipsos erga nos modestio-

partim intercepta carpēta cū præstantissi-
 mis mulieribus; quas vel coniuges legiti-
 mas, vel cōcubinas suas, formæ caussa viri
 secū sumferant, ad castra adducebāt. Nam
 Asiatici quū expeditiones instituūt, sic eas
 hodieq; suscipiunt: ut res maximi pretij se-
 cum sumant. Aiunt enim, se pugnādi aui-
 diores esse, quū ea res adfunt, quas sibi
 carissimas habēt: quasi has animose defen-
 dēdi necessitas eis imponatur. Ac fortassis
 ita se res habet, aut etiā fortassis hæc, ut vo-
 luptati indulgeant, faciūt. Cyrus, quū Me-
 dorum & Hyrcaniorū facinora cerneret;
 ipse sibi ac suis quasi succensebat; quod alij
 viderentur ipsos hoc tempore vigore quo-
 dam superare, atq; etiā aliquid adquirere,
 dum ipsi loco ab exercēda industria remo-
 tiori hærent. Nam qui prædam adduce-
 bant, commonstratis Cyro rebus iis, quas
 adferebant; rursum persequuturi ceteros
 hostes auehebantur. Id enim uti facerent,
 imperatū sibi suis ab præfectis aiebāt. Quæ
 res tamen mordere Cyrum, suis tamē ille
 locis singula reponere. Conuocatis autem
 denuo cohortium præfectis, quū ita cōsti-
 tisset, ut audiri, quæ diceretur, possent; hæc
 protulit: Arbitror ego vos omnes animad-
 uertere, amici, Persas vniuersos bonis in-
 gentibus collocupletatū iri, maximisq; ad-
 eo nos ceu par est, quorum adquirentur o-
 pera; si quidem illis, quæ iam antē nobis in
 conspectu sunt, potiemur. Verū quo pacto
 nos his potiti queamus, quū, a nobis ad
 ea comparāda, non satis virium nobis sup-
 petat, nisi proprium equitatum Persæ ha-
 beāt, equidem non video. Nam velim vo-
 bis in mētem veniat, ait, nos Persas instru-
 ctos iis armis esse, quibus hostes cōminus
 nobiscum congressos videmur in fugam
 vertere posse. Verum vbi iam eos in fu-
 gam verterimus, quosnam vel equites,
 vel sagittarios, vel cetratos, vel iaculato-
 res fugientes aut capere possimus, aut in-
 terficere, quū ab equis, destituamur?
 Qui nam itidem contra nos tendere for-
 mident, ac maleficiis nos infestare, siue sa-
 gittarij siue iaculatores, siue equites: quū
 certo sciant, nihil esse periculi, ne plus a
 nobis detrimenti accipiant, quam a con-
 fitis arboribus? Quæ quū ita sint, annon
 perspicuum est, illos equites qui modo no-
 biscum sunt, existimare vniuersa hæc, quæ
 capta sunt, non minus esse sua, quam no-
 stra? Immo profecto magis etiam fortasse.
 Sic ergo res iam necessario comparatae sunt. At vero si nos equitatum paremus, nihi-
 lo deteriore horum equitatu, an nō clarissime paret omnibus, futurum, ut aduersus ho-
 stē ea sine his geramus, quae cum his modo gerimus, & ut hos ipsos erga nos modestio-

Cyri de in-
 situendo
 Persarum
 equitatu
 consilium.

ἀποκρί-
 ναι;
 * κακῶν

νομίμοσι
 πάντα τὰ
 ὑποχείρ.

οὐ πᾶσιν
 ὑμῶν

res experiamur? Minus enim curæ nobis e-
 rit, velintne illi adesse, vel abesse: si nobis i-
 pfis, etiã absq; his, suffecturi nosmet simus.
 Verũ mittamus hæc: meo certe iudicio ne-
 mo sententię huic aduersabitur, quin omni-
 no prestet, Perlas propriũ equitatũ sibi pa-
 rare. Sed vos fortasse, quo pacto cõfieri hoc
 possit, cogitatis. Cõsideremus ergo, si qui-
 dẽ equitatũ instituire volumus, quid no-
 bis adsit, & a quo destituamur. Sũt igitur hi
 nobis equi multi numero, capti in castris;
 sunt fr̄ena, quibus ad parandum adfuefiũt;
 sunt alia, quib. opus est ad vsũ equorum.
 Quin & illa nobis suppetũt, quib. vti eques
 debet, nimirum lorica, muniẽdis corpori-
 bus, & tragula, quibus & eiacula, & re-
 tentis, vti possumus. Quid ergo reliquum?
 Palam est, viris esse nobis opus, quod qui-
 dem potissimũ habemus. Nihil enim adeo
 nostrum est, atq; nosmet nobis sumus. At
 enim dixerit fortasse quidã, nos imperitos
 esse. Ne quidẽ illorum quisquã profecto,
 qui iam periti sunt, prius, quam disceret,
 peritus erat. Forte quis obiecerit, eos, dum
 pueri essent, didicisse. An ergo pueri plus
 mentis habet ad discendum ea, quæ dictã-
 tur, & monstrantur, quam viri? Vtris, post-
 quam didicerint, ad exercendũ ea, magis i-
 donea corpora sunt; pueris, an viris? Quin
 etiam tantum nobis est ad discendum op-
 portunitatis & otij, quãtum nec pueri, nec
 alijs virilis etatis. Non enim sagittãdi nobis
 est ars discenda, sicut pueris, quũ hanc iam
 ante teneamus; neque iaculandi, quod il-
 lam quoq; nõ ignoremus. Nec item nobis
 accidit, quod hominibus ceteris; quibus
 negotium partim agrotum cultura, partim
 artificia, partim alia domestica res exhibent.
 Nobis ad tractandam rem militarem
 non otium duntaxat est, sed etiam necessi-
 tas imponitur. Præterea non heic est, quod
 in alijs multis rebus, ad bellum necessarijs;
 quæ sunt illę quidẽ vtilis, sed difficultatem
 habent. An non equitatio iucundior est in
 itinere, quam pedes incedere? an non in fe-
 linando iucundũ est celeriter, si sit opus, a-
 micũ cõuenire: celeriterq; vel hominem,
 vel feram, si poscat vsus, persequẽdo inter-
 cipere? An non est cõmodũ ac leue quod-
 cumq; armorum genus ferẽdum sit, id vna
 gestari ab equo: Nimirum idem est, & ha-
 bere illa, & gestare. Quod autem maxime
 quis vereri possit, ne si necesse sit in equo
 prius nos periculum prælij subire, quam e-
 quitãdi rationem accurate teneamus, tum
 deinde neq; pedites amplius simus, neq; satis idonei equites: hoc ipsum adeo nõ omnino
 est explicatu difficile. Nã vbiq; voluerimus, mox nobis licebit, vt pedites dimicemus.

Αρον παρὸς ἡμᾶς φρονούσας, ὅποτε γὰρ ἢ παρῆ-
 ναίῃ ἢ ἀπέσθαι βέλονται, ἢ ἴσον δὴ ἡμῖν * μέλοι, εἰ
 αὐτοῖς ἀδύνατον ἔσται ἡμῖν αὐτοῖς. εἴνευ γὰρ αὐτῶν
 ταῦτα μὲν δὴ οἱ μὲν, εἰ δὲ αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἀπαιτήσεως
 μὴ ἔχῃ ὁ πῶν ἄρα φέρει τὴν ἀσπίδα ἡμέας οἰ-
 κῆρον ἵππικόν. ἀλλ' ἐκείνο ἴσως ἐνοήσατε, πῶς δὴ
 ἴστο βέλονται. ἀρ' ἐν σκευάμαθα, εἰ βέλονται καθ-
 εστάναι ἵππικόν, τί ἡμῖν ὑπάρξει, καὶ ἴσως ἐνδεῶς
 ἔκῃν ἵππῳ μὲν ἔσται πολλοὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ
 Β καὶ ἡλιθιοὶ, καὶ χαλινοὶ οἷς περὶ τὸν, καὶ ἰδιῶτα ὁ-
 σα δὲ τῶν ἵππων ἔχουσι χεῖρα, ἀλλὰ μὴν καὶ οἷσ-
 γε δὲ ἀνδρα ἵππῶτα χεῖρα ἔχουσι, θώρακας
 μὲν ἐρήματα τῶν σώματων, παλὰ τῶν οἷσ, καὶ μεθ-
 ιέντες καὶ ἔχοντες χεῖρα δὴ. τί δὴ ὁ λοιπὸν
 τὸ δηλονότι ἀνδρῶν δὲ ἔκῃν τὸ μέγιστον ἔχο-
 μὲν. ἔδεν γὰρ ἔτις ἡμέτερον ἐστὶν, ὡς ἡμεῖς ἡμῖν
 αὐτοῖς. ἀλλ' ἐφ' ἴσως, ὅτι ἐκ ἐπιστάμαθα. [μὲν
 δι' * ἔδεν γὰρ τὴν ἐπιστάμαθων κινῶν, τῶν μαθητῶν, ἔ-
 δεῖς ἡπίστατο. ἀλλ' εἰ περὶ δὴ πῶν, ὅτι παῖδες ὄντες
 C ἐμαίνθαι, καὶ πότερον οἱ παῖδες εἰσὶ φρονιμώ-
 τεροι, ὥστε μαθητῶν φραζόμενα καὶ δὲ κινῶ-
 μὲνα, ἢ οἱ ἀνδρες; πότερον ὅ, εἰάν μάθωσιν, ἰκα-
 νώτεροι τοῖς σώμασιν ἐκποιήσιν, οἱ παῖδες ἢ οἱ ἀν-
 δρες; ἀλλὰ μὴν σχολή γε ἡμῖν μαθητῶν ὅση ἔ-
 τε πασῶν, ἔτε δὴ τοῖς ἀνδράσιν. ἔτε γὰρ πρὸς δὲ
 ἡμῖν μαθητῶν ὡς τῶν τοῖς πασῶν. φροεπιστάμε-
 θα γὰρ τὸ ἔτε μὴ ἀκρίβη. [ἐπιστάμαθα γὰρ
 τὸ ἔτε * ἀλλ' ὅσοι μὲν ὡς τῶν καὶ τοῖς ἀνδράσιν
 ἀνδράσιν τοῖς μὲν ἰσχυροῦσιν ἀσπλῆται παρέχουσι, τοῖς
 D ὀλέχουσι, τοῖς ὅ δὴ οἰκῶσιν. ἡμῖν ὅ φραζόμενα ἔ-
 μόνον σχολή, ἀλλὰ καὶ ἀτάκτη. δὴ μὴν ἔχ ὡς
 τῶν δὴ πολλὰ τῶν πολεμικῶν, χαλεπὰ μὲν,
 χεῖρα δὲ ἵππικῆ ὅ ἐκ ἐν ὁδῶ μὲν ἡδίων, ἢ
 αὐτοῖς τοῖν ποδῶν πορεύεσθαι; ἐν ὅ τῶν ἔχ ἡ-
 δὴ, ἰαχὴ μὲν φίλω παραλείεσθαι εἰ δέοι, ἰαχὴ ὅ
 εἴτε ἀνδρα, εἴτε θῆρα δέοι διώκοντα καταλαβῆναι
 ἐκείνο ὅ ἐκ δὲ περὶ, ὅ, ἢ ἀνδρῶν ὅ πλον φέρ-
 ρην, τὸν ἵππον ἴστο συμφέρειν; ἔκῃν ἰαυτοῦ ὅ ἐστιν
 ἔχῃν ἰαχὴ συμφέρειν. ὅ γε μὲν μέγιστον αἰτίας
 E φοβητέον, μὴ εἰ δεήσει φ' ἵππου κινδυνώσῃν
 πρότερον ἡμᾶς, τῶν ἀκριβῶν ἰσχυρῶν ἴστο, κα-
 πτήτα μὴ τε περὶ ἐπὶ ὁ μὲν, μὲν ἵππῶν ἰκαροῖ
 ἀλλ' ὅσοι τὸ ἀμύχανον. ὅπερ γὰρ ἀβουλῶ-
 μὲνα, ἔξέσθαι ἡμῖν περὶ οἷς δὴ ἴσως μάχεσθαι.

ὅσοι

πλεμ-
κων

ὁδὲν γὰρ τῶν πεζικῶν ἀπομαθόμεθα ἰππεύειν μαθόντες. Κύριος μὲν οὕτως εἶπε Χρυσάνθου δὲ σωμαγωγῶν αὐτῶν ὡδὲ ἐλεξεν ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη, οὕτως ὅτι θυμῷ ἰππεύειν μάθειν, ὡς νομίζω, εἰ ἰπποδῶν ἤρωμα, αἰδέσθηνος τολιμῶς ἔσομαι. νῦν μὲν γὰρ ἐγὼ γὰρ ἀγαθῶν ὄξιστον τῶν θεῶν ὀρμητικὸν ἀνδρόπῳ, μόνον τῆ κεφαλῇ παρὰ τῶν, αἴτε θηρίων τῶν ἄλλων ἰδῶν διωκτῶν ἀφαινόμενος φθίσω, ὡς ἀκονίσει ἢ τοξόσει παρὶν

σπέρω

πύρρον τῶν παρῶν αὐτῶν ἡμέρας. ἔω δὲ ἰπποδῶν ἡρώμα, διωκόμεθα μὲν ἀνδρα δὲ ὄψεως μήκει καθαρῶν, διωκόμεθα δὲ, θηρία διώκων, τὰ μὲν ἐκ χερσὶν παρὶν καταλαμβάνων, τὰ δὲ ἀκονίτων ὡς παρῶν ἐσηκῶτα. καὶ γὰρ εἰ ἀμφοτέρωθεν ἄρχεται, ὅμως τὸ δὲ πλεονεκτικὸν γίνηται ἀλλήλων, ὡς παρῶν ἐσηκῶτα ἔσαι. τὸ δὲ δὴ μάλιστ' ἀρκῶ, ἔφη, ζώων ἐζηλωκῆναι, ἰπποκένταυροι, εἰ ἐγὼ ἴδοντο ὡς παρῶν βουλόμεθα μὲν αἰδέσθηνος φρονήσει, ταῖς δὲ χερσὶν τὸ δέον παλάμῳ αὐτῶν, ἰπποδῶν δὲ τὰ

ει πλεονεκτικὸν
ἐγὼ δὲ

χρῆσθαι καὶ ἰχμῶν, ὡς τὸ μὲν φθῶρον ἀρῶν, τὸ δὲ ὑποκείμενον ἀναβέπειν οὐκ οὐκ παρὶν ἄκαρῶν ταῦτα ἰπποδῶν ἡρώματος συγκριζόμεθα παρῶν ἐμαυτῶν. παρῶν οἰν μὲν γὰρ ἔξω πύρρον τῆ ἰεμῆ* ἀνδρόπῳ γνῶμη, ταῖς δὲ χερσὶν ὀπλοφορήσω, διώξομαι δὲ τῶν ἰπποδῶν, τὸ δὲ ἐναντίον ἀναβέπειν τῆ τῶν ἰπποδῶν ῥώμη. ἀλλ' οὐ συμπεφυκῶς δεδήσομαι, ὡς παρῶν οἱ ἰπποκένταυροι. ὑκρῶν τῶν γὰρ κρητῶν ἢ συμπεφυκῆναι. τὸ μὲν γὰρ ἰπποκένταυρος οἱ

A Quippe disciplinam equestrem edocui, nihil eorum, quae pedites sciunt, didicimus. Haec Cyri fuit oratio, quam Chryfantas adprobans, in hunc modum loquutus est: Equidem, inquit usque adeo equitandi artem discere cupio, ut existimem, me hominem volatilem fore, si eques factus fuero. Nam modo satis mihi fuerit, si cum aliquo currere pariter adgressus, solo capite antevertam: & si feram praetercurrentem videam, ita contento cursu praevertere possim, ut prius eam vel iaculo, vel sagitta feriam, quam procul admodum euaserit. At eques si factus ero, virum interficere tanto ex intervallo poterò, quanto conspectus a me fuerit: & feras persequens, partim eas poterò comminus interceptas, partim quasi stantes iaculando ferire. Nam si velocia duo sint, propius ad se delata, quodam modo stare videbuntur. Quo autem nomine, inquit, maxime cunctis ex animalibus hippocentauros, si qui fuerint, admirari soleo, quod & humana prudentia consilium caperent prius; & quod opus esset manibus efficerent, & equi celeritatem ac robur haberent ad capiendum id, quod fugeret, & prosternendum, quod subsisteret: haec uniuersa & ipse factus eques, in me conferam. Mente humana prouidere cuncta poterò, manibus arma geram, persequar equo, & eiusdem robore aduersarium prosternam. Neque tamen ut hippocentauri concretus equo adligabor; quod quidem melius est, quam a natura equo adhascere. Nam hippocentauros equidem ignorasse arbitror, quo pacto plerisque commoditatibus ab hominibus inuentis utendum esset; quoque pacto multis rebus iucundis, quas equis natura concessit, frui conueniret. Ego vero si equitare didicero, quum in equo confedero, quae hippocentauri sunt, faciam: quum descendero, hominum reliquorum more & cenabo, & vestiar, & dormiam. Quare quid aliud futurus sim, quam hippocentaurus, qui & diuidi & rursum componi poterit? Ero praeterea hac etiam in parte meliori condicione, quam hippocentaurus. Nam oculis ille duobus prospiciebat, & auribus duabus audiebat. Ego vero quatuor oculis utar in explorando, & auribus quatuor praesentiam. A iunt enim equum oculis multa prospicientem homini significare, & indicare itidem multa quae auribus ipse prius percipiat.

Chryfantas idem, quod Cyrius, sua dicit.

E

D uentis utendum esset; quoque pacto multis rebus iucundis, quas equis natura concessit, frui conueniret. Ego vero si equitare didicero, quum in equo confedero, quae hippocentauri sunt, faciam: quum descendero, hominum reliquorum more & cenabo, & vestiar, & dormiam. Quare quid aliud futurus sim, quam hippocentaurus, qui & diuidi & rursum componi poterit? Ero praeterea hac etiam in parte meliori condicione, quam hippocentaurus. Nam oculis ille duobus prospiciebat, & auribus duabus audiebat. Ego vero quatuor oculis utar in explorando, & auribus quatuor praesentiam. A iunt enim equum oculis multa prospicientem homini significare, & indicare itidem multa quae auribus ipse prius percipiat.

Itaque me illorum in numerum refer, qui A
 equitare cupiunt. Et nos quoque profecto,
 inquit reliqui omnes. Tum Cyrus: Quid
 igitur? ait, quando nobis hæc mirifice pro-
 bantur, legemne nobis ipsis feremus, ut
 turpe sit quemquam eorum, quibus equos
 ego suppeditauero, peditem in profectio-
 ne conspici, siue adeo magnum siue par-
 uum iter faciendum sit; ut omnino nos
 hippocætauros, esse homines arbitrentur?
 Hæc illo rogâte, simul adfensu sunt omnes.
 Quo fit, ut hoc ipsum inde usque ab eo tem-
 pore Persis nunc etiam in more sit, neque
 quisquam e Persis elegantioribus usquam
 pedes incedere, sua quidem sponte, con-
 spiciatur. His igitur illi tum sermonibus
 intenti erant. Posteaquam vero iam meri-
 dies præterisset, aduentabant equites Me-
 di & Hyrcanij, secumque tum equos tum
 homines adducebant. Non enim occide-
 rant quemquam eorum, qui arma tradi-
 derant. Quum aduenissent, primum eos
 interrogabat Cyrus, an omnes sibi salui
 adessent. Quum adnuissent, ita deinde
 quid rerum gessissent, quærebat. Illi quæ
 perpetrassent, narrabant; & quam fortiter
 singula, magnifice prædicabant. Et Cyrus,
 quum omnia, quæ dicere volebant, luben-
 ter audisset; hunc eos in modum etiam col-
 laudauit. Satis adparet, inquit, quod for-
 titer vosmet gesseritis. Nam & grandior,
 & pulchrior, & acrior est species vestra,
 quam prius. Inde quantum itineris confe-
 cissent, interrogabat; & an incolas regio
 haberet. Respondebant illi, se per maio-
 rem eius partem prouectos, totamque re-
 gionem habere incolas, & esse refertam o-
 uibus, capris, bobus, equis, frumento, &
 commodis omnibus. Duo nobis, inquit,
 curanda sunt, tum ut superiores simus iis,
 qui hæc possident; tum ut illi maneant. Nam,
 quæ incolas habet, regio magni pretij pos-
 sessio est; eademque si ab hominibus de-
 ferta sit, etiam commodis ipsis caret. Scio
 trucidatos a vobis eos, qui se defendebant;
 ac recte quidem a vobis factum. Nam hoc
 victoriam imprimis conferuat. Qui autem
 tradiderunt, eos captiuos fecistis: quos si
 quidem dimittimus, facturi hoc, ut
 equidem aio, nostro cum commodo sumus.
 Primum neque cauere ab his, neque
 custodire nos eos necesse fuerit, neque
 cibos eis parare. Non enim certe fame
 eos necabimus. Deinde his dimissis, plu-
 ribus etiam captiuis utemur. Nam si regione
 nouimus autem nos) ἐπεὶ τὰ ἄλλα ἀφέντες, πλείονσι ἀχμαλώτοις χρησόμεθα. εἰ γὰρ κερ-
 τώμεθα

le. tiomar-
gini.

Cyri de
captiuis
sententiâ.

ἴσπερ
πιθυμύ-
των.

συνήθη-
σαν.

ὁ δ' ἔξω
μέσου ἡ-
μέρας ἐ-
γένετο,
πρὸς ἡλ-

διελά-
σθαι

ἡγάγε-
ται

τύπος

ἡμῶν τῆς χάριτος, ἀπάντες ἡμῖν οἱ ἐν ταύ- A
 τη οἰκιστῶντες ἀχμαλώτοι ἔσονται. μάλλον
 δὲ τῶν ζώοντων ἰδόντες καὶ ἀφεθείηται με-
 νοδοὶ καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ πείθεσθαι ἀρήσονται
 μάλλον ἢ μάχεσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν οὕτω γ-
 νώσκω. † εἰ δὲ ἄλλος τις ὄρα ἀμείνων, λε-
 γέτω· οἱ δὲ, ἀκρούσαντες συνηθίω ταῦτα
 ποιῆν. οὕτω δὲ ὁ Κύριος καλέσας τὸς ἀχμα-
 λώτους, λέγει ταῦτα· ἀφ' ἑσέων, ἔφη, νῦν τε ὅτι
 ἐπέθεσθε, τὰς ψυχὰς ὑμετέρας ἐπέποιήσατε, τῶ-
 ντε λοιποῦ, ὡς οὕτω ποιῆτε, οὐδὲ ὅποιον κα-
 χήν ἔσαι ὑμῖν, ἀλλ' ἢ οὐχ ὁ αὐτὸς θεὸς ὑμῶν,
 ὃς ὑμῶν καὶ πατέρων. οἰκήσετε δὲ τὰς αὐτὰς οἰ-
 κίας, καὶ χάριτον τῶν αὐτῶν ἐργάσασθε, καὶ
 γυναιξὶ τῶν αὐτῶν συνοικήσετε, καὶ παί-
 δων τῶν ὑμετέρων δεξίετε, ὡς πατέρες ἡμῖν
 μὲν τοὶ οὐ μαχόμεθα ὑμῖν ἀλλὰ ὡς ἀδελφοί. † αὐ-
 τὸν δὲ καὶ ἄλλος ὑμᾶς ἀδικῆ, ἡμεῖς ὑμῶν
 μαχόμεθα. † ὅπως μὴ ἐπαγγέλλη μηδεὶς
 ὑμῖν στρατεύειν, τὰ ὅπλα παρὰ ἡμᾶς κημί-
 σατε. καὶ τοῖς μὲν κημιζοῦσιν ἔσαι εἰρήνη καὶ
 ἀλέγειν ἀδελφῶν. ὅποσοι δὲ αὐτὰ πολεμι-
 κα μὴ † ἀποτίθωνται ὅπλα, ὅτι τῶν ἡ-
 μεῖς † καὶ δὴ στρατεύομεθα. εἰ δὲ τις ὑ-
 μῶν, καὶ ἰὼν ὡς ἡμᾶς δινοικῶν, καὶ πατέ-
 ρων τῶν διδασκῶν φαίνεται, τῶν ἡμεῖς ὡς
 ἀεργῶν καὶ φίλων, ἔχ' ὡς ἀδελφῶν, † παρὲν
 ψοῦν. ταῦτ' οὖν, ἔφη, αὐτοὶ τὴν ἴσιν, καὶ τοῖς
 ἄλλοις ἀγγέλλετε. αὐτὸν δὲ δεῖξαι, ἔφη, ἡμῶν
 βουλομένων ταῦτα μὴ πεῖθεισθαι τις, ὅτι
 τῶν ἡμεῖς ἀγαγετέ, ὅπως † ἡμεῖς ἐκείνων, D
 μὴ ἐκείνων ἡμῶν δεχθῶσιν. ὁ μὲν ταῦτα εἶπεν·
 οἱ δὲ παρὲν ἐκύνθησαν τε, καὶ ταῦτα * ἔφασαν
 ποιῆσειν. ἐπεὶ δὲ ἐκύνθησαν ὅλητοι, ὁ Κύριος εἶ-
 πεν, ὡρα δὲ ὡ μὴδοὶ καὶ δεξινοῖοι, δείπνῃ
 πᾶσιν ἡμῖν. παρεσβῆσαι δὲ ὑμῖν τὰ βριτή-
 ρια, ὡς ἡμεῖς βέλπιστα ἐδωκάμεθα. ἀλλ' ἴ-
 τε καὶ ἡμῖν πέμπετε τῶν πεποιμημένων οἴτου
 ἡμῶν. ἰσχυρὸς δὲ ἀμφοτέρω πεποιθήται. ὄφον
 δὲ μὴ πέμπετε, μηδὲ πῖν. ἰσχυρὸν γὰρ ἔχομεν
 παρ' ἡμῖν αὐτοῖς παρεσβῆσασθαι. καὶ ὑμεῖς E
 εἰ, ἔφη, ὡ ὑρχαῖοι, * ἀγγεῖτε αὐτοῖς ὅτι
 τὰς σκηνὰς, τὰς μὲν δεξινοῖοι τὰς μὲν
 σκηνὰς, (γινώσκετε) τὰς δὲ ἄλλοις ὡς ἀδελ-
 κῆ καλλιὰ ἔχον καὶ αὐτοὶ δὲ δείπνῃτε, ὅπου ἡ-
 δισον ὑμῖν· καὶ γὰρ * † ἀκέραιοι αἱ σκηνᾶι. παρεσβῆσαι δὲ καὶ ἐνθάδε ὡς παρ' αὐτοῖς καὶ τῶν τοῖς.

titi fuerimus, omnes eius incolas capti-
 uos habebimus. Magisque adeo ceteri,
 quum hos viuos dimissosque videbunt,
 mansuri sunt; & parere potius volent,
 quam pælio decernere. Hæc mea senten-
 tia est. Si quid alius quisquam melius vi-
 det, proferat. Illi hæc audita faciunda con-
 sentiebant. Itaque Cyrus aduocatos ca-
 ptiuos his verbis adloquitur: Animas ve-
 stras conseruastis, viri, eo ipso, quod parui-
 stis; ac si deinceps vos ita gesseritis, nihil
 mali vobis accidet, extraquam quod i-
 dem, qui ante hac, vobis non imperabit.
 Incoletis autem domos easdem, & idem
 solum excoletis, & earumdem mulierum
 consuetudine domestica vtemini, & iti-
 dem vti modo, in liberos vestros vobis erit
 imperium. Neque tamen aduersus nos,
 vel quemquam alium pugnabitis. Ac si
 quis alius iniuriam vobis intulerit, nos ip-
 si pro vobis pugnabimus. Ne quis vero
 militiam vobis imperet, ad nos arma de-
 fert. Ea qui detulerint, tum pacem, tum
 cetera, quæ dicimus, sine fraude habe-
 bunt: quotquot autem arma bellica non
 deposuerint, aduersus eos etiam expedi-
 tionem suscepturi sumus. Quod si quis
 vestrum animo beneuolo ad nos accef-
 ferit, & agere quid ipsum nostra causa,
 nosque docere paruerit: cum nos vt be-
 ne de nobis promerentem, atque ami-
 cum, non vt seruum tractabimus. Hæc
 vos & scire volo, & ceteris denuntiare.
 Quod si quidam, voluntati nostræ refragando,
 parere noluerint: aduersus eos nos
 ducite, quo nobis in illos, non illis in nos
 sit imperium. Hæc quum dixisset, illi eo
 adorato, se præstaturos hæc dixerunt.
 Quumque discessissent: Tempus iam fue-
 rit, inquit Cyrus, o Medi & Armenij, vt
 omnes prandeamus. Res quidem neces-
 sarias vobis studio, quo potuimus, ma-
 ximo parauimus. Ite ergo, nobisque par-
 tem parati panis dimidiam mittite, quan-
 doquidem satis pro vtrisque paratum est;
 oblonij vero, ac potus, nihil mittite. Hæc
 enim ipsi, quantum satis est, parata habem-
 us. Vos autem Hircanij deducite ipso sad
 tabernacula, & principes quidem ad maxi-
 ma, quæ nota vobis sunt; ceteros, vt visum
 fuerit commodissimum. Quin & ipsi præ-
 dedete, vbi iucundissimum vobis fuerit. Nam
 tabernacula vobis integra sunt, in qui-
 bus itidem parata sunt omnia, sicut & istis.

Cyrus tet-
 tas capti-
 uis condi-
 ciones pre-
 posit.

ὅτι δὲ δὴ
 τῆς ὄρα
 εἰμῖνονα.

εὐνοία δὲ
 αὐτῶν ὑ-
 μῶν
 τὸ πῶς δὲ
 μὴ δὲ

ὁ πόρος
 τῶν ἡ-
 μεῖς
 στρατ.

παρὲν
 ψοῦν.

† ὑμῶν
 ἐκείνων.
 μὴ ὑμῶν
 ἡμῶν ἐκεῖ-
 νων ἀρ-
 χῶν.
 * ἡμῶν.
 ὅρα ὑμῶν.

† ἡμῶν

σπῆ

Illud utriusque scitote, nocturnas excubias nos obituros vobis esse, quod ea, quae foris sunt, adtinet: vos ea, quae in tabernaculis fiunt, ipsi curate, atque arma eis inferte. Nec dum enim amici nobis sunt, quos in tabernaculis habemus. Itaque Medi Tigranique milites lauebant, quod parata essent omnia; mutatisque vestibus, cenabant. Etiam ipsorum equi necessaria habebant, mittebantque Persis de panibus dimidios singulis, nullo nec obsonio, nec vino addito; quod Cyri milites haec habere putarent, quia Cyrus esse ipsis haec adfatim dixerat. Is vero famem dixerat obsonium, & potum eum, qui de praeterfluente amne hauriretur. Itaque Cyrus praebita Persis cena, quum tenebrae iam essent; complures eorum, quinos ac denos, hinc inde misit, utque se circum castra occultarent, iussit. Existimabat enim simul hanc custodiam fore, si quis extrinsecus accederet; simul futurum, ut si quis pecunias auferens, extra castra fugeret, caperetur. quod quidem ita accidit. Nam & aufugiebant multi, & multi fuere capti. Cyrus autem pecunias quidem iis, qui hos cepissent, relinquebat: sed homines ipsos mactari iussit. Quo factum est, ut deinceps ne si cuperes quidem, quemquam noctu obuerfantem reperisses. Et Persae quidem hoc modo degabant. Medi vero & potabant, & epulabantur, & tiliarum cantu semet oblectabant, & omni hilaritate ad fatietatem fruebantur. Nam eiusmodi multa capta fuerant, ut vigilantibus, quod agerent, minime deesset. Medorum vero rex Cyaxares ea nocte, qua Cyrus abierat, & ipse cum cotubernalibus ebrius erat, veluti, re bene gesta; & Medos ceteros in castris, exceptis paucis adesse putabat, quod ingentem strepitum audiret. Nam Medorum familia, quia domini discessissent, & perpotabant, & perstrepebant: praesertim quod ab Assyriorum exercitu vinum, & alia multa huiusmodi accepissent. Quum autem illuxisset, atque ad portam nemo veniret praeter eos, qui cum ipso cenati fuerant, audiretque castra Medis & Tequitibus esse vacua, & egressus ipse rem ita se habere cerneret: tum vero cum fremitu & contra Cyrum & contra Medos excaudit, quod se relicto solo discessissent: statimque iussit, uti sane crudelis & amens fuisse perhibetur, unum ex iis qui aderant, equitibus suis secum sumtis,

Cyri obsonia & potum.

Cyaxaris temulentia.

† al. equi

Cyaxaris inhumantia.

μὲν εἶ) καὶ ἀγνώμων, κελδὶς τῶν παρόντων πινὰ λαβόντα τὸς παρ' ἐαυτῶν ἵππιας πορεύεσθαι ὡς τὰ-

τὸ δὲ ἴσῃ ἀμφότεροι, ὅτι τὰ μὲν ἔξω ὑμῶν ἡμῶν νυκτοφυλακήσονται, τὰ δὲ ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτοὶ ὄρεσθε, καὶ τὰ ὄπλα ἐπιτήσατε. οἱ γὰρ ἐν ταῖς σκηναῖς ἔπω φίλοι ἡμῶν. οἱ μὲν δὲ ἡμῶν καὶ οἱ ἀμφοῖν Τίγρι καὶ ἑλίου ποταμῶν, (ὡς γὰρ παρεσκευασμένα) καὶ ἱμάτια μεταλαβόντες ἐδείπνουν. καὶ οἱ ἵπποι αὐτῶν εἶχον τὰ ἐπιτήδεια, καὶ τοῖς ἄρσασιν διέπεμπον τῶν ἀρσῶν ἐκαστοὺς τὸς ἡμέρας. ὄψον δὲ οὐκ ἔπεμπον, οὐδὲ οἶον, οἰόμενοι ἔχειν τὸς ἀμφὶ Κόρου, ὅτι ἐβη ἀφ' ἧρας ταῦτα ἔχον. ὁ δὲ Κόρος ταῦτα ἔλεγε, ὄψον μὲν τὸ λιμόν, πρὶν δὲ ἀπὸ τῶν ἄρσῶν ῥέοντος ποταμοῦ. ὁ μὲν οὖν Κόρος δείπνισας τὸς ἄρσας, τὰ ἐπιτήδεια σιωπῶντα, καὶ πεμπάδας καὶ κατὰ δεκάδας πολλοὺς αὐτῶν διέπεμπεν: καὶ ἐκέλευσε κύκλω τῶν στρατοπέδου κύρην, νομίζων ἅμα μὲν φυλακὴν ἔσθαι, εἰάν τις ἐξωθεν προσίη, ἅμα δὲ εἰάν τις ἐξωθεν ἡμῶν φέρων ἀποδιδράσκειν θέλοι, αὐτὸν καὶ ἔλθῃ οὕτως. πολλοὶ μὲν γὰρ ἀπέδιδρασκον, πολλοὶ δὲ ἐάλωσαν. ὁ δὲ Κόρος τὰ μὲν χεῖματα τὸς λαβόντας εἶα ἔχειν, τὸς δὲ ἀνδραπότους ἐκέλευσε ἀποσφάλας. ὥστε τῶν λοιπῶν ἐδὲ βλαβήριος ἀνὲρ ῥαδίως τὸ κύκλω πορευόμενον. οἱ μὲν δὲ ἄρσας οὕτω διήγον: οἱ δὲ ἡμῶν καὶ τὸ ἐπίνον καὶ ὄψον καὶ ἑλίου ποταμῶν, καὶ πάσης βιθμίας ἐπεπιμπλατο. πολλὰ γὰρ καὶ ποταμῶν ἐάλω, ὥστε μὴ ἀπορρῆν ἔργου τὸς ἐρηνησθῆναι. οἱ δὲ Κυαξάρης ὁ τῶν μῆδων βασιλεὺς τῶν μὲν κύκλω ἐν ἡδὲ ἦλθεν ὁ Κόρος, αὐτὸς τε ἐμεθύσκετο μὲν ὡς παρεσκηνίου, ὡς ἐπὶ βιθμίας, καὶ τὸς ἄλλους δὲ μέδους ὤρετο παρρησίᾳ ἐν ταῖς στρατοπέδων πλείω ὀλίγων, ἀκούων ἰσχυρῶν πολλῶν. οἱ γὰρ οἴεσθαι τῶν μῆδων, ἅτε τῶν δεσποτῶν ἀπεληλυθότων, ἀνήμερος καὶ ἐπίνον καὶ ἑλίου ποταμῶν, ἄλλως τε καὶ ἐκ τῶν ἀσσυρίων στρατιώματος καὶ οἶον καὶ ἄλλα πολλὰ ποταμῶν εἰληφότες. ἐπεὶ δὲ ἡμέρας ἐλήθετο, καὶ ἐπὶ ἡρας ὄψεσιν ἦκε, πλείω οἴσῃ καὶ σιωπῶντα, καὶ τὸ στρατοπέδον κενὸν ἤκουεν ἔτι τῶν μῆδων καὶ τῶν ἵππῶν, ἕως δὲ, ἐπεὶ ἦλθεν οὕτως ἐ-ἵππων χοῖρα: ἐν ταῦτα δὲ ἐβριμώτο τε τὰ Κύρου καὶ τοῖς μῆδοις, τὰ κατὰ λιπῶντας αὐτὸν ἔρημον οἴχεσθαι καὶ βίβης, ὡς ἄρ λέγεται ὡ-

ἐπειδὴ σιωπῶντας εἶδε καὶ πεμπάδας

ἐπίνον, ὁ ἴδοντες πάσης

ὡς τάχιστα πρὸς τὸ ἀμφὶ Κύρον στρατόμα, A
καὶ λέγει τὰ δὲ ἄμην μὲν ἔργα οὐδ' αὖτε,
ὦ Κύρε, οὕτως ἀπεροήτως πρὸς ἐμοὶ βου-
λάβεσθαι. εἰ δὲ Κύρος οὕτω γινώσκει, οὐκ αὖ
ὑμᾶς γε, ὦ μῆδοι, ἐτελήσῃ οὕτως ἔρημον ἐ-
μὲ καταλιπὴν. καὶ νῦν ἐὰν μὲν Κύρος βου-
ληταί, εἰ δὲ μὴ, ὑμῶς γε τίω τάχιστα παρέσθε.
Ταῦτα ἐπέτελλεν, ὃ Ἰσαγόρην πορεύεσθαι,
ἔφη καὶ πῶς, ὦ δέσποτα, ἐγὼ δὴ ῥῆσθαι κεί-
νοισι; πῶς δὲ Κύρος, ἔφη, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἐφ' ὅς
ἐπορεύοιτο; ὅτι ἠδὲ, ἔφη, ἀκούω ἀφ' ἑσθ' ἵσθαι
τῶν πολεμίων ὑπερβύτας ἰναῖς, καὶ ἐλθόντας δούρο,
οἵ γε ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν αὐτῶν. ἀκούσας ταῦτα ὁ
Κυαξάρης πολὺ μᾶλλον ἐπὶ τῶν Κύρω ὠργί-
ζετο, μή τι εἰπὴν αὐτῷ ταῦτα, καὶ πολλῆ σπουδῆ
μᾶλλον ἐπεμπεύοντι τὸς μῆδος, ὡς φιλώσων
αὐτὸν καὶ ἰσχυρότερον ἐπὶ τῶν περὶ αὐτὸν, τοῖς μῆδοις.
ἐπεκάλει. ἀπὸ τῶν ἐπεκάλει, καὶ ὡς πεμπεύοντι τῶν ἡπεί-
λησεν, εἰ μὴ ἰσχυρῶς ταῦτα ἀπαγγείλοι. ὁ μὲν
δὲ πεμπεύοντος ἐπορεύετο, ἔχων τὸς ἐαυτοῦ ἰσ-
πέας ὡς ἑκατὸν, ἀνιόντων τῶν καὶ αὐτὸς οὐκ
ἐπορεύθη μὲν τῶν Κύρου. ἐπὶ τῆ ὁδῷ πορεύο-
μῆνοι * ἀναρχομένων ὁδῶν τεύεσθαι ἐπὶ πλά-
ναντο, καὶ ἐπὶ αὐτῶν ἀφίχοντο ἐς τὸν Κύρου στρα-
τόμα πρὶν ἐντυχόντες [ἀποχωροῦσι * ἡσὶ τῶν
ἀσσυρίων, ἡ ἀναρχομένων αὐτῶν ἡγεῖσθαι, τῶν ἔπει
δὲ ἐφικνοῦνται τὰ πύρα καὶ ἰδιότητες, πρὸς μὲσας
νύκτας. ἐπει δὲ ἔξυοντο πρὸς τὸν στρατόπεδον οἱ
φύλακες, ὡς πρὸ εἰρημῶν ἡ ὑπὸ Κύρου ἔκεί-
τα φησαν αὐτοῖς πρὸ ἡμέρας. ἐπει δὲ ἡμέρα ὑπε-
φαίνετο, πρὸ τῶν μὲν ἰσχυρῶν καλέσας, ἰαλοῖς D
τοῖς νομιζόμενα ὅτι τοῖς τοῖς τοῖς ἀγαθοῖς ἔξ-
αρχοῦσθαι ἐκέλευσε, καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ ταῦτα εἶχον.
ὁ δὲ, σὺ καλέσας τὸς ὁμοτίμοις, εἶπεν ἄνδρες,
ὁ μὲν θεὸς πρὸς φανῆ πολλὰ ἀγαθὰ, ἡμῶς δὲ,
ὦ πρῶτα, ἐν τῶν παρὸν ὀλιγοῖσιν, ὡς τε
ἐγκρατεῖς εἶ) αὐτῶν. † εἴτε γὰρ ὅσα δὴ κα-
τεργάζομεθα, μὴ φυλάξομεν ταῦτα, πάλιν
ἀλλόθι ἔσται εἴτε καταλείψομεν ἰναῖς ἡμῶν
αὐτῶν φύλακας ὅτι τοῖς ἐφ' ἡμῶν ἰσχυρομένοις,
αὐτίκα ὁδομίαι ἔρχονται ἰσχυρῶν ἀναρχομένων. E
δοκῶ οὖν μοι ὡς τάχιστα ἰέναι ἰναῖς ὑμῶν εἰς πρῶ-
τας, καὶ διδάσκειν ἅπερ ἐγὼ λέγω, καὶ κε-
λεύει ὡς τάχιστα † πέμπειν στρατόμα, εἴ-
πρὸς ἐπιθυμοῦσι πρῶτα τὴν ἀρχὴν τῆς * ἀ-
σίας καὶ τὴν κέρπων ἡγεῖσθαι ἐφ' ἐαυτοῖς.

quam celerrime ad copias Cyrum secutas
proficisci, atque hæc dicere: Ne te quidem,
Cyre, arbitrabar adeo imprudens consi-
lium de me capturum fuisse. Si tamen ef-
set ea Cyri sententia, saltem vos Medis, mi-
nime putaram voluisse sic me solum relin-
quere. Nunc adeo Cyrus quidem veniat,
si volet; vos autem quam celerrime adeste.
Hæc eis mandabat. Is autem, cui profectio
hæc imperabatur: Ego vero, ait, mi domi-
ne, quonam modo eos inueniam? Quo-
nam, inquit Cyaxares, modo Cyrus cum
istis, qui eum secuti sunt; illos inuenit, ad-
uersus quos profectus est? Quoniam pro-
fecto, ait, quosdam Hyrcanios ab hostibus
defecisse, audio, quumque huc venissent,
abiisse ita, vt Cyri copiarum duces essent.
Quibus auditis, Cyro Cyaxares multo
magis succensere, qui hæc ei non indicaf-
set; maioriq; studio ad Medos mittere, quo
Cyri vires adtenuaret. Quin etiam grauioribus
cum minis, quam antea, Medos auo-
care; additis ad eum quoque minis, qui
ablegebatur, si non hæc acri cum vehemē-
tia nuntiasset. Proficiscebatur ille cum suis
plus minus centum equitibus, grauiterque
ferebat, quod non & ipse cum Cyro dis-
cessisset. Quumque in itinere pergerent,
ac viæ diuiderentur; quamdam in semitam
delati oberrarūt, neq; prius ad Cyri exerci-
tū peruenere, quam in Assyrios quosdam
a castris digressos incidissent, atq; illos, vt
sibi duces essent, vi coëgissent. Hoc modo
conspicis ignibus, peruenierunt eo circa
noctem mediam. Quum vero ad castra ac-
cessissent, excubitores eos, quæ admodum
mandatum a Cyro fuerat, ante lucem non
intromiserunt. Die vero iā illucescēte, Cy-
rus primum arcessitis Magis iubet, vt Diis
rite, quæ fas esset ob res adeo prosperas, ex-
imerent. Qui dum in hoc erant occupati,
conuocatis æqualibus Persicis dixit: Mul-
ta bona, commilitones, Deus nobis ostendit.
At nos, o Persæ pauciores hoc tempore
sumus, quæ vt illa tenere in potestate pos-
sumus. Nam siue ea, quæcumq; laboribus
nostris adipiscimur, non conseruabimus,
rursus aliena erunt: siue quosdam ex no-
stris custodes adquiretorum relinquamus;
statim nullas nobis esse vires, parebit.
Quamobrem mihi videtur, cuidam e vo-
bis quamprimum in Persiam eundum ef-
se, qui doceat ea, quæ a me dicuntur, & vt
quæ celerrime mittatur exercitus, iubeat;
si quidem Persæ & imperium, & fructum,
Asia, suam in potestatem venire cupiant.

Eiusdem
importan-
tias.

Cyri
con-
cessen-
du alii e
Persia miq
litibus.

ἐπεκάλει.
ἐπὶ καὶ
αὐτὸς πε-
τε ἐπορ-
* ἀνα-
ρχομέν-
τες, τεύ-
εω
καὶ ὅπως
ἀφίχον.

εἴτε γὰρ
πρὸς τὸ
πρῶτα
κατέργα-
ζομεθα
† ὅτι πέμ-
πειν
* ἀσίας
αὐτῶν
τὴν κέρ-
πων ἡγε-
νείαν.

Ito ergo tu, qui natu maximus es, inquit, ac postquam eo veneris, hæc exponito. Adde, mihi curæ futurum, ut milites, quos miserint, ubi ad me peruenerint, annonas habeant. Vides ipse, quæ habeamus, eorumq; nihil cælaueris: ex quib. sane quidnam potissimum in Persiam mittendo, recte atq; ordine fecero, Deos quod attinet, patrem meum: quod rempublicam, magistratus interroga. Etiã inspectores eorum, quæ gerimus, & consultores in iis, quæ interrogaturi sumus, huc mittât. Actu quidẽ, ait, ad iter te para; manipulumq; tuum, qui te deducat, tecum sumito. Secundum hæc Medos arcessit, quum simul Cyaxaris nuntius adesset, & coram omnibus iram eius aduersus Cyrũ, & minas aduersus Medos indicaret, tam demq; diceret, mādare Cyaxarem, ut Medi discederent, etiã si manere Cyrus vellent. Quæ nuntij verba quum Medi audiissent, filebant; ut inopes consilij quo pacto arcessenti non parerent, atq; etiã pre metu nescientes, quo pacto minãti obtemperaret, præsertim quod ipsius crudelitatem nossent. Cyrus autem: Minime miror equidem, ait, tu nuntie, ac vos Medi, Cyaxarem & de nobis, & de seipso sollicitè trepidare; quum multos id tēporis hostes viderit, & quid nos agamus, ignoret. Verum ubi senserit, multos ex hostium copiis perisse, fugatos vniuersos: primũ metuere desinet, deinde adgnoscet, minime se iam desertũ esse, quum amici hostes ipsius interimũt. Et quonam modo queri de nobis iure possit, quum bene de ipso promereamur, & quidem nihil ex arbitrio nostro temere faciamus? Nam ego ei suasi permitteret mihi, ut vobis adsumtis digrederer: vos non ut cupidi profectiois, an exeundum esset, interrogastis, atq; ita iã huc peruenistis: sed iussi estis ab ipso prodire, si cui vestrum graue non esset. Quapropter hæc ira, sat scio, secundis hisce rebus mitigabitur, & vna cum metu desinente abibit. Actu quidem modo, nuntie, quia laboribus confectus es, quietem capito: nos autem Persæ, quia sic hostes adfuturos expectamus, ut vel pugnent, vel imperium accipiant; ordines elegantissime instructos habeamus. Nam ita si conspiciamur, fortasse citius ea sumus effecturi, quæ desideramus. Tu vero princeps Hyrcaniorum heic operire, militumque tuorum ducibus impera, ut suos arma capere iubeant.

Cyriprudentis ad Cyaxaris nuntium responsio.

Αἴτι μὲν οὖν, ἔφη, σὺ ὁ παρῆσθ' ἄριστος, καὶ ἔλθων τὰ πάντα λέγε, καὶ ὅτι οἱ αὐτὸν πέμπωσι στρατιώτας, ἐπειδὴν ἔλθωσι παρ' ἐμέ, ἐμοὶ μελήσει πρὸς τὴν ἑσθλὴν αὐτῶν. ἀλλ' ἐχρησθήσεως, ὅσας μὲν αὐτὰ, κρῦπτῶς ἢ τῶν μὲν δέν. ὅ, πῆ ἢ τῶν τῶν ἔγῳ καλῶς καὶ νομίμως πέμπων εἰς ἐσθλὰ πέμπωσας ποιοῦμεν αὐτὰ, τὰ μὲν πρὸς τὸς θεοὺς, πων εἰς τὰ πατέρα ἑρώτα, τὰ δὲ πρὸς τὸν κρινόν, τὰ καλῶς ἔδεχας. πεμφάντων ἢ καὶ ὁσπῆρας ὧν παρὰ τὸν νομίμως ποιοῦμεν πορῶν, καὶ φρασηρας ὧν ἐρωτῶμεν. καὶ σὺ πορῶν B μὲν, ἔφη, συκοβλάζου, καὶ τὸ λόγον τὸ πρὸς πομπὸν ἄγε. ἐκ τῆτου ἢ καὶ τῶς μῆδους ἐκ ἀλά, καὶ ἄμα τὸ ἔξ Κουαζάρης ἀγγέλλος παρὶ ὁ πρὸς τὴν σαται, καὶ ἐν πᾶσι τῶν τε πρὸς τὸ Κδερον ὄρ- Κουαζ, γῶν καὶ τῶς πρὸς τῶς μῆδους ἀπέλας αὐτῶν ἔλεγε. καὶ τέλος εἶπεν, ὅτι ἀπένειμ μῆδους κελύφῃ, εἰ καὶ ὁ Κδερος μὲν βούλεται. οἱ μὲν δὲ μῆδου ἀκούσαντες τὸ ἀγγέλλει, ἐσίγησαν, ἀπορροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν, φοβούμενοι ἢ τὸ πῶς ἀπέφλοῦντι ἑσθλῶν πῶς χρὴ C σθλῶν, ἄλλως τε καὶ εἰδότες τῶν ὀμότητα αὐτῶν. ἀπὸ τῶν Κδερος εἶπεν, ἀλλ' ἐγὼ, ὡς ἄγγελε καὶ μῆσαι, δὲ δέν, ἔφη, θαυμάζω εἰ Κουαζάρης πολλοὺς μὲν πολεμίους τὸτ' ἰδὼν, ἡμᾶς ἢ ὅσκι εἰδὼς ὅ, πῆ πρὸς τὸν πορῶν, ὅσκι πρὸς τε ἡμῶν καὶ πρὸς ἑαυτῶν. ἐπεὶ δὲν δὲ ἀμῆται πολλοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀπολωλότας, πορῶν δὲ ἀπεληλαμένους, πρὸς τὸν μὲν παύσεται φοβούμενος, ἐπεὶ γινώσκεται ὅτι νῦν ἔρημος οὐ γίγνεται, ὡς ἴκα οἱ φίλοι αὐτῶν τῶς ἐκείνου ἐ- D θροῖς ἀπολλύουσιν. ἀλλὰ μὲν μὲν μὲν μὲν γὰρ πῶς ἐσθλῶν ἄξιον, ὅ, τε ποιῶντες ἐκείνον, καὶ σὸς τῶντα αὐτοματίσαιντες; ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐκείνον τὸ ἐπείσα ἑαυτῶν με λαβόντα ὑμᾶς ἔξ- πῖσας ἰ- ελθεῖν ὑμῶς δὲ οὐχ ὡς ὀπιθυμοῦντες τὸ ἔξο- ἀσῶν με λαβ. ὡ. ἔξελθεῖν, κετε, ἀλλ' ἑσθλῶν ἐκείνου κελύφῃντες ἔξελ- πῆδε πι- ναι, ὅτῳ ὑμῶν μὴ ἀρῶν μὲν εἴη. καὶ ἡ ὀργὴ οὖν αὐτῆ σαφῶς οἶδ' ὅτι ἑσθλῶν τε τῶν ἀγαθῶν ἀπεπληρήσεται, καὶ σὺ τῶν φόβῳ λήθοντι ἀ- E πεισι. νῦν μὲν οὖν, ἔφη, σὺ ὡς ἄγγελε ἀνά- παύσας, ἐπεὶ πεπόνησας τὸ ὑμῶν τε ὡς πρὸς, ἡμῶν πῆ ἐπεὶ καὶ πρὸς δεχόμεθα πολεμίους ἢ τοι μα- χροῦς γὰρ ἢ πέσομεν παρῆσθαι, τὰ ἑσθλῶν ὡς κελύφῃ. οὕτω γὰρ ὀρωμένους εἰς τὸ πλέον πρὸς αὐτῶν ἡμῶν χρὴ τῶν. σὺ δ', ἔφη, ὅ τῶν ὑρχαμίων ἔξελθον, ἑσθλῶν πρὸς τῶν ἡγεμόσι τῶν σῶν στρατιωτῶν ἔξοπλίζῃν αὐτοὺς. ἔπει

ἐπεὶ δὲ ταῦτα ποιήσας ὁ ὑρχανίος πρὸς ἡλθε, λέγει δὲ Κύρος ἐγὼ δὲ, ἔφη, ὡς ὑρχανίε, ἡδόμεθα ἐξ ἀθανάτου, ὅτι ἔμῳνον Φιλίαν ὅτι δεικνύμενος πάρος, ἀλλὰ καὶ ξιώεσιν Φάμη μοι ἔχον. καὶ νῦν ὅτι συμφέρει ἡμῖν τὰ αὐτὰ, δῆλον. ἐμοὶ τε γὰρ πολέμοιοι ἀσύριοι, σοὶ τε νῦν ἐχθροὶ εἰσιν, ἢ ἐμοί. ἔτι οὖν ἡμῖν ἀμφοτέρους βουλομένον, ὅπως τῶν μὲν νῦν παρόντων μηδεὶς ἀποσταθῆσθαι ἡμῖν συμμαχῶν, ἀλλὰ καὶ ἐὰν δυνάμεθα, πρὸς ἡμῖν ἴσθαι. ἢ δὲ μὴδου ἡκούσας ἀποκαλυψάτω τὸν ἰσθῆτος εἰς οὗτοι ἀπίαισι, πῶς ἡμεῖς μόνοι περὶ τοῦ μὴδου; οὕτως οὖν δὲ ποιῆν ἐμεῖ καὶ σὲ, ὅπως ὁ ἀποκαλυψάτω οὗτος καὶ αὐτὸς μὲν βουλήσεται παρ' ἡμῖν. σὺ μὲν οὖν σκηνῶν δῶρον, δὸς αὐτὰ ὅπου ἴκελίστα ἀφ' ἑσέθεν πρῶτα τὰ δέοντα ἔχον. ἐγὼ δὲ αὐτὸν πρὸς ἐμὴν ἔρχην τι αὐτὰ πρὸς ταῦτα, ὅπως ἡδίων πρὸς ἡμῖν ἀπίαισι καὶ ἀφ' ἑσέθεν ὅπου ὅποια ἐλπίς ἡρέσασθαι ἀγαθὰ πᾶσι τοῖς φίλοις, ἢ τὰ δέοντα ὅτι ἡμῖν. ποιήσας μὲν τοῦτα ἦκε πάλιν παρ' ἐμέ. ὁ μὲν δὲ ὑρχανίος ἄρχετο τὸν μὴδον ὅτι σκηνῶν ἄγων. ὁ δὲ εἰς πρὸς ἰών, παρὶν σιωπεσθῆσθαι μένος. ὁ δὲ Κύρος αὐτὰ ἐπέσειλε πρὸς μὲν πρὸς λέγειν ἂ καὶ πρὸς ἑσέθεν ἐν τῷ λόγῳ δεδήλωται, Κυαξάρη δὲ ἀποδοῦναι τὰ ἑσέθεν ἀναγνώσασθαι δέ σοι, ἔφη, ἢ καὶ ὅτι ἐλλω βούλομαι, ἵνα εἰδῶς αὐτὰ ὁμολογήσας, εἰ τίς σε πρὸς ταῦτα ἐρωτᾷ. ἐν τῷ δὲ τῆ ἐπιστολῆς δεῖ Κύρος Κυαξάρη χαίρειν. ἡμεῖς σε ἔτι ἔρημον κατελίπομεν, (ὅσοις γὰρ ὅτι μὲν [τῶν * ἐχθρῶν κρατῆ, τότε [τῶν * φίλων ἐρημος γίνεται) ὅσοι μὲν ἀποχωρῶντες γὰρ ἀπὸ σὲ οἰόμεθα ἐν κινδύνῳ σε ἴκελίστα ἄλλ' ὅσοι πλέον σε ἀπέχοντο, πρὸς τῷ πλείονά σοι ἢ ἀσφδῆσαν ποιῆν νομίζοντο. ἔγὼ οἱ ἐξ ἡμῶν τῶν φίλων καὶ φίλων μάλιστα τοῖς φίλοις πρὸς ἀσφδῆσαν παρέχουσι, ἀλλ' οἱ τὸς ἐχθρῶν μήκιστον, ἀπελαύνοντες, μάλιστα τὸς φίλους ἐν κινδύνῳ κατῆσαν. σκέψασθαι δὲ καὶ οἷόν μοι παρὶ σὲ οἷος ἂν παρὶ ἐμέ, ἐπὶ τὰ μοι μέμνη. ἐγὼ μὲν γὰρ σοὶ ἡγασθαι συμμαχῶν, ἔχουσας σὺ ἐπὶ σὲ, ἀλλ' ὅπως ἐγὼ πλείους ἐδυνάμην. σὺ δὲ μοι ἔδωκας μὲν ἐν τῇ Φιλίᾳ ὅτι ὅπως πρὸς δυνήθειον. νῦν δὲ ἐν τῇ πολέμῳ ὅτι οὐκ ἔστιν ἔλθοντα, ἀλλὰ πρὸς ἀποκαλύψας.

Quibus effectis, quum Hyrcanius accessisset, inquit Cyrus: Perucundum mihi est, Hircanie, quod animaduerto, te non solum ita nobis adesse, ut factis amicitiam declares; sed etiam indicia mihi prebere acris, quo præditus es, ingenij. Ac nunc quidem nobis eadem conducere, perspicuum est. Nam & mihi sunt hostes Assyrij, & tibi iam infestiores sunt, quam mihi. Quare sic utrique consultiadum est, ut eorum sociorum, qui iam nobis adsunt, nemo deficiat; & alios quoque, si possimus, adiungamus. Audisti vero, Medum hunc equites auocare; qui si discedant, quo pacto nos pedites soli manebimus? Itaque hoc agendum est & tibi & mihi, ut hic ipse, qui suos auocat, nobiscum manere velit. Tu igitur repertum aliquod ei tabernaculum tradito, ubi commodissime degat, & omnia, quibus opus fuerit, habeat. Ego vero daturus sum operam, ut homini laboris aliquid imperem, quem lubentius suscepturus sit, quam hinc abiturus. Præterea cum ipso de bonis iis differito, quæ spes sit euentura nostris omnibus, si recte gerantur ea, quæ fieri oporteat. Hæc ubi feceris, ad me redito. Itaque abiit Hyrcanius ut Medum ad tabernaculum deduceret; & qui proficisci debebat in Persiam, paratus aderat. Ei Cyrus mandauit, ut Persis diceret, quæ oratione superiori sunt indicata: Cyaxari vero litteras redderet. Volo autem, ait, tibi recitare, quæcumque perscribo: quo & scias ea, & profitearis, si quis te de his interroget. Hæc autem litteris inerant: Cyrus Cyaxari salutem. Nos neque te solum reliquimus, quum nemo tunc ab amicis solus relinquatur, quum hostes per eos vincit; neque propterea, quod abs te discessimus, in periculo te nos constituisse arbitramur: sed quo maiori abs te interuallo absumus, tanto tibi plus securitatis a nobis parari existimamus. Nam qui apud amicos proxime desident, non eos maxime tutos efficiunt: sed qui hostes quam longissime repellunt, ij potius amicos extra periculū collocant. Considera vero quem me erga te expertus, ipse vicissim quem erga me te geras, dum modo de me quereris. Equidem auxilia sociorū adduxi tibi, non quib. tu persuasisses, ut venirent; sed quam maxima potui. Tu mihi, dum adhuc pacto in solo essem, tot concessisti, quot persuadendo adducere possem: & nunc me in hostium regione constituto, non eos, qui redire velint, sed vniuersos auocas.

καλλίστα
ἐξ ἑσέθεν
ὅτι παρ' ἐμὴν
ἐρχην τι
αὐτὰ πρὸς
ταῦτα

ἐπὶ τῇ
ἐπιστολῇ

κατὰ τὴν
ἐπιστολὴν

Epistola
Cyrus ad
Cyaxarem.

D
E

» Itaque tunc quidem arbitrabar, me vobis
 » utriusque gratiam debere: nunc tu me cogis,
 » ut tui obliuiscar, & illis, qui me sequuti
 » sunt, omnem gratiam referre studeam.
 » Verum facere non possum, ut tibi similis
 » fiam; sed hoc ipso tempore copiarum causa
 » missa in Persiam nuntio, mandatum dedi,
 » ut quotquot ad me venturi sunt, si quidem
 » eorum opera tibi sit opus ante, quam
 » ad nos veniant, eis tibi potestas sit, non ex
 » ipsorum arbitrio, sed uti tu voles, utendi.
 » Consilium autem tibi do, quamquam ipse
 » iunior, ne quæ concesseris, auferas; ut inimicitia
 » tibi gratiarum loco non debeantur:
 » nec minitabundus arcessas, quum aliquem
 » ad te celeriter venire vis: nec simul te solum
 » esse dixeris, & multis miniteris: ne doceas
 » eos, nihili te facere. Nos autem ut adsumus,
 » operam dabimus, ubi primum ea confecerimus,
 » quæ confecta tibi ac nobis ex quo fore
 » fructuosa censemus. Vale. Hanc epistolam
 » ei reddito, & de quocunque horum interrogarit,
 » id ita se habere dicit, ut in epistola
 » perscriptum est. Nam & de Persis itidem
 » tibi mando, quemadmodum est perscriptum.
 » Atque hunc quidem, ista loquutus, & tradita
 » epistola, dimisit; addito mandato, ut ita
 » festinaret, quemadmodum ipse reditum
 » celerem haud parum commodi adlaturum,
 » non ignoraret. Secundum hæc armatos iam
 » omnes, tam Hyrcanios, quam Tigranis milites
 » spectabat. Aderant & Persæ armis instructi.
 » Tunc etiam finitimi quidam equos adducebant,
 » & adferebant arma. Hos ille tragulas eum
 » in locum, ubi & ceteros antea, iussit abicere:
 » utque concremarent eas, quibus id negotij
 » dederat, si quibus ipsi non egerent. Equos
 » autem ut illi remanentes in castris custodirent,
 » qui eos adduxerant, edixit; donec aliquid
 » eis significatum esset. Conuocatis autem
 » præfectis equitum & Hyrcaniorum, huiusmodi
 » orationem habuit: Ne mirum vobis sit, amici
 » & socij, quod sæpius vos conuenire iubeo.
 » Nam quum res præsentēs nouæ sint, pleræque
 » adhuc ordine carent. Quæ vero nec dum
 » in ordinē reuocata, & adhuc confusa sunt,
 » ea semper negotia facessere necesse est.
 » donec suum quæque locū acceperint. Multa
 » iam bona, multi a vobis, homines capti sunt:
 » sed quoniam & ignoramus ipsi, quæ nam
 » horum cuiusque nostrum sint, neque his ipsis
 » constat, quem quisque dominum habeat; idcirco
 » non admodum multos ex eis videre est officium
 » facere, fereque ambigere omnes, quid abs se
 » fieri oporteat.

Cyrus de præda dividenda agit.

ποιχρῶν τότε μὲν ὀφίλων ἀμφοτέρους ὑμῶν
 χάριν ὀφείλων, νῦν δ' ἀνάγκης ὅς μὲν ἐπιλα-
 θεῖς, ποῖς δὲ ἀχρησθήσασιν περὶ αὐτῶν πᾶσι
 χάριν ἀποδιδόναι. οὐ μὲν τοῖς ἔγωγε σοὶ διώμα-
 μαὶ ὁμοίως ἡμέας δὲ διὰ τὴν νῦν πέμπω ὅτι γρά-
 ῖδμα εἰς ἄρσας, ὅτι πέλλω ὁπόσοι αἰῶσιν
 ὡς ἐμὲ, λῦσι σὺ αὐτῶν δὲ τῶν ἡμεῶν ἔλθῃς, σοὶ
 ὑπάρχῃν ἔχῃ ὅπως αἰ ἐτέλωσιν, ἀλλ' ὅπως αἰ
 σὺ βέλῃ χρεῖα αὐτοῖς. συμβαλεῖα δὲ σοὶ, καὶ
 ἄρ νεώτερος ὢν, μὴ ἀφαιρῆσθαι ἀπὸ αὐτῶν, ἵνα
 μὴ σοὶ ἔσθῃ ἀντιχρητίων ὀφείλωνται. μηδὲ
 τὸ ἴδιον τινὰ βέλῃ πρὸς σὲ ταχὺ ἔλθῃς, ἀπ-
 λῆντα μεταπέμψῃς. μηδὲ φάσκῃς ἔρημον
 εἶναι ἅμα πολλοῖς ἀπέλθῃν, ἵνα μὴ διδάσκη-
 αὐτοῖς ὅς μὴ φρονίτζῃν. ἡμεῖς δὲ περὶ αὐτῶν
 παρῆναι, ὅταν τάχιστα ἴδῃς περὶ αὐτῶν, ἀπὸ
 τῶν ἀνομιζωμένων καὶ ἡμῶν περὶ αὐτῶν καὶ ἀνα-
 νέας ἀγαθὰ. ἔρρωσο. ταῦτι αὐτῶν ἀπόδος, καὶ
 ὅ, τι αἰ σε τῶν ἐρωτῶν ἢ περὶ γέγραπται, σύμ-
 φασι. καὶ γὰρ ἐγὼ ὅτι πέλλω σοὶ περὶ τῶν ἄρσων,
 καὶ περὶ γέγραπται. τῶν μὲν οὖν ἔτι εἰπόντων, καὶ
 δοῖς τῶν ἐπιτολιῶν, ἀπέπεμψε, πρὸς ἐν τῶν
 μένος ἔτι σπεύδῃν, ὡς περὶ οἶδεν, ὅτι συμφέρῃ
 ταχὺ παρῆναι. ἐκ τῶν δὲ ἑώρων μὲν ἔξω πλι-
 σμένους ἢ δὴ πτόμας καὶ τῶν ὑρχανίων καὶ τῶν ἀμ-
 φί Τιγρηνίων καὶ οἱ ἄρσων ἢ ἔξω πλισμένοι ἢ
 σάν. ἢ δὲ πινεσ τῶν περὶ γέγραπται καὶ ἵππους ἀπ-
 ἦραρον, καὶ ὅπλα ἔφερον. ὅ τῶν μὲν παλῶν
 ὅπερ καὶ τῶν περὶ γέγραπται καταβάλλῃν ἐκέ-
 λδουσε, καὶ κατασχῆν, οἷς τῶν ἐργῶν ἡ, ὁπό-
 σων μὴ αὐτοῖς δέοντο. τῶν δὲ ἵππους ἐκέλδου-
 σε φυλάτῃν μόνον τῶν ἀγαθῶν, ἕως
 αἰ πὶ τῶν σημαντικῶν αὐτοῖς. τῶν δὲ πρὸς ἡμᾶς
 τῶν ἵππων καὶ ὑρχανίων καλέσας, τοιάδε
 ἔλεξεν. ἄνδρες φίλοι καὶ σύμμαχοι, μὴ θαυ-
 μάζητε, ἔφη, ὅτι πολλάκις ὑμᾶς συγκαλῶ.
 καὶ γὰρ ὄντα ἡμῶν τὰ παρῶν, πολλὰ αὐ-
 τῶν ἀσυντάκτα ἔστιν. ἀλλ' αἰ ἀσυντάκτα
 ἢ, ἀνάγκη ταῦτα αἰετὶ παρέχῃν, ἕως αὐτῶν
 λάθῃ. καὶ νῦν ἐστὶ μὲν ἡμῶν πολλὰ
 τὰ ἀχμάλωτα χρεῖματα, καὶ ἄνδρες ἐφ' αὐ-
 τοῖς, εἴτε ὅ μὴ ἡμᾶς εἰδέναι ποῖα τῶν ἐ-
 κάστου ἔστιν ἡμῶν, μήτε τῶν εἰδέναι ὅστις ἐ-
 κάστου αὐτῶν δεσπότης, ἀρᾶνοντες μὲν δὲ τὰ
 δέοντα οὐ πτόμα ἔστιν ὅσον αὐτῶν πολλοῖς, ἀ-
 ποροῦντας δὲ ὅ, τι χρεῖ ποιῆν, χρεδὸν πτόμας.
 ἵνα

πρὸς ὡς ἡμᾶς ἐλθ.

ὅσπια βόλη

πλησιο- χείρων

σηματή

ἵνα οὖν μὴ οὕτως ἔχη, δὴ θείσατε αὐτά. καὶ ὅς-
 τις μὲν ἔλαβε σκηνίω ἔχουσαν ἰχθῦμα καὶ οἶτα
 καὶ ποτὰ, καὶ τὸς ὑπορητήσοντας, καὶ φρω-
 μινὴ καὶ ἐδῆτα, καὶ τὰ ἄλλ' οἷς οἰκῆται σκηνῆ
 καλῶς φραπώτικῃ, ἐν ταῦτα μὲν ὁσδὲν ἄλλο
 δὴ φραγῶν ἢ τ' λαβόντα εἰδέναι ὅτι τὸ
 τῶν, ὡς οἰκείων, ὅτι μελέσθαι δέοι. ὅς τις ὅ
 εἰς τ' ἐνδεόμηνά που κατεσκύωσεν, τῶτος
 ὑμῶς σκεψάμενοι, ὅ ἐλλήπον τ' ἐκπληρώ-
 σατε. πολλὰ δ' ἔχ' ἡμεῖς οἶδα ὅτι ἔσαι πλείω
 γὰρ ἀπὸ τῶν ἢ καὶ ὅ ἡμέτερον πλήθος εἶχον οἱ
 πολέμοι. ἢ ἴθι ὅ ἡμεῖς με καὶ χρομῆ τα-
 μίαι οἶτε τῶ ἀστυρίων βασιλέως καὶ ἄλλων
 δυναστῶν, οἱ ἔλεγον ὅτι χρομῶν εἶη τῶ ἀσπί-
 σιν ὅπισθιμον, δασμοῖς πινὰς λέγοντες. καὶ ταῦ-
 τα οὖν κηρύττετε πᾶσι τὰ ἀποφέρειν τῶτος ὑ-
 μαῖς, ὅπως ἀκατέστητε καὶ φόβον ὅπισθιθετε
 τὰ μὴ ποιοῦν τῶ ἀσπίσιν ἡμετέροισιν. ὑμῶς ὅ
 λαβόντες ἀφ' αὐτῶν, ἵππεσιν μὲν ὅ δὴ πλῆθιν,
 πεζῶν δὲ ὅ ἀπλοῦν, ἵνα ἔχητε, τ' ἵππων
 τῶτος δὴ ἴθι, καὶ ὅπου ὠνήσασθε. τί ἂν
 χρομῶν τῶ οὖσαν ἐν τῶ φραπώτικῃ κηρύττα-
 τω μὲν ἴθι, ἔφη, μὴ ἀδικεῖν μηδένα, πο-
 λὺν δὲ τὸς καπλήτους [καὶ ἐμπόρους * ὅ, π
 ἔχ' ἕκαστος τῶτος ἴθι] καὶ ταῦτα ἀφ' αὐ-
 τῶν ἄλλα ἴθι, ὅπως οἰκῆται ἡμῶν ὅ
 φραπώτικῃ. * καὶ ταῦτα μὲν ὅσους ἐκήρυτ-
 τον. οἱ δ' ἡμῶν καὶ ὑπεράκοι εἰπὼν ὅδε καὶ πῶς
 αὐ, ἔφασαν, ἡμεῖς αὐτῶν καὶ τῶ οὖσαν ἀφ-
 νέμοισιν ταῦτα; τ' ὅ δ' οὖν Κύρος τῶτος
 τῶτον τ' ἴθι ὅδε τῶτος ἴθι ἢ γὰρ οὕτως,
 ἔφη, ὡ ἀνδρες, γινώσκετε, ὡς ὅ, π ἀνδρῶ-
 σιν τῶτος ἴθι ὅτι πᾶσι πᾶσι ἡμῶς δὴ
 σιν παρῆται, καὶ οὔτε ἐγὼ δεχέσθω [ὑμῶν
 * τῶτος ἴθι ὅ ὑμῶν ὅ π ἀνδρῶν, οὔτε ὑ-
 μῶς τῶτος ἴθι; καὶ πῶς ἀν ἄλλως πλείω μὲν
 τῶτος ἴθι ἔχουσαν, μείω δ' ἀφ' αὐτῶν
 μῶτα, ἢ οὕτως; ἀλλ' ὅσατε ἔφη ἡμῶς μὲν γὰρ
 διεφυλάξαμεν ὑμῶν πᾶσι, καὶ ὑμῶς ἡμῶν ὅ
 τῶσασθε καλῶς ἀφ' αὐτῶν. ὑμῶς δ'
 αὐ ἀφ' αὐτῶν, καὶ ἡμῶς πᾶσι πᾶσι ὑμῶν
 καλῶς ἀφ' αὐτῶν, τ' ἡμῶς ἄλλοις δὲ γὰρ
 αὐ ἄλλοι π ἡμῶς πειρασόμεθα καὶ ἄλλοι
 τῶτος ἴθι ὅσατε γὰρ ἡμῶς τῶτος ἴθι
 πᾶσι ὅσοι ἡμῶν παρῆται, οἱ δ' ὅ τῶτος ἴθι
 μὲν ὁσδὲν ἡμῶς, τῶτος ἴθι, δὲ παρῆται ὅτι μελέσθαι. ἵππας δ' ἵππας ἐπ' αὐτοῖς καὶ

Quapropter itane comparata sint, vos ista
 ditcernite. quumque adeo tabernaculum
 aliquis adeptus est, quod satis & ab escu-
 lentis est instructum, & a potulentis, & fam-
 ulitio, & stragula, & alia veste, rebusque
 ceteris, quæ requiruntur, ut in tabernacu-
 lo militari commodè degi possit; huic sane
 nulla opus est accessione alia, nisi ut is, cui
 obigit, sciat horum curam sibi, tamquam
 suorum gerendam esse. Qui vero in ea di-
 uertit tabernacula, quibus pleraque de-
 sunt; his vos inspectis, quod deest, supple-
 te. Scio equidem, multa etiam superatura
 esse. Nam hostibus omnia fuere copiosio-
 ra, quam pro multitudine nostra. Vene-
 runt etiam ad me Assyriorum regis, alio-
 rumque præpotentium quæstores, & pe-
 nes se aurum signatum esse dixerunt, ac
 tributorum quorundam mentionem fe-
 cerunt. Itaque per præconem imperate, ut
 istæc ad vos omnia deferant, ubicumque
 confederitis: & terrorem incurite, si quis
 id, quod imperatum est, non fecerit.
 Quumq; acceperitis ea, duplum quidem
 equiti, pediti simplum tribuite; ut habe-
 atis, si quibus indigueritis, atque etiam ut a-
 liquid emere possitis. Forum vero castren-
 se, inquit, ab ullo violari statim præco pro-
 hibeat, iubeatque cauponæ ac mercato-
 res vendere merces suas venales, iisque
 distractis alias aduehere, ut castra nostra
 frequentiam hominum habeant. Hæc illi
 statim proclamabant. Medi vero & Hyr-
 canij: Quo pacto nos, inquiunt, absque te
 ac tuis hæc distribuerimus? Quæ ipso-
 rum verba Cyrus ita excepit: Eane vestra
 sententia est, ut quidquid tandem aga-
 tur, rebus omnibus nos omnes interesse
 oporteat: neque satis ego facturus sim vo-
 bis, agens pro vobis, quod usus postulet;
 neque vos, pro nobis? Quanam alia ratio-
 ne, si non hac, plus habituri negotij si-
 mus, & minus effecturi? Enimvero vide-
 te obsecro, ait. Nos hæc vobis custodiui-
 mus, & vos creditis, a nobis esse recte cu-
 stodita. Vos igitur itidem distribuite, nos-
 que credemus vobis, recte distributa es-
 se: ac vicissim nos aliis in rebus quiddam,
 quod sit ex usu publicè, peragemus. Pri-
 mum videte, quot nobis partim ad sint e-
 qui, partim adducantur. Eos ita si relin-
 quemus, ut infideat nemo, neq; quidquam
 nobis proderit, & ob curam ipsorum mo-
 lesti etiam nobis erunt. Sin equites eis im-

ὁ δὲ οὖν
ναί π
ἐκπλήρω-
σατε

ὡς π
ὡς δὲ ἴθι
ὡς, ὅ

ὁ δ' αὖ

ὁ δ' αὖ
ὡς π
ὡς δὲ ἴθι
ὡς, ὅ

Cyrus sua det, ut persis equis ab hostibus capti tradantur.

ponemus, eadem operatum negotiorum molestia liberabimur, tum virium accessione nos confirmabimus. Iam si sunt alij, quibus eos detis, & quibuscum, si sit opus, pericula libentius adeatis, quam nobiscum; nimirum his eos tradite. Sin nos in primis adstites habere vultis, nobis eos date. Nam modo, quum prouecti absque nobis ad hostes, prelij discrimen adiretis, magnum nobis metum incussistis, ne quid vobis accideret: atque etiam magno pudore nos adfecistis, quod istic non essemus, vbi vos eratis. Verum si accipiemus equos, sequuturi vos sumus: ac si quidem vna vobiscum in equis dimicantes, maiores adferre vtilitates videbimur, nihil ad alacritatem summam reliqui faciemus: si pedites putabimur opportunius vobis adesse, procliuue fuerit descendere, statimque adeo vobis pedites adfuturi sumus, & quibus equos tradamus, excogitabimus. Hac Cyrus dixit, ad quae illi responderunt: Nos, Cyre, neque viros habemus, quos equis huiusce imponamus; neque si habermus, quum tu hoc velis, aliud sententiae tuae praeferremus. Itaque nunc equos ipsos accipe, & quod optimum facto putabis, facito. Ego vero accipio, inquit, adeoque nos, quod felix & faustum sit, equites efficiamur; & vos, quae communia sunt, diuidite. Ac primum quidem, ait, Diis eximite, quodcumque Magie disciplina sua indicarint. Deinde Cyaxari seligite, quae seligendo maxime rem gratam vos ipsi facturos arbitramini. Illi cum risu, mulieres formosas deligendas huic aiebant. Ergo mulieres, inquit, deligite, & quidquid aliud visum vobis fuerit. Postea vero, quam huic selegeritis, Hyrcanij facite quantum potestis, vt omnes hi Medi, qui me vltro sequuti sunt, nihil habeant, quod querantur. Et vos item Medi primos hosce socios nostros honoribus & praemiis ornate, quo recte se consuluisse suis rebus existiment, quum nostrae se amicitiae adiungerent. Etiam de omnibus partem nuntio tribuite, qui a Cyaxare venit; nec ipsi solum, sed iis quoque quos secum habet: atque etiam hunc obsecrate, vt nobiscum maneat, idque mihi probari dicite, vt quum rectius intellexerit singula, vera renuntiare Cyaxari possit. Persis autem, qui mecum sunt, quaecumque vobis praecclare instructis superarint, sufficient. Quippe nos in deliciis non admodum educati sumus, sed populari ratione quadam.

Cyri de partienda reliqua praedaco. solum.

παρήσω μιν, ἀμα παραγμάτων τε ἀπαλλαγῆ-
σόμεθα, καὶ ἰσχυρὴν ἡμῖν αὐτοῖς παρασησόμεθα. εἰ
μὲν οὖν δή τοις ἔχετε, οἷς ἕσονται ἀδόντες αὐτοῖς,
μεθ' ὧν αὐτὰ κινδυνώσοιτε ἡδῖον (εἴ τι δέοι) ἢ
μεθ' ἡμῶν, ἐκείνοις δίδοτε. εἰ μὲν τοιήμας βέ-
λεσθε τῶν ἀσάτας μάλιστα ἔχον, ἡμῖν αὐτοῖς
δότε. καὶ γὰρ νῦν ὅτε αὐτὸ ἡμῶν παρσελάσαν-
τες ἐκινδυνώσατε, πολὺν μὲν φόβον ἡμῖν
παρείχετε μὴ τι πάθῃτε, μάλα δ' ἰσχυρὰ εἰς
ἡμᾶς ἐποίησατε, ὅτι ἐπαρήσω ὅπως ὕμῃς.
Βίω δὲ λάβωμεν τὰς ἵππους, ἐφόμα δ' ὑμῖν. καὶ
μὲν δοκῶμεν ἴσως πλείονα ὅτι τῶν ἵπ-
πων σωμαθωνίζομενοι, οὕτω παρσελίαις ἔ-
δεν ἐλλείφομεν. ἡ δὲ περὶ ἡμῶν δοκῶ-
μεν χειρωτέρως αὐτὰ παρσεῖν, τὸ καταβῆναι ἐν
μέσῃ, καὶ ὅπως περὶ ὑμῖν παρσεύμεθα. τὰς δὲ
ἵππους ἡμῶν δίδωμεν οἷς αὐτὰ παραδιδόντες. ἡμῶν
ὁ μὲν ἔτις ἐλέξεν οἷς αὐτὰ παραδιδόντες. ἡμῶν
μὲν, ὡς Κύρε, ἔτε ἀνδρας ἔχομεν, ἔς ἀναβά-
σαμεν αὐτὰ τὰς ἵππους τὰς ἑστέρας, ἔτε εἰ ἔχοι-
μεν, ὅς τῶντα βουλομένου σου αὐτὰ ἄλλο αὐτὰ
τῶν ἀσάτας. καὶ νῦν, ἔφασαν, ἴ λαβὼν λαβὼν
τὰς ἵππους, ποῖς ὅπως δέξῃσιν δοκῆσιν εἰς.
ἀλλὰ δεχομένη τε, ἔφη, καὶ ἀγαθὴ τύχη ἡ-
μῶν τε ἵππων ἡμῶν, καὶ ὕμῃς διέλθοιτε τὰ
κρινά. παρσετον μὲν οὖν, ἔφη, τοῖς θεοῖς ἔχα-
ρῆτε ὅ, πᾶσι οἰμαρῆσι δέξῃσιν, ἔφασαν δὲ Κυα-
ξάρη ἴ ἐξέλετε ὅποι αὐτὰ οἴπατε αὐτὰ μάλιστα
χαίρεισθαι. καὶ οἱ γε λάσαντες εἶπον, ὅτι γυ-
ναῖκας αὐτὰ καλὰς * δέξαιρετέον αὐτὰ * εἶη. γυ-
ναῖκας τε τοῖνυ δέξαιρετέ, ἔφη, καὶ ὅ, πᾶσι ἄλλο
αὐτὰ δοκῆσιν ὑμῖν. ἐπέδδον δὲ ἐκείνῃ δέξαιρετε ὡς ὕρ-
κῆνοι, τὰς ἐμοὶ ἐτελοῖσιν τὰς τὰς ἴσως αὐτὰ.
ἡμῶν δὲ αὐτὰ ἀμείπις ποῖσιν εἰς δυνάμιν. ὅ
μῶν δὲ αὐτὰ μῆδοι, τὰς παρσετὰς συμμάχοις
ἡμῶν ἔσταισιν ἡμῶν, ὅπως εὐ βίβελουα
ἡμῶν ἡμῶν φίλοι ἡμῶν. νεῖμα δὲ ἴσως
τῶν δὲ μέγας καὶ τὰς τὰς Κυαξάρησιν ἡμῶν
ἴσως αὐτὰ τε καὶ τοῖς μετ' αὐτὰ. καὶ σωμα-
θων δὲ τὰς καλὰς, ὡς καὶ ἐμοὶ ἴσως αὐτὰ.
τοῖς αὐτὰ ἴσως ἴνα καὶ Κυαξάρη μάλλον εἰδὼς
παρσε ἐκάσῃ ἀπαγγείλη τὰ ὄντα. παρσετὰς δὲ ἔ-
φη, τοῖς μετ' ἐμοῦ, ὅσα αὐτὰ παρσετὰ ἡμῶν,
ὑμῶν καλὰς κατσεκλασμένων, τὰς τὰς ἔρ-
κῆσιν. καὶ γὰρ, ἔφη, μάλα πῶς ἡμῶν οἷς
ἐκινδυνώσοιτε τὰς ἀμῶν, ἀλλὰ χαίρεισθαι.
ὡς τὰς

ώφελειν πλεον ὅτι αὐτὸ σωμαθωνίζομενοι.

μηχανεύομεθα

λαβὼν τῆς πῆς

ἐκλέξασθαι

ὅπως αὐτὰ μῆδοι ἀμείπις

παντὸς ποι. ἴσως ἐφασαν

οὕτω σωμαθωνίζομενοι

παρσετὰς δὲ ἔφη

ὡς τὰς

καταγε-
λάσαστε,

ὡς εἴσασ ἀνὴρ ἢ καταγελάσαστε, εἴ τι σιμῶν
 ἡμῖν πῶς τελεῖται. ὡς πρῶτον, ἔφη, οἶδα ὅτι πολλὴν
 γέλωτα ὑμῖν παρέξομαι καὶ ὅτι τῶν ἵππων
 καὶ θήρων, οἷμα δὲ ἔφη, καὶ ὅτι τῆς γῆς κα-
 τὰ πῶτοντες. ἐκ τούτων οἱ μὲν ἤεσαν ὅτι πῶ-
 διαίρεσιν, μάλα ὅτι τὰ ἰππικῶν γελῶντες·
 ὁ δὲ τὸς βασιλεῖς καλέσας, ἐκέλευε τὸς
 ἵππους λαμβάνειν καὶ τὰ τῶν ἵππων σκευή, καὶ
 τὸς ἵπποκόμοις, [καὶ * ἀριθμῆσαι τὰς λαβῆν
 κληρωσάμενοις εἰς τὰς ἰσσοὺς ἐκάσους. αὐτὸς
 δὲ ὁ Κύρου ἀνέστη ἐκέλευσεν, εἴ τις εἴη ἐν τῶν
 ἀσσυρίων ἢ σύρων ἢ ἀραβίων στρατεύματι ἀνὴρ
 δὲ ἕλος, ἢ μῆδων, ἢ παρθίων, ἢ βακτριανῶν, ἢ κα-
 ρίων, ἢ κελικῶν, ἢ ἐλλήνων, ἢ ἀπὸ τῶν ποθεν βε-
 βιασμένος, ἐκφάμεσθαι, οἱ δὲ ἀκούσαντες τῶν
 κήρυκας, ἀσμεν πολλοὶ προσεφθόνησαν.
 ὁ δὲ ἐκλεξάμενος αὐτῶν τὸς τὰ εἶδη * βελτί-
 σους, ἔλεγε ὅτι ἐλθόντες αὐτοῖς ὄντας δεήσας
 ὅπλα ὑποφέρων ἀπὸ αὐτοῖς δίδουσι τὰ ὅτι
 τῆς ἀπὸ πῶτος ἀνέχουσιν, ἔφη, αὐτῶν μελήσων καὶ
 ἀφῆκε ἀγῶνα πρὸς τὸς βασιλεῖς, σιωπῆσεν
 αὐτοῖς, καὶ ἐκέλευσε τὰ γέροντα καὶ τὰς φυλάς μα-
 χαίρας τούτους δίδουσι, ὅπως ἐχόντες [σιω * τοῖς
 ἵπποις ἔπων], καὶ τὰ ἐπιτήδεα ἵπποις ὡς πρῶτον καὶ
 τοῖς μετ᾽ αὐτῶν παρῶν λαμβάνειν αὐτοῖς ὅτι τὸς
 θάρακας καὶ τὰ ξυστὰ ἔχοντες ἀεὶ ὅτι τῶν ἵππων
 ὄχθας, καὶ αὐτὸς ἔπειτα ποιεῖν κατήρχεν. ὅτι δὲ
 τὸς πέτρους τῶν ὀμοτήτων τὰ αὐτῶν ἔκασον
 * κατὰ τὰς ἀρχαίας τῶν ὀμοτήτων. Οἱ μὲν
 δὲ ἀμφὶ ταῦτα εἶχον. Γωβρύας δὲ ἐν τέτρω-
 παρῶν ὁ ἀσσύριος, παρῶν ἀνὴρ, ἐφ᾽ ἵππου
 σιωπῆσεν ἰππικῆς θεραπείας εἶχον ὅτι τὰ πρῶτον τὰ ἐφ᾽
 ἵππων ὅπλα, καὶ οἱ μὲν ὅτι τὰ ὅπλα τῶν βα-
 λαμβάνειν τεταμένους ἐκέλευον τῶν βασιλέων
 τὰ ξυστὰ ὅπως παλαχάοιεν ὡς πρῶτον καὶ τὰλλα. ὁ δὲ
 Γωβρύας εἶπεν, ὅτι Κύρου πρῶτον βέλους ἰ-
 δὲν καὶ οἱ ὑποκρίεται τὸς μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων αὐτῶν
 κατέλιπον, τὸν δὲ Γωβρύαν ἀγροῖσι πρὸς τὸν
 Κύρου. ὁ δὲ, ὡς εἶδε τὸν Κύρου, ἐλέξεν ὡς δε-
 σπῶσα, ἐγὼ εἰμι ὁ μὲν γένος τῶν ἀσσυρίων· ἐγὼ δὲ
 καὶ τῶν ἰσσοῦν, καὶ χώρας ἐπάργω πολλῆς, καὶ
 ἵππων εἰς χίλιας ὡς τῶν ἀσσυρίων βασιλεῖς παρῶ-
 χόμην, καὶ φίλος ἐὼν ἐκείνῳ ὡς μάλα· ἐπεὶ δὲ
 ἐκείνος μὲν τέθνηκεν ὑφ᾽ ὑμῶν, ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν,
 ὁ δὲ παῖς ἐκείνου πῶς ἀρχὴν ἔχει, ἐχθιστὸς ὢν
 ἐμοί, ἢ καὶ πρὸς σὲ καὶ ἰκέτης πρὸς πῶτον.

κήρυκας,
ἀσ. π.
προσέπα-
θισαν.
* καλλι-
σους,

αὐτῶν
ἵππων

παρῶν
παρῶν
ἐφ᾽

ἀσσυ-
ριος, ἔχων
α. κ. τ.
ἰσ. κ. χ.
ἵππων
χόμην
ἵππων
εἰς χ.
παρῶν
εἰς χ.
παρῶν
παρῶν

Itaque fortassis etiam risui vobis essemus,
 si quid splendidius nobis adtribueretur:
 sicuti futurum scio, ut equis insidentes ad-
 modum nosmet vobis ridendos praebea-
 mus; ac fortassis, ut arbitror, etiam in ter-
 ram decedentes. Secundum haec illi ad
 praedae diuisionem accessere, quum obe-
 quitatus huius mentionem valde rideret.
 Cyrus arcessitis cohortium praefectis, ius-
 sit ut equos reciperent, & instrumenta e-
 questria, cum equorum curatoribus; &
 quidem ad numerum acciperent, pares vi-
 delicet militum singulorum numero, for-
 te quamlibet in cohortem ducta. Procla-
 mari etiam per praekonem iussit, ut si quod
 in Assyriorum, aut Syrorum, aut Arabum
 exercitu mancipium esset, vel e Media,
 vel Persia, siue Bactriana, siue Caria, siue
 Cilicia, siue Graecia, siue aliunde vi abdu-
 ctum, se conspiciendum exhiberet. Quo
 quidem audito praekonio, multi se luben-
 ter exhibuerunt. Cyrus ex eorum numero
 selectis, qui forma praestabant, ut liberis
 hominibus arma esse gestanda dixit, ab
 se data: sibi autem curae futurum ut res ne-
 cessarias haberent. Simule eos ad praefectos
 cohortium mox deducens, iisdem com-
 mendat; & iubet, ut crates, ac gladios exi-
 les eis darent, quibus instructi, sequerentur
 equitatum; atque ut pro eisdem com-
 meatum perinde, ac pro Persis suis, acci-
 perent. Ipsi vero cohortium praefecti cori-
 cati & hastati semper equis veherentur,
 quod quidem primus orsus est facere; ac
 singuli suo loco peditibus aequalium praefec-
 tum ex aequalibus alium constituerent.
 His illi rebus intenti quum essent, interea
 Gobryas Assyrius, senex cum equestri fa-
 mulatu, eques & ipse aderat. Gestabant
 autem omnes arma equestria. Quibus ve-
 ro datum hoc erat negotij ut arma recipe-
 rent, iubebant hastas tradi; ut eas perinde,
 atq; arma cetera, comburerent. Gobryas,
 velle se primum videre Cyrum, ait. Itaque
 ministri ceteris ipsius equitibus relictis, ad
 Cyrum Gobryam deducunt. Is vbi Cy-
 rum conspexit, his verbis usus est: Equi-
 dem, domine, natione sum Assyrius, & ca-
 stellum munitum habeo, & amplae regi-
 oni cum imperio praesum, & equos circiter
 mille regi Assyriorum exhibere solebam,
 cui quidem carus eram, ut qui maxime.
 Sed quando caesus ille a vobis die obiit, vir
 sane fortis & bonus, illiusq; filius reru mo-
 do potitur, inimicissimus mihi: ad te ve-
 nio, meq; supplex ad pedes tuos prosterno.

Cyrus in-
genus ho-
mines in
libertatem
vindicat.

Gobryas
Assyrius
ad Cyrum
venit.

Trado autem me tibi seruū, & belli so-
 cium; ac te rogo, vt iniurias meas vlciscar-
 is; teque pro eo ac possum, filium mihi
 adopto. Nam orbis sum liberis sexus viril-
 is. Quem enim, domine, solum habebam,
 forma & virtute præstantem, & amantem
 mei, & eum honorem mihi deferentem,
 quo filius patrem persequendo maxime
 beare possit: hunc rex ille nunc meus, ac-
 cessitum ab illius temporis rege, huius pa-
 tre, vt qui vellet filio meo filiam suam v-
 xorem dare: (atque equidem eum sic a me
 dimittebam, vt elato essem animo, qui fi-
 lium meum regis filia maritum visurus es-
 sem) hunc inquam rex iste nunc impe-
 rans, ad venationem inuitauit, & potesta-
 tem ei fecit venandi totis viribus, quod
 longe se illo meliorem equitem duceret.
 Itaque venatus est cum eo, tamquam a-
 mico; quumque prodiisset in conspectum
 vrsa, & vterque hanc persequeretur: nos-
 ter iste modo princeps emissio iaculo ab-
 errat, quod vtinam ne vniquam accidis-
 set, at meus ille filius telo coniecto, quod
 minime factum oportuit, vrsam sternit. Et
 tunc quidem ille dolore adfectus, inui-
 diam occulte repressit. Quum autem in-
 teruenisset leo, atque hic rursus aberras-
 set, quod ei accidisse mirum opinione mea
 videri non debuit, filius vero meus ictu
 † denuo non aberrante leonem conficiēs,
 fetam vtramque se ictu gemino diceret,
 vno alterum sequuto, strauisse: tum vero
 sceleratus ille non amplius inuidiam co-
 hibuit, sed ereptam vni comitum cuspi-
 dem in pectus adegit, atque ita meo illi v-
 nico caroque filio animam abstulit. Ego
 vero miser mortuum pro sponso retuli, ac
 tam grandis berbescentem tunc prima la-
 nugine filium optimum & dilectissimum
 sepelij. At interfecto ille, quasi hostem a-
 liquem peremisset, neque poenitere visus
 est vniquam, neque pro atroci hoc facino-
 re terra conditum honore vilo dignatus
 est. Pater quidem eius misertus mei fuit,
 ac palam declarauit, sibi quoque calami-
 tatem meam molestam accidisse. Itaque
 si ille viueret, numquam ego ad te cum i-
 psius damno venissem. Nam & multa ex-
 stiterunt eius in me officia plena amoris, &
 ipse vicissim ei mea præstiti. Quia vero ad
 interfectorem filij mei rerum summa per-
 uenit, non equidem animo in illum vni-
 quam esse beneuolo possim; nec ipse me
 vniquam, fat scio, amicum duxerit. Non
 enim ignorat, quæ mens in eum mea sit,
 atque vti ante hac hilariter viuere solitus,

Assyrio-
 rum regis
 filius vt
 Gobrye fi-
 lium in-
 terfecit.

† al. ictu
 infeliciter
 felici

Αὐτὸν δὲ δίδωμι σοὶ ἐμαυτὸν δοῦλον καὶ σύμμαχον, σὲ
 ὅτι μισθὸν ἀποδοῦμαι μοι γινέσθαι, καὶ παιδά εὐ-
 ταις, ὡς δυνατὸν, σε ποιοῦμαι. ἅπασας δὲ εἶμι
 ἀρρένων παιδῶν. ὅς γὰρ ἔγωγε μοι μόνος καλός, ὃ
 δέσποτα, καὶ ἀγαθός, καὶ ἐμὲ φιλοῦν καὶ τιμῶν
 ὡς πατρὸς αὐτὸν ἑταίμονα πατέρα πάντας τιμῶν τι-
 θεῖν, τὸν οὐκ ἔτι βασιλέως οὗτος, καλέσαντος
 τὸ τότε βασιλέως, πατρὸς ὅτι τὸν νῦν, ὡς δῶσον-
 τος πῶν θυγατέρα τῷ ἐμῷ παιδί, (ἐγὼ μὲν
 ἀπεπεμφάμην, μέγα φρονῶν ὅτι δῆθεν τὸ
 Β βασιλέως θυγατρὸς ὀφείμην τὸ ἐμὸν υἱὸν γα-
 μέτω) ὁ δὲ νῦν βασιλεὺς ὅτι δῆθεν αὐτὸν
 ὡς ἀκαλέσας, καὶ αἰεὶς † αὐτὰς θηρῶν αἰὲν αὐτῶν
 κράτος, ὡς πολὺ κρείσσων αὐτῷ ἵππῳ καὶ ἡνῶ-
 λῆμος εἶναι) ὁ μὲν ὡς φίλῳ σιυνεθήρα, φανεί-
 σεις δὲ δῆρον, διώκοντες ἀμφοτέρω, ὁ μὲν
 [νῦν * δῆρον οὗτος ἀκνήστιας ἡμῶν] (ὡς
 μή ποτ' ὠφελειν) ὁ δὲ ἐμὸς παῖς βαλὼν, (οὐ-
 δὲν δέον) καταβάλλει πῶν δῆρον καὶ τότε μὲν
 αἰσθητὸς δῆρα κατέχευεν οὕτως ἑσπῶ σκόπου τὸ
 C φθόνον. ὡς δὲ πάλιν λέοντος ὡς ἀτυχεῖντος ὁ
 μὲν αὐτὸν ἡμῶν, (ὁ δὲ ἐν, οἶμα, θαυμαστὸν
 παθὼν) ὁ δὲ αὐτὸν ἐμὸς παῖς † αὐτῶν τυχὼν κα-
 τεργάσατο τὸ λέοντα, καὶ εἶπεν, δῆρα βέβλη-
 κα [μῖα * δις ἐφεξῆς, καὶ καταβέβληκα
 † θῆρας ἑκατέρωθεν. ἐν τῷ δὲ σκέπει
 κατέχευεν ὁ αἰσθητὸς τὸ φθόνον, ἀλλ' αἰχμὴν
 ὡς ἀπὸ τῆς ἐπιπέδου δῆρα πῶν, πῶν
 εἰς τὰ ἑρῆνα, τὸ μόνον μοι καὶ φίλον παιδά ἀ-
 φίλετο τὸ ψυχῶν. καὶ γὰρ μὲν ὁ πάλας νεκρὸν
 D αἰπὸν νυμφίου ἐκομισάμην, καὶ ἔθαλα τηλι-
 κρότος ὡν δῆρα γινέσθαι τὸ δῆρον πῶν
 τὸ ἀγαπητὸν. ὁ δὲ τὸ κατακτομῶν, ὡς πατρὸς ἐ-
 λθὼν ἀπολέσας, οὔτε μεταμείλιμος πῶ-
 ποτε φανερός ἐγένετο, οὔτε αἰπὸν τῶν κακῶν ἐρ-
 γῶν τιμῆς πινὸς ἠξίωσε τὸ χεῖρ γῆς. ὁ γὰρ μὲν
 πατὴρ αὐτῶν καὶ σιωπῶν σέ με, καὶ δῆλος ὡς
 σιωπῶν μὲν με τῆ συμφορῆς. ἐγὼ μὲν οὖν,
 εἰ μὲν ἔστι σκῆνος, ὅτι αἰ ποτε ἦλθον πῶν σέ
 ὅτι τὰ σκῆνος κακῶν. πολλὰ γὰρ φιλικὰ ἐ-
 E παθὼν ἑσπῶ σκῆνος, καὶ ἑσπῶν ἑσπῶ σκῆ-
 νῶν. ἐπεὶ ὅτι εἰς τὸ ἐμῶν παιδὸς φονέα ἢ δῆρα
 [αὐτῆ * σκῆνος, ἔκ αἰ ποτε ἐγὼ τῶν δυνα-
 μῶν ὄντας γινέσθαι, ὅτι οὗτος με δὲ οἶδ' ὅτι
 φίλον αἰ ποτε ἠγάσασθε. οἶδε γὰρ ὡς ἐγὼ πῶν
 αὐτὸν ἔχω, καὶ ὡς πῶν σέ τὸ φασίαν βίβλῶν, φασίαν
 νῦν]

Handwritten marginal notes in Greek script, including phrases like "καὶ ἀγαθός", "ὁ δὲ νῦν", and "καταβάλλει".

νωὶ Διὰ κείμην ἔρημος ὢν, καὶ Διὰ πέριθις ἄ
 ὄ γῆρας Διὰ γων. εἰ μὲν οὖν ἐμὲ σὺ δέχη,
 καὶ ἐλπίδα τινα λάβοιμι τῶ φίλῳ παιδί
 τιμφείας αἰ πινος μετὰ σοῦ τυχεῖν, καὶ ἀ-
 νηθῆσαι πάλιν δοκῶ μοι, καὶ τ' οὐτ' ἀνζῶν
 ἐπὶ αἰχμηοίμην, οὐτε δ' ἀποθήσκων, αἰνώμε-
 νος αἰ τελευτῶν δοκῶ. ὁ μὲν οὕτως εἶπε. Κί-
 ρος δ' ἀπεκρίνατο, ἀλλ' ἰὼ ἄρ, ὦ Γωβρύα,
 καὶ Φροῖαν Φαίμη ὅσα ἄρ λέγεις πρὸς ἡ-
 μάς, δέχομαι τε ἰκέτιω σε, καὶ τ' τιμφρή-
 σαι τὸν Φονέα σὺν θεοῖς ὑπαγομένη. λέ-
 ξον δέ μοι, ἔφη, εἰάν σοι ταῦτα ποιῶμεν, καὶ
 τὰ τεῖχη ἐδώμεν ἔχοντες, καὶ τὴν χώραν καὶ
 τὰ ὄπλα καὶ τὴν δυνάμιν ἰὼ ἄρ πρὸς ἄθεν
 εἶχες, σὺ ἡμῖν τὴ ἀπὸ τῶτων ὑπαηρετήσεις;
 ὁ δὲ εἶπε. τὰ μὲν τεῖχη, τ' ὄπλη θέλης, οἶ-
 κόν σοι παρέξω· δασμόν τε τῆς χώρας, ὄν-
 τῶ ἔφερον ἐκείνῳ, σὺ δ' ἀποῖσά καὶ τ' ὅπου
 αἰ δεήσοι στρατῶν, συστρατῶσόμεθα σοι, τ'
 ἐκ τῆς χώρας δυνάμιν ἔχον. ἔστ δέ μοι, ἔφη,
 καὶ θυγάτηρ παρθένος ἀγαπητὴ, γάμου ἡ-
 δὴ ὥραμα, ἰὼ ἔγω πρὸς ἄθεν μὲν ὀμίμην τῶ
 νῶ βασιλεύοντι γυναικὰ βέβηαι, νῶ δέ με
 αὐτὴ τε ἡ θυγάτηρ πολλὰ γυναικὴ ἰκέτω-
 σε, μὴ δοῦναι αὐτῶν τῶ ἀδελφοῦ Φονεῖ,
 ἐγὼ τε ὡσαύτως γυνώσκω. νῶ δέ σοι δίδω-
 μι βουλεύσασθαι καὶ πρὸς ταύτης οὕτως,
 ὡσαῦτ' αἰ καὶ ἐγὼ βουλεύων πρὸς σοῦ Φαίμο-
 μα. οὕτω δὲ ὁ Κίρκος εἶπεν, ὅπτι τέτοις, ἔφη,
 ἐγὼ ἀληθευόμενος δίδωμι τέ σοι τὴν ἐμίμην,
 καὶ λαμβάνω τ' σπὴν δ' ἄρ. θεοὶ δὲ ἡμῖν μὲν
 τυρες ἔσταν. ἐπεὶ ὅ τ' αὐτὰ ἐπὸς ἄρ, ἀπί-
 ναι τε ἐκέλευσε τ' Γωβρύαν ἔχοντα τὰ ὄπλα,
 καὶ ἐπήρετο πόση τις ὁδὸς ὡς αὐτὸν εἶη, ὡς ἡ-
 ξων. ὁ δ' ἔλεγε· ἰὼ αἰεὶ ἰὴς πρὸς, τῆ ἐ-
 τέρα αἰ ἀνλίζοιο παρ' ἡμῖν. τ' ὁ μὲν δὲ Γω-
 βρύας ἄρ, ἡγεμόνα καταλιπὼν. οἱ δὲ μῆ-
 δοὶ παρήσαν, τ' τὰ μὲν σιγῆ ἔφασαν τοῖς θεοῖς
 βέβηαι, δ' ἀποδόντες τοῖς μάχαις. Κίρκος δ' ἄρ
 ρηκότες τὴν καλλίστην σκηνῶν, καὶ τὴν οὐσί-
 δα γυναικὰ, ἡ καλλίστη δὲ λέγεται τῶ ἐν
 τῆ ἀσία γεληθῆσαι, καὶ μουσουργίαι δὲ δύο
 τὰς κραπίσας· δούτερον δὲ, Κουαζάρει τὰ
 δούτερον· ποιαῦτα δ' ἄλλα, ὡν ἐδέοντο, ἐκ-
 πληρώσαντες ἑαυτοῖς, ὡς μηδενὸς δέομενοι στρατῶν
 λαβὼν δὲ καὶ οἱ ὕργαῖοι ὡν ἐδέοντο. ἰσόμορον δ' ἔποιήσαντο καὶ τὸν Κουαζάρει ἀχέλον.

nunc in hac orbitate adfectus sum, sene-
 ctam in luctu exigens. Quapropter si tu
 me receperis, & aliqua mihi vindicandæ
 per te mortis cari filij spes fiat: etiam repu-
 bescere mihi videbor, neque me cum de-
 decore vivere, neque cum dolore mori
 putabo. Sic Gobryas quum loquutus esset,
 respondit Cyrus: Si constet, ea te sentire,
 mi Gobrya, quæ dicis; equidem te suppli-
 cem recipio, & de interfectore me pœnas
 sumturum, Diis iuvantibus, polliceor. Ve-
 rum dic mihi, ait, si hæc a nobis tibi con-
 tingant, & castella retinere te sinamus, &
 regionem, & arma, & potestatem, cum
 qua fuisti hæctenus, quidnam pro his ob-
 sequij nobis præstabis? Munitionem, in-
 quit, vbi voles, tradam tibi, vt domus tua
 fit: & tributum, quod illi ex agro meo
 pendebam, ad te deferam: & vbi necesse
 fuerit expeditionem suscipere, signa tua
 sequar, adductis meæ regionis viribus.
 Præterea mihi filia est, eaque virgo, quam
 vnice diligo, ætate iam nubili. Eam me an-
 te hac regi nunc rerum potenti putabam
 coniugem futuram educare. Verum mo-
 do me ipsa filia multis cum lacrumis sup-
 pliciter orat, ne se fratris interfectori tra-
 dam: quæ quidem mea quoque sententia
 est. De hac etiam tibi nunc permitto vt ita
 consulas, quemadmodum me re ipsa de te
 consulere manifestum est. Itaque Cyrus:
 His conditionibus, ait, ego vere & ex ani-
 mo dextram tibi meam do, & tuam acci-
 pio. Dij testes nobis sunt. Quibus actis,
 Gobryam arma retinentem abire iussit;
 sciscitatus, quantum itineris ad ipsum es-
 set, quod eo venire vellet. Si cras mane,
 inquit, proficiscaris: postridie nobiscum
 degere poteris. Itaque Gobryas, itineris
 duce relicto, discessit. Iam & Medi ade-
 rant, quæque Magi Diis eximia seruanda
 dixerant, ea Magis tradiderunt. Cyro pul-
 cherrimum selegerant tabernaculum, &
 mulierem Susianam, quæ omnium in Asia
 fuisse formosissima perhibetur, & insigni-
 ter peritas musicæ duas. Secundo autem
 loco, Cyaxari secundaria. Simul aliis tali-
 bus ipsimet sibi supplebant ea, quibus de-
 ficiebantur; vt rei nullius indigi milita-
 rent. Nam magna omnium erat copia. I-
 tidem & Hyrcanij acceperunt ea, quibus
 ipsis opus erat. Etiam Cyaxaris nuntium
 ad æquales cum ceteris partes admiserunt.

Gobryas
 Cyrus o
 rat, vt filij
 mortem
 vltisca-
 tur.

ἐπὶ τῶν αἰ-
 ἐπαγο-
 νοίμην,

πμορήσαν-
 σοι τ' παρ-
 ὄς σὺν
 θεοῖς

ἐταν ἐλ-
 θης,
 ὅποι αἰ-
 στραπύη,

ἐπὶ τῶν ὁ-
 μῶν ἄρ,
 αἰ μὲν οἱ
 μαχοῖ ἐ-
 φασαν

ἐποίησαν
 τ' ὡσαῦ-
 Κουαζ.

† Hic multi libri veteres Quintum librum or diuntur.

Tabernacula vero, quæ superabant, Cyro tradiderunt, ut ea Persæ haberent. Nummos tum se distributos aciebant, ubi collegissent uniuersos, idque deinde præstitum. † Hæc ab eis & acta tunc, & dicta. Cyrus autem Cyaxari selecta ut illi acciperent atque custodirent, iussit, quos ei maxime familiares esse norat. Ac mihi quidem quæ datis, ait, lubens accipio. Utretur autem his vestrum quilibet, qui eis potissimum indigebit. Et Medus quidam, musica studiosus: Ego vero, inquit, mi Cyre, quum audirem vespere mulicas mulieres istas, quas tu nunc habes, voluptatem audiendo percepi: ac si quidem harum unam tu mihi dederis, existimabo iucundius esse, versari in castris, quam domi manere. Ego vero, subiecit Cyrus, dono hanc tibi, & maiorem tibi videor habere gratiam, qui petieris: quam tu mihi, qui eam accipis. Vsq; adeo vobis gratificari sitio. Atque ita mulierem accepit is, qui petierat.

Τὰς δὲ πλείους σκηνὰς ὅσας ἦσαν, Κύρου παρὰ ἑδδοσαν, ὡς τοῖς Πέρσας ἤμουντο. Ὁ δὲ νόμος σμα ἔφασαν, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς σκηνῆς Δία δῶσιν, καὶ δέδωκεν. † οἱ μὲν [δη*] ταῖς οὐδεὶς ἔφασαν τε καὶ ἔλεξαν. ὁ δὲ Κόρης ἐκέλευσε τὰ μὲν Κυαξάρου Δία λαβῆναι Φυλάτην, οἷς ἠδὲ οἰκειοτάτοις αὐτῶν ὄντας, καὶ ὅσα δὲ ἐμοὶ δίδοτε, ἠδέως, ἔφη, δεχομαι. καὶ σέτα δὲ αὐτοῖς ὑμῶν ὁ μάλιστα δεινός. Φιλόμουσος δὲ τις τῶν μῆδων εἶπε· καὶ μὲν ἔγωγε, ὦ Κόρε, τῶν μουσουργῶν ἀκρόσας ἐπέερας αἰ σὺ μὲν ἔχῃς, ἠκούσας τε ἠδέως, καὶ ἡμῶν μοι δῶς αὐτῶν μίαν, σπείθειν αἰ μὲν δόκω ἠδῶν, ἢ οἴκῳ μὲν. ὁ δὲ Κόρης εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε, ἔφη, καὶ δίδωμι καὶ χάριν οἷομαι σοὶ σπείθειν ἔχῃς, ὅτι με ἠήσασας, ἢ σὺ ἐμοὶ, ὅτι λαμβάνῃς. ἔπειτα ἐγὼ ὑμῶν διὰ τὴν χάριν ἔδοξα. ταῦτα μὲν οὖν ἔλαβεν ὁ ἀγῆστας.

AtZenoc. l. 6. v. p. 2149. d. tertio. παύσινας.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ, ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

XENOPHONTIS HISTORIARVM DE INSTITVTIONE CYRI, LIBER QVINTVS.

CYRVS autem arcessito Araspe Medo, qui erat ei sodalis a puero, & cui vestem quoq; Medicam exuens, quum in Persiam discederet ab Astyage, dederat; ut sibi & mulierem illam & tabernaculum adseruaret. Erat autem † mulier ea Susorum regis Abradata vxor. Quo vero tempore capiebantur Assyriorum castra, forte maritus eius non adfuit, sed ad Bactrianorum regem legatus abiuerat, ab Assyrio societatis inuendæ gratia missus, quod huic cum Bactrianorum rege ius esset hospitij. Hanc igitur ut adseruaret Araspes, donec eam ad se reciperet, Cyrus iussit. Et Araspes, quam id facere iuberetur, Cyrum interrogans: Vidistine, inquit, mulierem hanc, Cyre, quam adseruare me iubet?

† al. mo. licet ea con. iux Abradata Susiani.

ΑΛΕΞΑΣ δὲ ὁ Κόρης Αρασπῆν μῆδον (ὅς ἡμῶν αὐτῶν ἐκ παιδὸς ἐπαίερος, ὃ καὶ τῶν πολλῶν ἐκ δις ἔδωκε τῶν μηδικῶν, ὅτε τῶν Αρασπῆς εἰς Πέρσας ἀπήλθε.) τῶν ἐκέλευσε Δίαφυλάξει αὐτῶν τῶν τε γυναῖκα καὶ τῶν σκηνῶν. ἡ δὲ αὐτῆς τῆς γυναικὸς Αραδάτα τῶν ὄσων βασιλέως ὅτε ἠλίσκετο τῶν ἀσσυρίων στρατόπεδον, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἔτυχεν εἰς τὸ στρατόπεδον, ἀλλὰ πρὸς τὴν βακτριανὴν βασιλέα παρεσβύων ἔρχετο. ἐπέμψεν ὁ ἀσσυρίος πρὸς συμμάχιας ἕενος γὰρ ὦν ἐτύχαινε τῶν βακτριανῶν βασιλεῖ. ταῦτα μὲν οὖν ἐκέλευσε ὁ Κόρης Δίαφυλάξειν τὴν Αρασπῆν, ἕως αὐτὸς λάθῃ. κελθὼν δὲ ὁ

γυνὴ τῆς Αραδάτα τῆς ὄσων οἶν. ὅτι

μα δ' ο

Marginal notes in Greek script on the right edge of the page.